

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Poplatek z pobytu a jeho přínos pro rozvoj obce
Diplomová práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Nikola Nývltová**
Osobní číslo: **E20641**
Studijní program: **N0488A050001 Hospodářská politika a veřejná správa**
Specializace: **Ekonomika veřejného sektoru**
Téma práce: **Poplatek z pobytu a jeho přínos pro rozvoj obce**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je analyzovat transformaci místních poplatků za lázeňský a rekreační pobyt a z ubytovací kapacity na poplatek z pobytu, analyzovat a komparovat míru využívání tohoto místního poplatku a zhodnotit jeho přínosnost pro rozpočet obce a pro rozvoj v oblasti cestovního ruchu na území vybrané obce.

Osnova:

- Charakteristika ekonomiky obcí a jejich socioekonomického potenciálu.
- Charakteristika místních poplatků a souvisejících změn ve spojení s turismem.
- Analýza změn v příjmech z místních poplatků v souvislosti s jejich transformací.
- Zhodnocení hlavních dopadů transformace na rozpočet a místní ekonomiku vybraného vzorku obcí.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**
Rozsah grafických prací: **–**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BERÁNEK, J., *Ekonomika cestovního ruchu*. Praha: Mag Consulting, 2013. ISBN 978-80-86724-46-1.
HATZOPOULOS, V., *The collaborative economy and EU law*. Oxford and Portland, Oregon: Hart Publishing, 2018. ISBN 9781509917143.
JAKUBÍKOVÁ, D., VILDOVÁ, E., JANEČEK, P., TLUČHOŘ, J., *Lázeňství: management a marketing*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2461-9.
PLZÁKOVÁ, L., STUDNIČKA, P., TITTELBACHOVÁ, Š., *Místní poplatky v přímé vazbě na cestovní ruch, hotelnictví a lázeňství*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-984-8.
PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lucie Sobotková, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání diplomové práce: **1. září 2022**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2023**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jan Čermohorský, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2022

Prohlašuji:

Práci s názvem *Poplatek z pobytu a jeho přínos pro rozvoj obce* jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 6. 2023

Bc. Nikola Nývltová

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Lucii Sobotkové, Ph.D., vedoucí diplomové práce, za vstřícnost a trpělivost při vedení závěrečné práce. Díky ale v první řadě patří mé rodině a přátelům, kteří mi byli oporou nejen při psaní diplomové práce, ale především v průběhu celého studia.

ANOTACE

Cílem práce je analyzovat transformaci místních poplatků za lázeňský nebo rekreační pobyt a z ubytovací kapacity na poplatek z pobytu, analyzovat a komparovat míru využívání tohoto místního poplatku a zhodnotit jeho přínos pro rozpočet obce a pro rozvoj v oblasti cestovního ruchu na území vybraných obcí.

KLÍČOVÁ SLOVA

Obec, rozpočet, příjmy obecních rozpočtů, místní poplatky, poplatek z pobytu, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek z ubytovací kapacity, cestovní ruch

TITLE

Residence fee and its contribution to the municipality development

ANNOTATION

The aim of the thesis is to analyse the transformation of local fees for spa and recreation residences and from accommodation capacity to a residence fee, as well as to analyse and compare the rate of use of this local fee and to evaluate its contribution to the municipal budget and to the development of tourism in the area of selected municipalities.

KEYWORDS

Municipality, budget, revenues of municipal budgets, local fees, residence fee, fee for spa or recreational stay, accommodation charge, tourism

OBSAH

SEZNAM ILUSTRACÍ	9
SEZNAM TABULEK	10
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	11
ÚVOD	12
1 CHARAKTERISTIKA EKONOMIKY OBCÍ A JEJICH SOCIOEKONOMICKÉHO POTENCIÁLU	14
1.1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA V RÁMCI VEŘEJNÉ SPRÁVY	14
1.2 OBEC	15
1.3 ROZPOČET ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	19
1.3.1 PŘÍJMY ÚZEMNÍHO ROZPOČTU	20
1.4 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA	22
2 CHARAKTERISTIKA MÍSTNÍCH POPLATKŮ A SOUVISEJÍCÍCH ZMĚN VE SPOJENÍ S TURISMEM	26
2.1 TURISTICKÉ POPLATKY	28
2.1.1 POPLATEK ZA LÁZEŇSKÝ NEBO REKREAČNÍ POBYT	29
2.1.2 POPLATEK Z UBYTOVACÍ KAPACITY	30
2.1.3 POPLATEK Z POBYTU	31
3 ANALÝZA ZMĚN V PŘÍJMECH MÍSTNÍCH POPLATKŮ V SOUVISLOSTI S JEJICH TRANSFORMACÍ	35
3.1 METODIKA PRÁCE	35
3.2 KOMPARACE MÍRY VYUŽÍVÁNÍ MÍSTNÍCH TURISTICKÝCH POPLATKŮ V ČR	37
3.3 CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO VZORKU OBCÍ	37
3.3.1 LÁZEŇSKÁ MĚSTA	37
3.3.2 NEJNAVŠTĚVOVANĚJŠÍ MĚSTA	41
3.4 SROVNÁNÍ PŘÍJMŮ MÍSTNÍCH TURISTICKÝCH POPLATKŮ	45
3.4.1 SROVNÁNÍ VE SPOJENÍ S TRANSFORMACÍ TURISTICKÝCH POPLATKŮ	50
3.5 VLIV TURISTICKÝCH POPLATKŮ NA ROZPOČET	53
3.5.1 VLIV SAZBY TURISTICKÝCH POPLATKŮ	58

4 ZHODNOCENÍ HLAVNÍCH DOPADŮ TRANSFORMACE NA ROZPOČET A MÍSTNÍ EKONOMIKU VYBRANÉHO VZORKU OBCÍ.....	62
4.1 POPLATEK Z POBYTU A JEHO PŘÍNOSNOST PRO ROZPOČET.....	63
4.2 PŘÍNOS POPLATKU Z POBYTU PRO ROZVOJ V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU	66
ZÁVĚR	69
POUŽITÁ LITERATURA	71

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Schéma veřejné správy.....	14
Obrázek 2: Struktura veřejné správy v ČR	15
Obrázek 3: Příjmy obcí podle druhového členění rozpočtové skladby za rok 2021	21
Obrázek 4: Struktura daňových příjmů za rok 2021	22
Obrázek 5: Počet obcí a jejich průměrná populační velikost v krajích ČR (bez Prahy).....	23
Obrázek 6: Celkové příjmy obcí za MP LRP v letech 2015–2019.....	30
Obrázek 7: Celkové příjmy obcí za MP UK v letech 2015–2019	31
Obrázek 8: Sazba místního poplatku z pobytu v letech 2020–2022.....	34
Obrázek 9: Mapa Královéhradeckého kraje s lázeňskými místy (Janské Lázně, Lázně Bělohrad, Velichovky)	38
Obrázek 10: Mapa Královéhradeckého kraje s významnými turistickými místy (Dvůr Králové nad Labem, Adršpach, Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn)	41
Obrázek 11: Příjmy z MP LRP, MP UK a MPzP od roku 2011 v Janských Lázních	46
Obrázek 12: Příjmy z MP LRP, MP UK a MPzP od roku 2011 v Lázních Bělohrad a ve Velichovkách	47
Obrázek 13: Příjmy z MP LRP, MP UK a MPzP od roku 2011 v Adršpachu a ve Dvoře Králové nad Labem.....	48
Obrázek 14: Příjmy z MP LRP, MP UK a MPzP od roku 2011 ve Špindlerově Mlýně a v Peci pod Sněžkou.....	49
Obrázek 15: Analýza příjmů z turistických poplatků za rok 2011–2019 (obec Velichovky, Adršpach, Dvůr Králové nad Labem).....	51
Obrázek 16: Analýza příjmů z MPzP za rok 2020–2022 (obec Velichovky, Adršpach, Dvůr Králové nad Labem)	52
Obrázek 17: Analýza příjmů z turistických poplatků za rok 2011–2019 (obec Janské Lázně, Lázně Bělohrad, Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn).....	52
Obrázek 18: Analýza příjmů z MPzP v roce 2020–2022 (obec Janské Lázně, Lázně Bělohrad, Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn)	53
Obrázek 19: Závislost příjmů z MP UK a MP LRP na turismu ve vybraných obcích v roce 2018	54
Obrázek 20: Závislost příjmů z MPzP na turismu ve vybraných obcích v roce 2021	55
Obrázek 21: Závislost daňových příjmů na turismu ve vybraných obcích v roce 2018.....	55
Obrázek 22: Závislost daňových příjmů na turismu ve vybraných obcích v roce 2021	56

Obrázek 23: Závislost daňových příjmů na turismu ve vybraných obcích v roce 2018 (bez Dvora Králové nad Labem a Lázní Bělehrad)	56
Obrázek 24: Závislost daňových příjmů na turismu ve vybraných obcích v roce 2021 (bez Dvora Králové nad Labem a Lázní Bělehrad)	57
Obrázek 25: Podíl příjmů z turistických poplatků na celkových příjmech ve vybraných obcích v období 2011–2022	58
Obrázek 26: Srovnání přímých výdajů na cestovní ruch s příjmy z MPzP v roce 2021 v tis. Kč	68

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Příjmy z místních poplatků a jejich podíl na celkových a daňových příjmech obcí v letech 2017–2022	27
Tabulka 2: Celkové příjmy obcí za poplatek z pobytu a maximální sazby letích 2020–2022.	33
Tabulka 3: Vzorek vybraných obcí v Královéhradeckém kraji a počet obyvatel.....	35
Tabulka 4: Míra využívání místních turistických poplatků v letech 2019–2022	37
Tabulka 5: Míra růstu turistických poplatků vybraných obcí v letech 2012–2022	50
Tabulka 6: Přehled výše sazby místních poplatků z ubytovací kapacity, lázeňského nebo rekreačního pobytu a poplatku z pobytu v období 2011–2022.....	59
Tabulka 7: Vliv sazby a příjmů poplatku z pobytu.....	60
Tabulka 8: Počet hostů ve vybraných obcích v roce 2020–2021	61
Tabulka 9: Počet ubytovacích zařízení ve vybraných obcích v letech 2017–2021	63
Tabulka 10: Příjmy z MPzP a jejich podíl na celkových a daňových příjmech v roce 2021 ...	64
Tabulka 11: Příjmy z MPzP a jejich podíl na celkových a daňových příjmech v roce 2020 ...	65
Tabulka 12: Výdaje na cestovní ruch ve vybraných obcích v letech 2020–2022 v mil. Kč.....	66
Tabulka 13: Běžné výdaje vybraných obcí v letech 2013–2022 v mil. Kč	67

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČSÚ	Český statistický úřad
HDP	Hrubý domácí produkt
LAU	Místní samosprávné jednotky (<i>Local Administrative Units</i>)
LED	Místní ekonomický rozvoj (<i>Local Economic Development</i>)
MP	Místní poplatek/poplatky
MP LRP	Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt
MP UK	Místní poplatek z ubytovací kapacity
MPzP	Místní poplatek z pobytu
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek (<i>Nomenclature of Units for Territorial Statistics</i>)
OZV	Obecně závazná vyhláška
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

ÚVOD

Novela zákona o místních poplatcích účinná od roku 2020 dala vzniku novému místnímu poplatku, takzvanému poplatku z pobytu. Při tvorbě novely kladli zákonodárci důraz na stále se rozvíjející trend v oblasti ubytovacích služeb. Důležitým prvkem novelizace je proto srovnání podmínek na trhu s krátkodobým ubytováním. Nová právní norma, upravující předešlá ustanovení, vytlačila někdejší poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity a nahradila je již zmíněným poplatkem z pobytu, který se stal jediným turistickým poplatkem v oblasti ubytovacích služeb, který je vybírán na úrovni obcí v České republice.

Poplatky podléhající krátkodobému ubytování jsou nejčastěji zaváděným místním poplatkem nejen v České republice, ale i v zahraničí. Na základě obecně závazné vyhlášky, vycházející ze zákona o místních poplatcích, jsou obce oprávněny k výběru poplatku, čímž přispívají do veřejných obecních rozpočtů a postupně tím vedou obec ke své samostatnosti a nezávislosti nad státními institucemi. Přestože se jedná o menší část příjmů, nelze popřít, že jsou turistické poplatky významným zdrojem vlastního financování, které lze dále využít pro rozvoj obce a podporu jejího cestovního ruchu.

Cílem práce je analyzovat transformaci místních poplatků za lázeňský nebo rekreační pobyt a z ubytovací kapacity na poplatek z pobytu, analyzovat a komparovat míru využívání tohoto místního poplatku a zhodnotit jeho přínosnost pro rozpočet obce a pro rozvoj v oblasti cestovního ruchu na území obcí.

Transformovaný poplatek z pobytu vychází z dílčích částí zákonných úprav obou předešlých turistických poplatků. Jedná se o úplatu za krátkodobé pobyty do 60 dnů bez ohledu na místo či účel pobytu. Právě zrušením oznamování účelu pobytu se značně zvětšila oblast ubytovacích zařízení, oproti předchozí úpravě. Nyní jsou mezi plátce poplatku zařazeni i soukromí ubytovatelé, majitelé bytů, chalup apod. Poplatek z pobytu je reakcí na stále se zvětšující okruh žadatelů o krátkodobé ubytování, na rozvoj sdílené ekonomiky, ale i posilující význam cestovního ruchu.

První kapitola závěrečné práce je věnována základní problematice územních samosprávných celků, obecné charakteristice obcí v České republice, včetně fungování územní veřejné správy a ekonomické charakteristiky týkající se především příjmové stránky rozpočtu obcí. Druhá kapitola se zabývá vymezením pojmů místních poplatků a jejich následným zařazením do kontextu územních samospráv. Pozornost je věnována jak předešlým turistickým poplatkům,

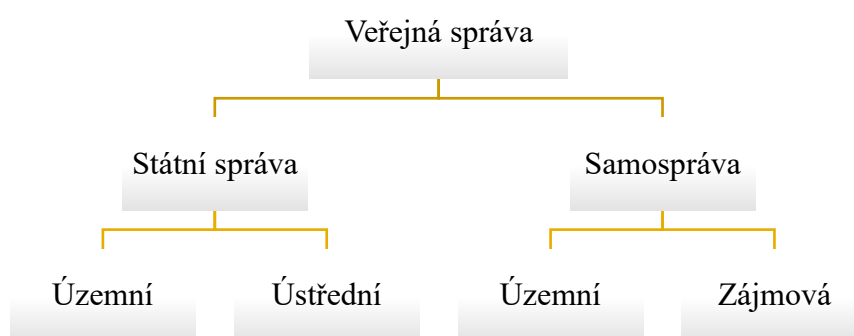
poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity, tak i nově vzniklému poplatku z pobytu.

Další částí je samotný výzkum, obsáhlý v kapitole třetí, věnující se vybraným obcím v Královehradeckém kraji, které mají lázeňský charakter či jsou centrem významného soustředění turistického ruchu. Předpokladem diplomové práce je výrazný rozdíl mezi dvěma uvedenými skupinami vybraných obcí. U lázeňských obcí je předpoklad delšího ubytovacího rozmezí než u ostatních obcí, proto je zde očekávaný i významnější poplatek z pobytu. Co se týče transformace místních turistických poplatků, sazby zůstávají stanoveny na podobné úrovni jako předchozí, a naopak odpadávají administrativní náklady spojené se správou druhého poplatku. Výběr by tak měl být snazší a efektivnější. Vzhledem k symbolické výši sazby poplatku však není očekáván příliš velký přínos pro municipální rozpočty a jeho využití pro rozvoj v oblasti cestovního ruchu bude též zanedbatelný i z toho důvodu, že obce mohou s příjmy z vybraných poplatků naložit dle vlastního uvážení. Není pravidlem, aby příjmy pramenící z cestovního ruchu byly opět využity v této oblasti ve formě výdajů, nicméně je tento vztah všeobecně očekávaný. Zhodnocení výzkumné části zahrnuje poslední, tedy čtvrtá kapitola této práce.

1 CHARAKTERISTIKA EKONOMIKY OBCÍ A JEJICH SOCIOEKONOMICKÉHO POTENCIÁLU

1.1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA V RÁMCI VEŘEJNÉ SPRÁVY

Obce v České republice jsou součástí struktury veřejné správy, která je tvořena souborem institucí státní správy a samosprávy (viz Obrázek 1). Je zde aplikován tzv. smíšený model veřejné správy, který ukládá povinnost orgánům územní samosprávy vykonávat mimo samostatné působnosti také působnost přenesenou, tzn. mimo vlastní samosprávy i státní správu.

Obrázek 1: Schéma veřejné správy

Zdroj: (Provazníková, 2015, str. 12)

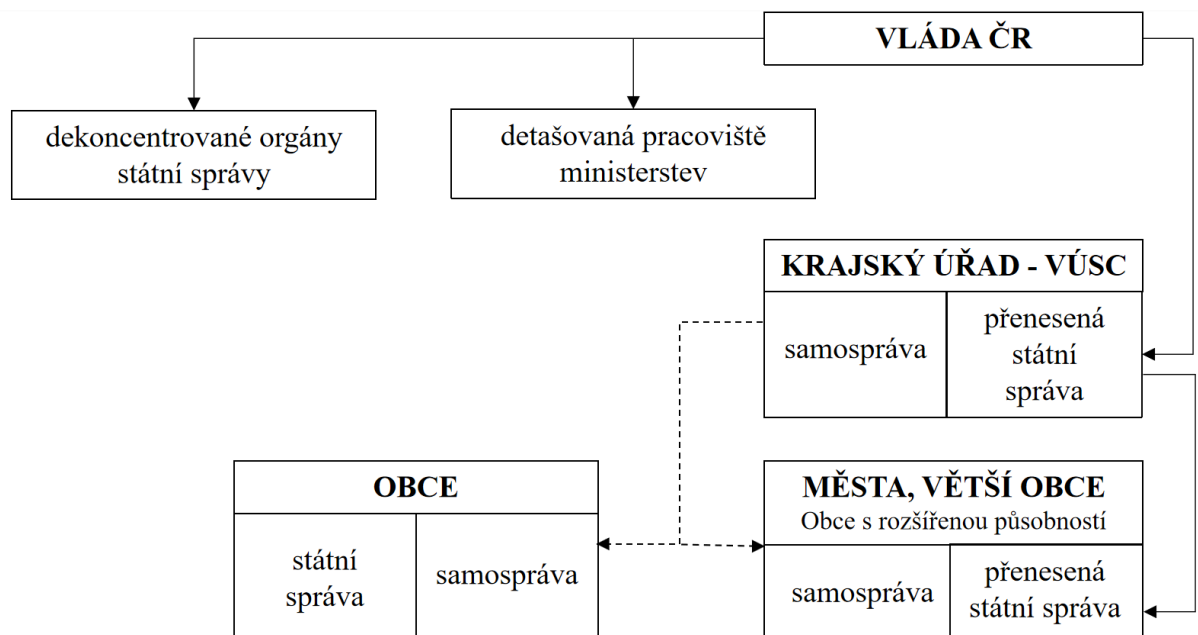
Jak vyplývá z obrázku 1, který zobrazuje systém veřejné správy v ČR, státní správa se rozkládá na územní a ústřední státní správu. Mezi orgány ústřední státní správy patří ty, jejichž pravomoci působí na celém území České republiky. Nejvýše postaveným orgánem je vláda. Následují jednotlivá ministerstva, ústřední správní úřady podřízené ministerstvům a jiné ústřední orgány státní správy, kterými jsou například Český statistický úřad (dále jen ČSÚ), Nejvyšší kontrolní úřad (dále jen NKÚ) nebo Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen ÚOHS). Územní státní správou se rozumí územní správní úřady na krajské či obecní úrovni, jimiž jsou například finanční ředitelství, úřady práce, finanční úřady atd.

Obdobně jako státní správa se dělí i samospráva, a to na územní a zájmovou samosprávu. Územní samosprávou jsou míněny vyšší a nižší územní celky, tedy obce a kraje. Pojem zájmová samospráva představuje sdružení osob se stejnými či podobnými zájmy. Příkladem mohou být různé profesní organizace, svazy, komory jako je Česká lékařská komora, Česká stomatologická komora, Česká advokátní komora a další. Mimo jiné sem patří i vysoké školy nebo církve. (Provazníková, 2015)

Z pohledu této kapitoly i celé práce je přednější věnovat se charakteristice samosprávy. Z výše uvedeného, i ze samotného názvu kapitoly tedy vyplývá, že samospráva má pravomoc rozhodovat o otázkách týkajících se jí samotné autonomním způsobem, tedy nezávisle na jakémkoliv jiném aparátu v mezích stanovených zákonnými předpisy. Tyto otázky by měly směřovat především k hájení zájmů členů/občanů společenství.

Územní samospráva se vyvíjela společně s úlohou státu a jeho celkovým rozvojem, kdy postupem času získávala víc a víc na významu. Je blíže občanovi a lze tak v porovnání s územím celého státu efektivněji spravovat věci veřejné a uplatňovat celospolečenské zájmy. Jakákoliv územní samospráva, tedy obec či kraj, je definována geografickou polohou se společenstvím občanů, která uskutečňuje samosprávu veřejných záležitostí týkající se občanů konkrétního společenství.

Obrázek 2 zobrazuje soudobou strukturu veřejné správy v ČR. Projev samosprávy a přenesené působnosti státní správy.

Obrázek 2: Struktura veřejné správy v ČR

Zdroj: (Provazníková, 2015, str. 28)

1.2 OBEC

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích výstižně definuje pojem obce v prvních dvou paragrafech. §1 formuluje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů; tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. §2 upřesňuje: Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto

vztahů vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

U vymezení definičních znaků obce se spousta autorů neshoduje. Obecně ale existují tři klíčové složky, na kterých se shodují. Jedná se o:

- personální složku – občané obce;
- teritoriální složku – území obce;
- exekutivní složku – právo na samosprávu.

Občané jsou pro samosprávnou obec důležití především kvůli jejich volebnímu právu do obecního zastupitelstva, ať už pasivnímu či aktivnímu. Jsou proto bráni za hlavní nositele samosprávných kompetencí. Vymezení obecního území zajišťuje každému z občanů mít vlastní adresu, na které pobývají a díky trvalému pobytu tak realizovat řadu oprávnění vůči dané samosprávě, mezi které patří například právě volby. Volební princip je jedním z hlavních práv na výkon samosprávy, orgány obce řídí část veřejných záležitostí v zájmu svého obyvatelstva. Dalšími nepostradatelnými právy je právo na hospodaření s majetkem a autonomní normotvorba. (Malast, 2016)

V České republice se rozlišuje několik druhů obcí, jejich pojmenování se různí dle stanovených kritérií. Zákon o obcích rozlišuje tyto typy obcí:

- obec – do 3000 obyvatel;
- městys – pokud před 17. květnem 1954 užívala obec název městys, lze požádat předsedu Poslanecké sněmovny o obnovení termínu;
- město – má alespoň 3000 obyvatel; v případě, že byla označována městem před 17. květnem 1954, lze požádat předsedu Poslanecké sněmovny o obnovení termínu, stejně jako tomu je v případě městysu;
- statutární město – lze klasifikovat na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy; v ČR je 26 statutárních měst + Praha, řadí se mezi ně všechna krajská města. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Jako jeden z druhů obcí lze uvést i hlavní město, jehož kompetence a působnost stanovuje speciální zákon, zákon o hlavním městě Praze.

Každá obec disponuje svými orgány, prostřednictvím kterých vykonává buď samostatnou, nebo i přenesenou působnost. Orgány obce jsou:

- zastupitelstvo – samostatně řídí obec, v zásadě pouze na základě samostatné působnosti;

- starosta, v případě statutárního města primátor – volen zastupitelstvem z řad jejich členů, obec reprezentuje zvenku; v jeho nepřítomnosti ho zastupuje místostarosta, který je volen týmž způsobem;
- rada obce/města/městyse – výkonný orgán, který se skládá ze starosty a zvolených členů zastupitelstva¹;
- obecní/městský úřad, u statutárního města magistrát – v čele úřadu stojí starosta/ primátor; dalšími členy jsou místostarosta, tajemník (v případě, že obec tajemníka nemá, zastupuje jeho funkci starosta) a zaměstnanci obecního úřadu; v samostatné působnosti se řídí pokyny zastupitelstva či rady obce a v druhé řadě je pro něho významný i výkon přenesené působnosti;
- zvláštní orgány obce/města/městyse – jsou jimi výbory; všechny obce mají zákonně zřízený finanční a kontrolní výbor, případně výbor pro národnostní menšiny²;
- komise – iniciativní a poradní orgány rady obce, ale i pro přenesenou působnost. (Provazníková, 2015), (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Pro účely této práce je důležitý i výčet činností spadající do samostatné působnosti obce. Samostatná působnost je založena především na potřebách, které občané dané obce vyžadují. Obecně se dá říct, že do této kategorie spadá vše, co neukládá zákon pro působnost přenesenou. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích podrobně popisuje činnosti obce v samostatné působnosti. Mezi tyto úkony lze zařadit kupříkladu:

- samostatné hospodaření obce;
- sestavování vlastního rozpočtu a závěrečného účtu obce;
- utváření peněžních fondů obce;
- zakládání PO obce a organizačních složek obce;
- zacházení s osobními a věcnými výdaji na činnost obecního úřadu a zvláštních orgánů obce;
- organizaci, řízení, personální a materiální zabezpečení obecního úřadu;
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce;
- vyhlásování místního referenda;
- zřizování obecní policie;
- ukládání pokut za správní delikty;

¹ Pokud má obec méně než 15 zastupitelů, rada obce nevzniká.

² Obec musí zřídit v případě, kdy je k obci přihlášeno 10 % a více občanů jiné národnosti než české.

- vytváření programu rozvoje územního obvodu obce;
- vytváření územního plánu obce a regulačního plánu a vyhlášení jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou;
- spolupráce s jinými obcemi atd.

Samostatnou působnost ukládají i zvláštní zákony. V rámci těchto zvláštních zákonů lze do samostatné působnosti zařadit:

- vybírání místních poplatků;
- zřizování dobrovolných hasičů a zajištění požární ochrany;
- zajištění připravenosti na mimořádné události, podíl na záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatel;
- zřizování a správa předškolních a školních zařízení včetně uměleckých škol;
- zřizování zdravotnických zařízení a ochrana zdraví veřejnosti;
- ochranu před alkoholismem a drogovými závislostmi. (Provazníková, 2015, str. 29)

Ministerstvo vnitra ČR (2020) podobným způsobem uvádí i znaky zobecňující přenesenou působnost:

- rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob;
- zvláštní zájem státu na jednotném výkonu, tzn. celostátní povaze, jednotě, tvorbě a aplikování práva;
- zasahování a kontrola zejména v oblastech, kde se rozhoduje o nakládání s prostředky státu;
- institucionální postup většinou dle správního řádu nebo zvláštních právních předpisů;
- instanční kontrola nadřízenými orgány a soudní přezkum rozhodnutí.

Provazníková (2015) k výčtu znaků přenesené působnosti přidává i seznam činností, které obce v rámci přenesené působnosti vykonávají:

- vydávání nařízení obce;
- rozhodování o místních a účelových komunikacích;
- projednávání přestupků;
- jsou vodoprávním úřadem a spravují drobné toky;
- jsou povodňovým orgánem;
- jsou orgánem ochrany přírody a ochrany ovzduší atd.

1.3 ROZPOČET ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

Náplní každé obce je spravování vlastního majetku, vlastních finančních prostředků a sestavování rozpočtu. Hospodaří se svými finančními prostředky na základě ročního rozpočtu a střednědobého výhledu rozpočtu. Rozpočty měst a obcí jsou důležitou součástí soustavy veřejných financí. Důležité jsou především z důvodu využívání principu subsidiarity a neustálého posilování pravomocí nižších stupňů veřejné správy.

Nelze opomenout tři charakteristické principy veřejných rozpočtů. Poplatník nemá nárok na vrácení zaplacené daně či jiného poplatku, a to v jakékoliv formě nebo výši – **nenávratnost**. Nezná využití veřejných prostředků ani výši přerozdělení, přestože v sumě figurují jím placené daně a zároveň není jasné, zda uspokojení z veřejných prostředků bude ekvivalentní výši jeho platby – druhým principem je proto **neekvivalentnost**. Poslední princip je **nedobrovolnost**, která je dána zákonnými předpisy, kdy je poplatník nucen k odvádění daní a jiných poplatků.

Rozpočty územních samosprávných celků se řídí zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento zákon jej definuje jako *finanční plán, jímž se řídí financování činnosti územního samosprávného celku*. (Zákon č. 250/2000 Sb.) Jde tedy o plán, který je časově vymezen. V ČR se jedná o jeden kalendářní rok, a jeho základním obsahem jsou výdaje a příjmy, které se vztahují k tomuto období.

Rozpočet může být také nástrojem municipální politiky. Díky němu lze rozvíjet určité území, ať už ekonomicky či sociálně. Obec poskytuje veřejné statky a služby, pomocí rozpočtu tak jasně určí své priority v rámci jejich udělování. Rozdělením finančních zdrojů mezi různá odvětví vytyčí své záměry a rozhodne o poplatcích, které se budou vybírat v dalším období, i o jejich výši. (Provazníková, 2015)

Obce jsou při sestavování rozpočtu vázány na rozpočtové zásady, které zajišťují určitou kvalitu a srozumitelnost rozpočtu. Těmito zásadami se musí řídit všechny veřejné rozpočty, nejen ty územní. Mezi zásady rozpočtu Riegel, Bouška a Mlynář (2017) uvádí:

- zásada každoročního sestavování a schvalování;
- zásada reálnosti a pravdivosti;
- zásada účelovosti – prostředky musí být využity na účely, na něž byly stanoveny;
- zásada úplnosti a jednotnosti – jednotná rozpočtová skladba pro všechny veřejné rozpočty;
- zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu;
- zásada publicity – veřejná publikace rozpočtu i veřejné schvalování a projednávání;

- zásada efektivnosti a hospodárnosti – postup řádného hospodáře, bez plýtvání zdroji;
- zásada přednosti výdajů před příjmy – pro podporu ekonomického růstu;
- zásada omezení přesunů v rozpočtu – přesuny jsou možné pouze za přesně určených pravidel.

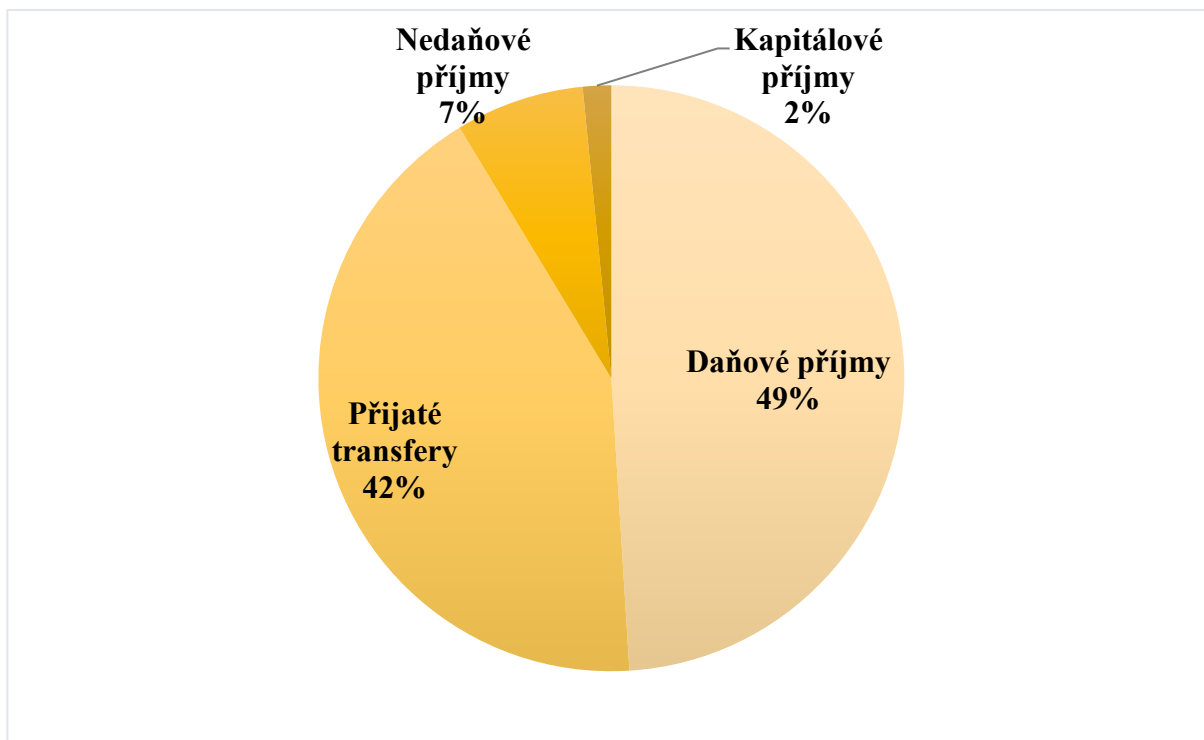
Schvalování obecního rozpočtu je vyhrazeno zastupitelstvu obce, ovšem hospodaření obce spadá do pravomocí rady obce, pouze však v rozsahu schváleného rozpočtu. V menších obcích, kde rada není volena, hospodaří podle schváleného rozpočtu starosta. (Riegel, Bouška, Mlynář, 2017)

1.3.1 PŘÍJMY ÚZEMNÍHO ROZPOČTU

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů uvádí výčet příjmů, které obec generuje. Tyto příjmy se dají dělit hned několika způsoby. Jedním ze způsobů dělení je na daňové, nedaňové a kapitálové příjmy, dále přijaté transfery. **Daňové příjmy** tvoří největší podíl z celkových příjmů. Tyto příjmy se dále rozkládají na svěřené daně, sdílené daně a lze mezi ně zařadit i místní poplatky. Mezi daňové příjmy spadá i ekonomický prospěch z cestovního ruchu a s ním související pobytové služby, které jsou předmětem této práce. **Nedaňové příjmy** zahrnují především příjmy z vlastní činnosti, jsou tak na rozdíl od daňových příjmů ovlivnitelné obcemi. **Kapitálové příjmy** jsou takové příjmy, které mívají zpravidla jednorázový charakter. Mezi tyto příjmy lze zařadit prodej majetku, příjmy z emisí vlastních obligací, dary na investice, ale například i příjmy z půjček, úvěrů atd. Protože obce velmi často nejsou dostatečně soběstačné a nezvládají samy ze svých zdrojů uhradit potřebné veřejné výdaje, stávají se závislými na **přijatých transferech** ze státního rozpočtu či z rozpočtů vyšších samosprávných celků, jimiž jsou kraje. Dalším ze způsobů dělení je na příjmy návratné a nenávratné. **Návratnými příjmy** jsou zejména úvěry a půjčky, které je obec povinna splatit. Mezi **nenávratné příjmy** lze řadit ty ze skupiny běžných příjmů, které jsou stěžejním zdrojem obcí pro potřeby financování veřejného sektoru.

Jak je patrné z výšečového grafu na obrázku 3, který znázorňuje podíly dílčích příjmů obcí, téměř polovinu příjmů plynoucích do obecních rozpočtů tvoří daňové příjmy. V roce 2021 činila tato částka 335,89 mld. Kč. Na celkových příjmech obce mají obecně vždy největší podíl, bylo tomu tak i v předešlých letech. Druhou zásadní položkou jsou transfery, tvoří je zejména přesuny peněžních prostředků ze státního rozpočtu a z peněžních fondů, jejichž výnosnost je zde 282,97 mld. Kč. Ze 7 % se na celkových příjmech podílí nedaňové příjmy, částkou

48,7 mld. Kč. Nejmenší podíl zde mají příjmy kapitálové, které tvoří pouze 2 % z celkových příjmů. V roce 2021 šlo o 10,72 mld, Kč.

Obrázek 3: Příjmy obcí podle druhového členění rozpočtové skladby za rok 2021

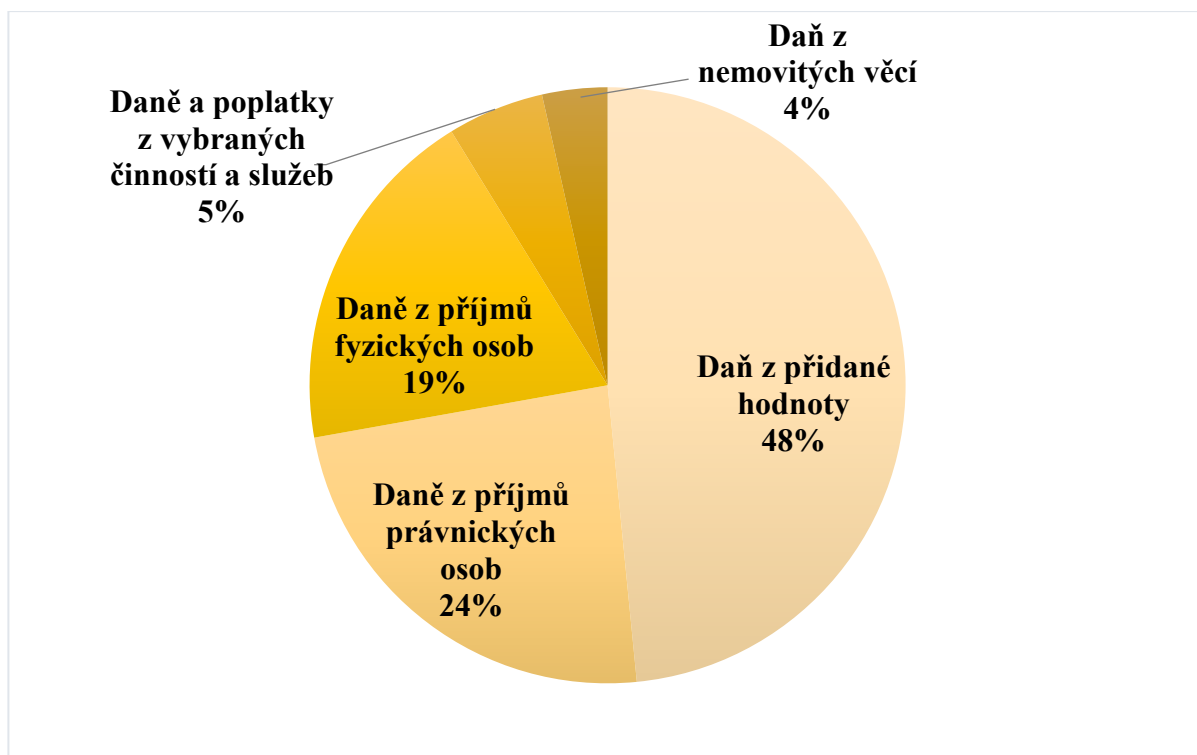
Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2022)

U daňových příjmů obcí je nutné rozlišovat pojem daň a poplatek. Oba typy nepochybně do této skupiny patří, ovšem jejich charakter se liší. Podle Kubátové (2018) „je daň definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností (např. při převodu nemovitosti).“ O výši, zavedení či zrušení daní obec nemůže rozhodovat. Na základě rozpočtového určení daní lze daně dělit na sdílené a svěřené. Princip svěřených daní spočívá v tom, že daň v celé své výši plyne pouze do jednoho z veřejných rozpočtů, nejčastěji do státního rozpočtu, případně do rozpočtu kraje či obce. U daní sdílených, jak už z názvu vyplývá, se daň dělí do vícero veřejných rozpočtů, jejichž podíl je dopředu známý.

„Poplatek je peněžním ekvivalentem za služby poskytované veřejným sektorem.“ Jako takový je též nenávratný, nepravidelný a na rozdíl od daně účelový, dobrovolný³ a ekvivalentní. (Kubátová, 2018) Dělí se na správní a místní. Správní poplatky se platí za služby, které vykonávají správní orgány, typickým příkladem je vydávání cestovních a osobních dokladů.

³ Dobrovolnost v tomto smyslu souvisí s rozhodnutím obce o zavedení poplatku.

Výši správních poplatků určuje sazebník, který je přílohou zákona o správních poplatcích. Obec proto tuto výši, na rozdíl od místních poplatků, nemůže nikterak ovlivnit. O místních poplatcích hlouběji pojednává kapitola 2.

Obrázek 4: Struktura daňových příjmů za rok 2021

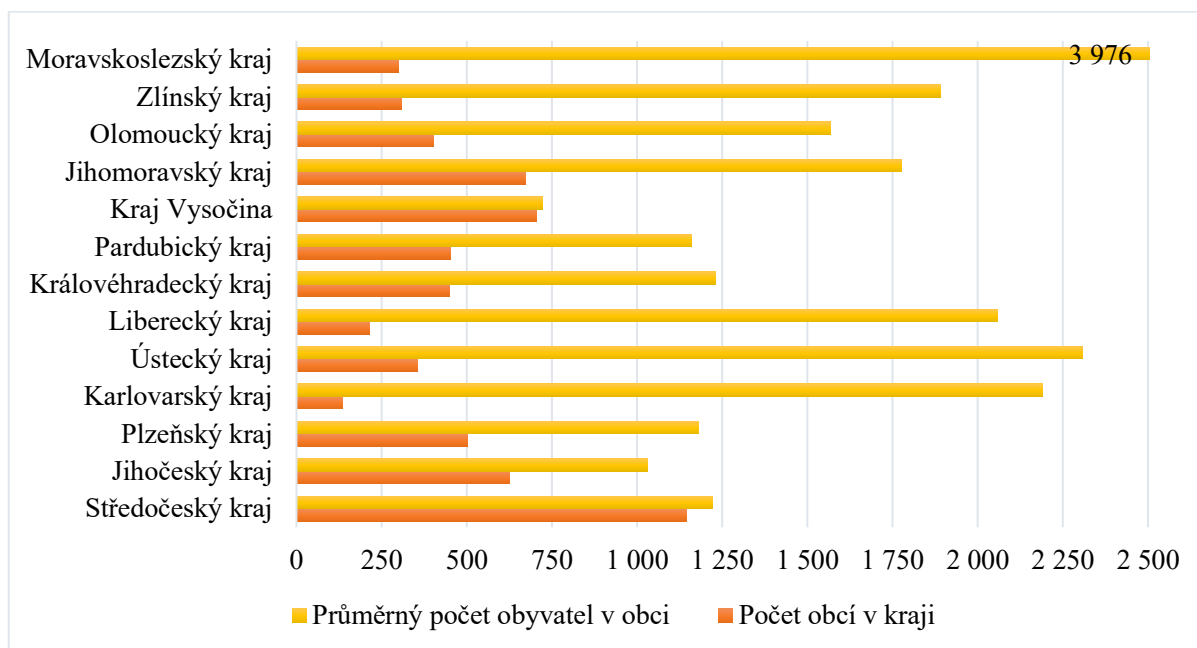
Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2022)

Největší podíl na daňových příjmech mají sdílené daně – daně z příjmů a DPH činí 91 %, jak ukazuje graf na obrázku 4. Daně a poplatky z vybraných činností a služeb se podílí na daňových příjmech z 5 % a daň z nemovitosti pouze ze 4 %.

1.4 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA

Ve většině zemí je socioekonomický rozvoj měřen prostřednictvím hrubého domácího produktu (dále jen HDP) a hodnot jeho dalších složek jako je HDP na obyvatele, růst HDP, vývoz a dovoz zboží a služeb. HDP však pokrývá pouze ekonomický aspekt tohoto rozvoje, proto je nutné rozšíření o sociální ukazatele. Tyto indikátory mohou zahrnovat míru dokončení jednotlivých stupňů vzdělávání, míru gramotnosti či nezaměstnanosti. Kombinací ukazatelů pak vznikají různé indexy pro měření celkové úrovně socioekonomického rozvoje. Zpravidla se tyto ukazatele uvádí na úrovni státu. Pro socioekonomický rozvoj je ale nutné sledování na nižších úrovních, nejefektivnější je to pak na nejnižší úrovni samosprávy. Pro tyto účely slouží klasifikace územních statistických jednotek (NUTS). (Milétić, Žmuk, Mišetić, 2018)

Otázka socioekonomického rozvoje bývá pro určitou oblast individuální. Záleží na rozvojových možnostech obcí z hlediska zdrojů využívaných pro svůj vlastní rozvoj, který směřuje ke zlepšení ekonomické budoucnosti a kvality života pro všechny občany. Na rozvojové možnosti obce významně působí jejich velikost. V malých obcích vévodí obytná funkce. Čím je obec větší, rozšiřuje se i pestrost sídelních funkcí.

Obrázek 5: Počet obcí a jejich průměrná populační velikost v krajích ČR (bez Prahy)
Zdroj: vlastní zpracování dle (ČSÚ, 2021)

Obrázek 5 zobrazuje počet obcí v jednotlivých krajích a zároveň průměrné velikostní rozložení obyvatel. Vzhledem k tomu, že hlavní město Praha je s cca 1,3 miliony obyvatel nejlidnatějším městem ČR, bylo z důvodu přehlednosti grafického znázornění pro tuto situaci vyřazeno. Nej hustší zalidnění je v obcích Moravskoslezského kraje a nejnižší v obcích na Vysočině. Česká republika je specifická velkým počtem malých obcí pod 1000 obyvatel.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2010) velmi zjednodušeně rozlišuje tři základní oblasti rozvojových aktivit obce. Jde o snahy:

- zaručit životní podmínky pro obyvatele a podmínky pro podnikání;
- vytvořit prostředí pro rozvoj občanských aktivit;
- vytvořit prostředí pro rozvoj ekonomických aktivit.

V prvním případě se jedná o přímý vliv, především investiční aktivity související s infrastrukturou. Budování inženýrských sítí jako je přívod vody, elektřiny, kanalizace, plynu či telefonu. Výstavba místní komunikace, parkovacích míst a chodníků, stavění zařízení pro volnočasové aktivity, které počínají stavbou dětských hřišť, sportovišť a kulturního zázemí. Jde

o faktory, které pozitivně ovlivňují životy občanů. Mezi rozvíjení občanských aktivit patří především průběžná informovanost občanů a jejich zapojování do veškerého dění v obci. Obec ze své pozice vytváří zázemí neziskovým organizacím a finančně podporuje občanské aktivity neziskového charakteru. Poslední bod se týká ekonomické oblasti, komunikace s podnikateli, jejich zapojení do dění v obci a reflektování jejich potřeb, se kterými má obec dočínění. Díky stálému ekonomickému rozvoji obce přilákávají nové obyvatele, podnikatele, investory i kvalifikovanou pracovní sílu a navazují na rozvoj příjemného prostředí plného rekreačních, kulturních a přírodních aktivit, čím dochází k rozšiřování služeb. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010)

Rozvojové podmínky obcí souvisí s daným územím, velikostí, počtem obyvatel, lokalitou a v konečné fázi i velikostí finančních prostředků, jejichž nedostatek bývá často důvodem nečinnosti obcí. I přes nepříznivé podmínky si velká část obcí dokáže s rozvojovými podmínkami poradit. Pro řízení rozvoje obce je zásadní poznat situaci v konkrétní oblasti, pojmenovat vlastní rozvojové šance a problémy, s čímž souvisí nalezení důvodných příčin.

Politika rozvoje měst se zaměřuje především na kvalitu života občanů prostřednictvím vylepšování městské dopravy, zlepšování místního kulturního dědictví a podpory zaměstnanosti. Binek a Šilhan (2018), za Spolek pro obnovu venkova ČR, rozebírají hlavní rozvojové otázky. Mezi nejzásadnější témata patří:

- území – tzn. zamyslet se nad výhodami a nevýhodami, které přináší obci její poloha;
- obyvatelstvo – jaký je demografický vývoj v obci, jak se mění populace a proč, vyskytují-li se mezi obyvateli sociální problémy a zda je obec připravena na zajišťování potřeb všech svých obyvatel⁴;
- hospodářství – zjištění, které komerční služby chybí v dané obci, co je potřebné pro zlepšení fungování podnikatelské činnosti;
- infrastruktura – stav, vymezení nedostatků technické a dopravní infrastruktury, odpadového hospodářství a dopravní obslužnosti;
- vybavenost – dostatek stavebních pozemků, bytová dostupnost⁵, dostatečná kapacita pro zajištění veřejných služeb, jimiž jsou kapacity škol, zajištění sociálních služeb atd., kultura, sport a volnočasové aktivity;
- životní prostředí – stav zeleně v obci a krajiny v okolí, ohrožení obce možnými přírodními vlivy (př.: povodeň), znečištění vody či ovzduší, skládky, hluk apod.;

---

⁴ Rozložení populace, počet seniorů či nově narozených dětí. Zajištění domovů pro seniory, mateřských škol, ...

⁵ V obci může nastat tzv. bytová nouze a obec by měla řešit otázku sociálního bydlení.

- správa obce – hospodaření obce.

Pro uspokojování lidských potřeb a zlepšování kvality života je jakýkoliv rozvoj nezbytný. Paralelně se socioekonomickým rozvojem jde udržitelný rozvoj, přičemž je důležité uspokojit potřeby současnosti, aniž by byla omezena dostupnost zdrojů v budoucnosti nebo schopnost uspokojovat i nadále své vlastní potřeby. Z toho důvodu by měl být každý rozvoj rozvážený, odpovědný a efektivní, a to především vzhledem k využívání všech přírodních, lidských a případně i finančních nedostatkových zdrojů. Aspekty, které se musí respektovat a brát v úvahu jsou ekonomika, ekologie a sociální spravedlnost. (Delitheou, Georgakopoulou, 2019)

Situací se zabývá koncept *Local Economic Development*, koncept místního ekonomického rozvoje (dále jen LED). Účelem LED je zlepšení dané oblasti směrem k ekonomické budoucnosti a zlepšení kvality života pro všechny obyvatele. Jde o proces, při kterém spolupracují partneři veřejného, obchodního a nevládního sektoru a společně vytváří lepší podmínky pro ekonomický růst a tvorbu pracovních míst. Strategie LED je stále více využívána komunitami k posílení místní ekonomické kapacity oblasti, zlepšení investičních podmínek, zvýšení produktivity a konkurenceschopnosti místních podniků, podnikatelů a pracovníků. Jedná se o schopnost komunit zlepšovat kvalitu života při stále se měnícím tržním prostředí, porozumět povaze a struktuře místní ekonomiky a provést analýzu silných a slabých stránek oblasti, příležitostí a hrozeb. Přičemž místní ekonomický rozvoj je stále více považován za hlavní oblast místní správy. (LED, 2016)

2 CHARAKTERISTIKA MÍSTNÍCH POPLATKŮ A SOUVISEJÍCÍCH ZMĚN VE SPOJENÍ S TURISMEM

Místní poplatky (dále jen MP) se svým charakterem řadí mezi místní daně. Jejich povahu upravuje Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Místní poplatky mají fakultativní charakter, tzn., že na rozdíl například od správních poplatků či daní z nemovitostí, jsou tyto poplatky zcela v gesci obcí, které samy rozhodují o jejich zavedení, výši i pravidlech a podmínkách s nimi souvisejícími. Zákon do těchto podmínek zasahuje zcela minimálně. MP může zavést jakákoliv obec formou obecně závazné vyhlášky. Místní poplatky mají celkem malý podíl na kompletním objemu daňových příjmů obcí, přesto navyšují příjmy municipálních rozpočtů a obcím jejich výnos slouží k poskytování veřejných statků na lokální úrovni dle preferencí občanů. Kromě zvyšování příjmů, jinak řečeno fiskální funkci, mohou mít místní poplatky i funkci regulační a stimulační. Regulace spočívá v omezování nežádoucích činností, například formou omezení provozu vozidel do konkrétních částí obcí, usměrnění počtu psů na obecním území apod. Oproti tomu stimulační funkcí obec dokáže ovlivnit chování poplatníků. V praxi se jedná zejména o různé úlevy a daňová osvobození, která sebou nesou značné výhody.

Dle novely zákona o místních poplatcích, účinné od 1. 1. 2020, aktuálně existuje 7 místních poplatků:

- poplatek ze psů;
- poplatek z pobytu;
- poplatek za užívání veřejného prostranství;
- poplatek ze vstupného;
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst;
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace;
- poplatky za komunální odpad. (Zákon č. 565/1990 Sb.)

Novelizací tohoto zákona došlo k zrušení dvou tzv. turistických poplatků, poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt (dále jen MP LRP) a poplatku z ubytovací kapacity (dále jen MP UK). Zrušené poplatky byly transformovány do nového poplatku z pobytu (dále jen MPzP). Došlo tak k zjednodušení a vyšší efektivitě při celém procesu vybírání těchto poplatků.

Mimo jiné nová právní úprava reaguje na rostoucí trend **sdílené ekonomiky** ubytovacích služeb. V současné době se zvyšuje zájem o krátkodobé ubytování mimo klasická zařízení, jako

jsou hotely a penziony. Lidé čím dál více upřednostňují soukromé rodinné byty, domy a další privátní zařízení, která před novelizací zákona nespadała do poplatkové povinnosti, přestože nabízela ubytovací a rekreační služby. Primárně jsou tato zařízení užívána k rodinnému vyžití. Tuto nerovnost mezi ubytovateli nový poplatek z pobytu odstraňuje a poplatkovou povinnost uplatňuje na obě skupiny poskytovatelů, čímž značně rozšiřuje skupinu plátců. Novelizací dochází také ke změnám v rámci poplatku za psa či změnám v obecně závazných vyhláškách obcí. (Těžký, Jantoš, 2019)

Koncept sdílení není přitom ani zdaleka nový. Existoval již v dávných dobách, byť jen mezi sousedy, kteří si půjčovali různé věci. V rámci sdílení domů byli např. lidé ubytováni v domech svých přátel, a to už dlouho před tím, než se objevil ekonomický model sdílení a spolupráce. Inovace sdílení tak tkví pouze v rozšíření okruhu, který postoupil z komunitní praxe do ziskového obchodního modelu zpočátku založeného spíše na sociálních vztazích než na těch peněžních. Jednou z nejpoužívanějších platform na sdílení krátkodobého ubytování je jednoznačně Airbnb. Tato platforma se využívá téměř po celém světě. Umožňuje uvést na platformě třeba jen jeden volný pokoj, který se v domě nevyužívá. (Hatzopoulos, 2018)

Tabulka 1: Příjmy z místních poplatků a jejich podíl na celkových a daňových příjmech obcí v letech 2017–2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Místní poplatky (v mil. Kč)	5 294,68	5 327,52	5 521,32	5 057,75	5 339,23	7512,87
Podíl na celkových příjmech	1,12 %	1,00 %	0,93 %	0,81 %	0,79 %	1,01 %
Podíl na daňových příjmech	1,96 %	1,80 %	1,72 %	1,68 %	1,59 %	1,94 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2023)

Tabulka 1 obsahuje přehled příjmů z místních poplatků a jejich podíl na celkových a daňových příjmech obcí mezi lety 2017–2022. Do roku 2019 měly příjmy z místních poplatků stále rostoucí trend, v roce 2020 však tyto příjmy klesly o téměř 500 mil. Kč. Nejvyšší pokles zaznamenal poplatek za užívání veřejného prostranství, turistické poplatky a poplatek ze vstupného, ostatní poplatky zůstaly víceméně konstantní. Z toho lze usuzovat, že za pokles příjmů z místních poplatků pravděpodobně může pandemie Covid-19, která propukla v roce 2020 a pozastavila tak turistický ruch. Nelze se proto domnívat, že by za poklesem stála novela zákona o místních poplatcích účinná právě od roku 2020, která pouze sloučila obě sazby za MP LRP a MP UK do jedné. Procentuální podíl, jak na celkových příjmech obcí, tak na jejich daňových příjmech, do roku 2021 postupně klesá. I přestože příjmy z místních poplatků do roku 2019 stále rostly, tato procenta se zmenšovala. Zajímavý je skokový nárůst v roce 2022. Ačkoli

místní poplatky tvoří pouze zlomek příjmů do obecních rozpočtů, jsou vhodným finančním doplňkem při hospodaření obcí, třebaže některé obce ve snaze podpořit místní ekonomiku snížily po propuknutí pandemie sazby MP.

2.1 TURISTICKÉ POPLATKY

Postupem času dosahuje turismus stále vyššího zájmu. Co se týče ekonomických oblastí, je jednou z nejvýznamnějších a tato oblast stále nabývá na významu. Cestovní ruch jde ruku v ruce s ubytovacími službami. Během cestování potřebují turisté i někde složit hlavu. Pro cestovní ruch, a především pro jeho rozvoj, jsou ubytovací služby základním stavebním kamenem, podmínkou, bez které nelze dále budovat cestovní ruch. Značnou výhodou cestovního ruchu je fakt, že přináší příjmy do soukromého i veřejného sektoru současně. U obcí v podobě místních turistických poplatků. (Beránek, 2013)

V ČR se do roku 2019 vybíraly dva turistické poplatky. Není obvyklé, že by státy měly na svém území dvě turistické taxy, tak jako tomu bylo v ČR. Vedle poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt stál dříve i poplatek z ubytovací kapacity. Oba tyto poplatky měly společných několik znaků:

- byly zaměřené na turismus a jeho rozvoj;
- podmínkou byl přechodný pobyt za úplatu;
- ubytovatelé vedli evidenční knihy⁶;
- výnos obce z vybraných poplatků měl plynout zpátky do turistického vyžití,
- měly především fiskální charakter.

Turistické daně mohou sloužit pro určitá zlepšení v dané destinaci. Jedná se například o formu propagačních aktivit, plánů na zlepšení infrastruktury, zlepšování služeb cestovního ruchu a veřejných služeb ovlivňujících prostředí zaměřených na úklid a nakládání s odpady. V určité míře lze investovat i do zlepšení na ochranu životního prostředí nebo do posilování povědomí turistů o místních podmínkách.

Na evropské úrovni existuje vícero daní a poplatků souvisejících s cestovním ruchem. Do odvětví cestovního ruchu lze zahrnout širokou škálu ekonomických činností, které mají pravděpodobně nějaký dopad na turismus. Přímý dopad mohou mít jak obecné daně, tak daně specifické pro cestovní ruch. Například daně z příjmů, DPH a zvláštní turistické daně, ty mají nejpřímější vazby na turismus. Existuje několik daní, které jsou primárně zaměřeny na sektor

---

⁶ Do evidenčních knih je ubytovatel povinen uvádět informace o ubytovaných a jejich pobytu (jméno, trvalá adresa, číslo OP, doba pobytu a v případě lázeňského nebo rekreačního poplatku také účel pobytu).

cestovního ruchu. Daň z obsazenosti, jako pobytová daň, se vybírá za krátkodobé, přechodné pobyty v placeném ubytování. Obvykle se účtují za osobu nebo noc. Ve většině států EU, které uplatňují tuto daň, kromě Malty, je vybírána na úrovni místní správy. Obec má značnou volnost ohledně použitých sazeb. Sazby se obvykle liší podle standardu a typu ubytování (např. hvězdičkové hodnocení hotelu, kemp, hostel, ...) nebo lokality. Pro děti bývají často snížené sazby či jsou od nich zcela osvobozeny. Obecně nejnižší sazby na osobu za noc mají v Bulharsku (0,10 EUR = cca 2,5 Kč), naopak nejvyšší sazby má Belgie (7,5 EUR = 185 Kč). V některých rekreačních městech je díky této specifické dani umožněn přístup do veřejných lázeňských zařízení, využívání veřejné dopravy a dalších služeb, které by byly jinak pro obyvatele těžko dostupné. Přesto asi třetina zemí EU tyto poplatky nevyužívá, typicky severské státy. (European Commission, 2017)

2.1.1 POPLATEK ZA LÁZEŇSKÝ NEBO REKREAČNÍ POBYT

Lázeňství představuje značný ekonomický přínos do regionu prostřednictvím odvodů místních poplatků a pozitivně přispívá i k rozvoji služeb v okolí.

Lázeňský poplatek byl poprvé zmíněn ve vyhlášce Ministerstva financí z roku 1964, o lázeňských poplatcích. Jeho výnos musel být zásadně použit jen na údržbu a zlepšení lázeňských míst nebo na jejich propagaci. V roce 1989 se k lázeňskému poplatku přidal také poplatek ze psů a právní úprava se velmi přiblížila současně platnému Zákonu č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, před jeho novelizací k roku 2020. U této úpravy již neplatila striktní nařízení, která ukládala plynutí výnosů zpět směrem k lázním a místům soustředěného turistického ruchu⁷, nicméně stále platí toto doporučení.

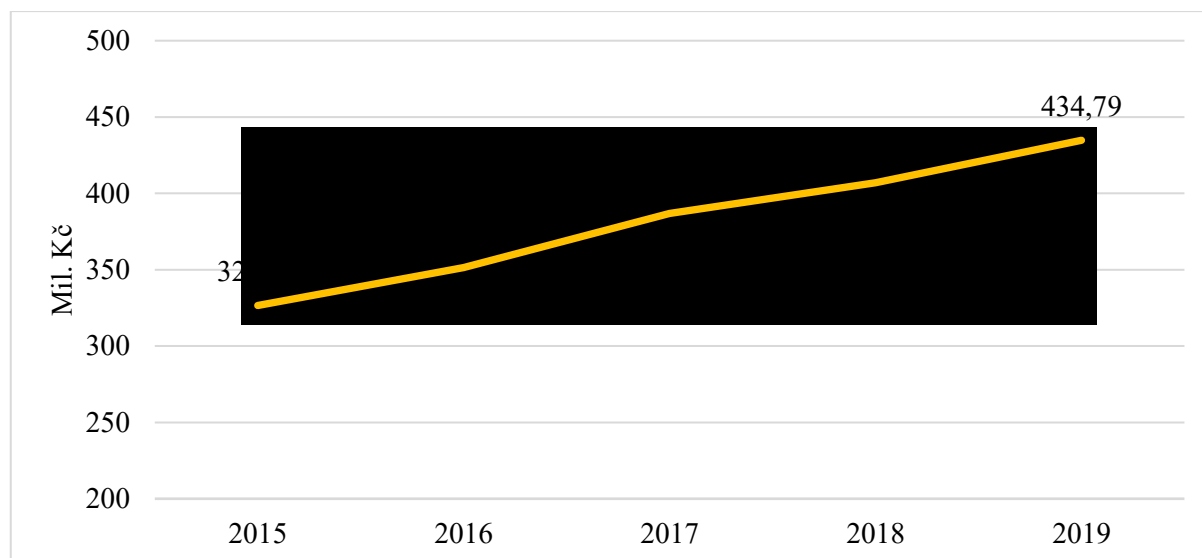
V teoretickém kontextu se u lázeňského poplatku nebo poplatku za rekreační pobyt rozlišovaly dva subjekty zpoplatnění, plátce a poplatník. Poplatníkem byla fyzická osoba, která pobývala v lázních či jiném rekreačním zařízení v místě soustředěného turistického ruchu s cílem rekreace nebo léčby po přechodnou dobu a za úplatu⁸. Jako plátce vystupoval ubytovatel. Poplatek byl vybírán lázeňským zařízením, obvykle ne v celkové ceně pobytu, a následně odváděn do municipálního rozpočtu. V konečné fázi se poplatek týkal tedy jen ubytovaného. (Radvan, 2012)

---

⁷ Přímá definice místa soustředěného turistického ruchu neexistuje, jedná se o velmi široký pojem. Za takové místo se považuje každá obec, která má alespoň jedno ubytovací zařízení.

⁸ V rámci komplexní lázeňské péče mohou mít některé osoby plně hrazený pobyt zdravotní pojišťovnou. I u plně hrazeného pobytu je splněna podmínka „za úplatu“.

Lázeňský poplatek se platil za každý započatý den v lázních, za den příjezdový nikoliv, a to v maximální výši 15 Kč⁹. Poplatky nebyly vybírány pouze od držitelů ZTP/P, nezletilých osob a lidí v důchodovém věku nad 70 let. (Jakubíková, Vildová, Janeček, Tluchoř, 2019)

Obrázek 6: Celkové příjmy obcí za MP LRP v letech 2015–2019

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2021)

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt vybíralo v České republice cca 15 % obcí z celkového počtu 6254. Graf na obrázku 6 zobrazuje růst ročních objemů výběrů MP LRP v miliardách Kč za pětileté období od roku 2015 do roku 2019. Podíl MP LRP na celkovém objemu příjmů z výběru místních poplatků představoval 7–8 %.

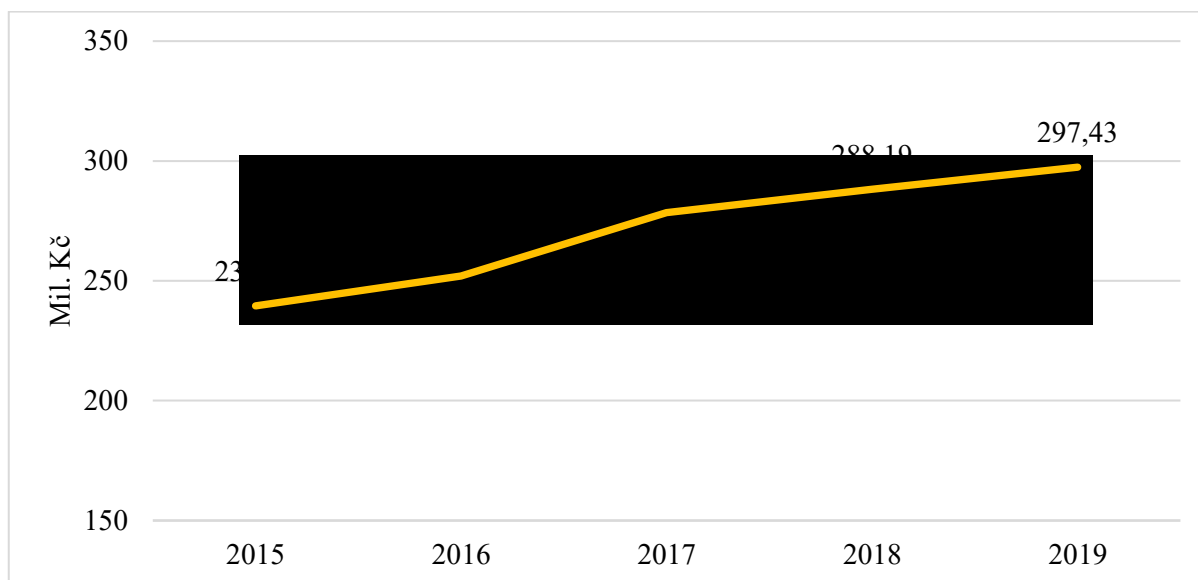
2.1.2 POPLATEK Z UBYTOVACÍ KAPACITY

Jak již vyplývá z názvu samotného poplatku, byl vybírán na základě ubytovací kapacity, tedy počtu využitých lůžek v ubytovacím zařízení. Čímž se od prvního turistického poplatku velmi neodlišuje. Maximální sazba za každé obsazené lůžko na den byla 6 Kč. Jedním z bodů, kterým se poplatek z ubytovací kapacity odlišoval od poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, je vnímání poplatníka. Zatímco u prvního turistického poplatku platilo, že poplatníkem byl ubytovaný, u tohoto poplatku to byl naopak ubytovatel. Poplatníkem tedy mohla být jak fyzická, tak právnická osoba poskytující ubytování.

Poplatek z ubytovací kapacity byl vybírán od hotelů, penzionů, motelů, ubytoven, kolejí a internátů mimo školní sezónu (přechodné ubytování studentů nespádalo do této kategorie), a dalších dočasných ubytování. Na rozdíl od lázeňského poplatku zde ubytovatel neměl

⁹ Podmínky místního poplatku z lázeňského pobytu upravovaly obecně závazné vyhlášky obcí s lázeňskými subjekty. Tedy i stanovení a výši poplatku, kde zákon udával pouze horní hranici.

povinnost uvádět účel pobytu. Poplatek se však nevztahoval na rodinné domy a byty, které jsou určeny pro rodinné zázemí (klasickým příkladem jsou nemovitosti poskytované skrze platformu Airbnb a podobné platformy sdílené ekonomiky), ani na lázeňská a zdravotnická zařízení či na zařízení sociálních služeb a ubytoven s charitativními účely. (Plzáková, Studnička, Tittelbachová, 2018)

Obrázek 7: Celkové příjmy obcí za MP UK v letech 2015–2019

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2021)

Poplatek z ubytovací kapacity vybíralo v České republice okolo 24 % obcí z celkového počtu 6254. Graf na obrázku č. 7 znázorňuje růst ročních objemů výběrů MP UK v miliardách Kč za pětileté období od roku 2015 do roku 2019. Podíl MP UK na celkovém objemu příjmů z výběru místních poplatků představoval zhruba 5 %.

2.1.3 POPLATEK Z POBYTU

Jak již bylo několikrát zmíněno, poplatek z pobytu vznikl syntézou poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity. Novela zákona o místních poplatcích účinná od začátku roku 2020 nahradila dva předchozí turistické poplatky jedním. Z celé soustavy místních poplatků je tedy poplatek z pobytu nejmladším elementem.

Při transformaci došlo k odstranění původní podmínky *místa soustředěného turistického ruchu*, která byla součástí MP LRP. Poplatek z pobytu tak může vybírat kterákoliv obec, protože zákon se nyní neváže na žádnou specifickou podmínku mimo vydání obecně závazné vyhlášky určující charakter MPzP v konkrétní obci.

Účel tohoto poplatku zůstává nezměněný, i nadále se jedná především o plnění fiskální funkce, tedy naplnění municipálních rozpočtů a vynakládání výnosu do zlepšování cestovního ruchu

a turistického vyžití v dané oblasti. Díky těmto příjmům může obec pomoci prostřednictvím propagování oblasti i samotným ubytovatelům. Tisk brožur, turistických map, provoz webových stránek obce, zajištění kvalitní dopravní obslužnosti, dobrého stavu památek apod. přitahuje pozornost i směrem k soukromým ubytovacím zařízením. Ubytování poplatkem z pobytu částečně kompenzují to, že využívají služeb měst a obcí, přestože nejsou jejich občany a nemusí tak např. platit poplatek za komunální odpad či stočné, i když také produkují odpad, využívají místní kanalizaci, komunikaci atd. (Radvan, 2012)

Subjektem poplatku je poplatník, tato úprava zůstává stejná jako v případě MP LRP. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích v §3 uvádí, že: poplatníkem poplatku z pobytu je osoba, která v obci není přihlášená. Za plátce je dle stejného zákona podle §3f považován poskytovatel úplatného pobytu, který je povinen vybrat poplatek od poplatníka. Obecně závaznou vyhláškou je pak stanovena lhůta, do kdy má být poplatek odveden správci poplatku, čímž je obec. Pokud dojde ke zpoždění odvodu poplatku nebo pokud plátce odvede nesprávnou výši, může správce až ztrojnásobit neodvedený poplatek. Správce daně může rovněž uložit plátci pokutu, pokud dojde k porušení povinností spojených s vedením evidenční knihy, a to až ve výši půl milionu korun.

Předmět poplatku z pobytu je na první pohled zřejmý a příliš se neliší od dvou starších verzí poplatků. Úplatnost a přechodnost pobytu je základní podmínkou. Za přechodný pobyt se považuje maximálně 60 dní vkuse strávených u jednoho ubytovatele. Na rozdíl od MP LRP není důležité, za jakým účelem je pobyt realizován. Týká se tak všech ubytovacích zařízení i v rámci sdílené ekonomiky, což byl jeden z hlavních důvodů, proč došlo k novelizaci. Dříve zákon nemyslel na místa, která nejsou primárně určena k poskytování ubytovacích služeb. Výjimka z MPzP je udělena pouze zdravotnickým zařízením lůžkové péče a zařízením omezujících osobní svobodu. Lázeňská a rehabilitační péče nespadá do výjimek. (Ministerstvo vnitra ČR, 2021)

Od poplatku jsou osvobozeny osoby, které jsou:

- osobami závislými na pomoci jiných – držitelé průkazu ZTP/P;
- nezletilí – mladší 18 let;
- pečující o děti na zotavovacích akcích pro děti;
- osobami vykonávajícími sezónní práce na daném území;
- žijící v sociálních službách, školských zařízeních, zařízeních sloužících k pomoci lidem v nouzi;

- příslušníky integrovaného záchranného systému v rámci záchranných nebo likvidačních prací. (Zákon č. 565/1990 Sb.)

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích také umožňuje tzv. evidenční povinnost ve zjednodušeném režimu. V takovém případě se značně zkracuje seznam údajů, které se musí vyplňovat do evidenční knihy. Místo údajů jednotlivých účastníků lze uvést pouze souhrnné informace o počtu účastníků, termín, ubytovací zařízení a důvod osvobození. Této možnosti využije plátce, který pořádá kulturní či sportovní akce a ubytovává za úplaty jejich účastníky. Podmínkou pro využití zjednodušené povinnosti je předpoklad alespoň 1000 ubytovaných a oznámení akce nejméně 60 dnů dopředu. V oznámení správci poplatku musí být uvedeny potřebné údaje týkající se konané akce, tzn. termín konání, název a druh akce a v poslední řadě také výčet ubytovacích zařízení, kde bude pobyt uskutečněn. Rozhodnutí o splnění či nesplnění podmínek musí být správcem daně vystaveno nejpozději do 15 dnů.

Sazbu poplatku z pobytu si může každá obec stanovit v libovolné výši na základě obecně závazné vyhlášky a tato výše nemusí být odůvodněna. Zákonem o místních poplatcích je ale určeno denní maximum, které pro jednotlivé roky uvádí tabulka 2. V roce 2020 bylo maximum na 21 korunách za den, příjezdový den nepočítaje. Jednalo se o součet maximálních sazeb dvou zrušených turistických poplatků (maximální sazba MP LRP byla 15 Kč a MP UK 6 Kč za den). Pro rok 2021 byla sazba navýšena až na 50 Kč a tato úprava zůstala platná až do roku 2023.

V tabulce 2 jsou dále uvedeny celkové příjmy obcí z MPzP za rok 2020 až 2022. Poplatek z pobytu vybíralo v České republice v roce 2020 cca 27 % obcí z celkového počtu 6254. V roce 2021 se počet obcí vybírající tento poplatek o procento zvedl.

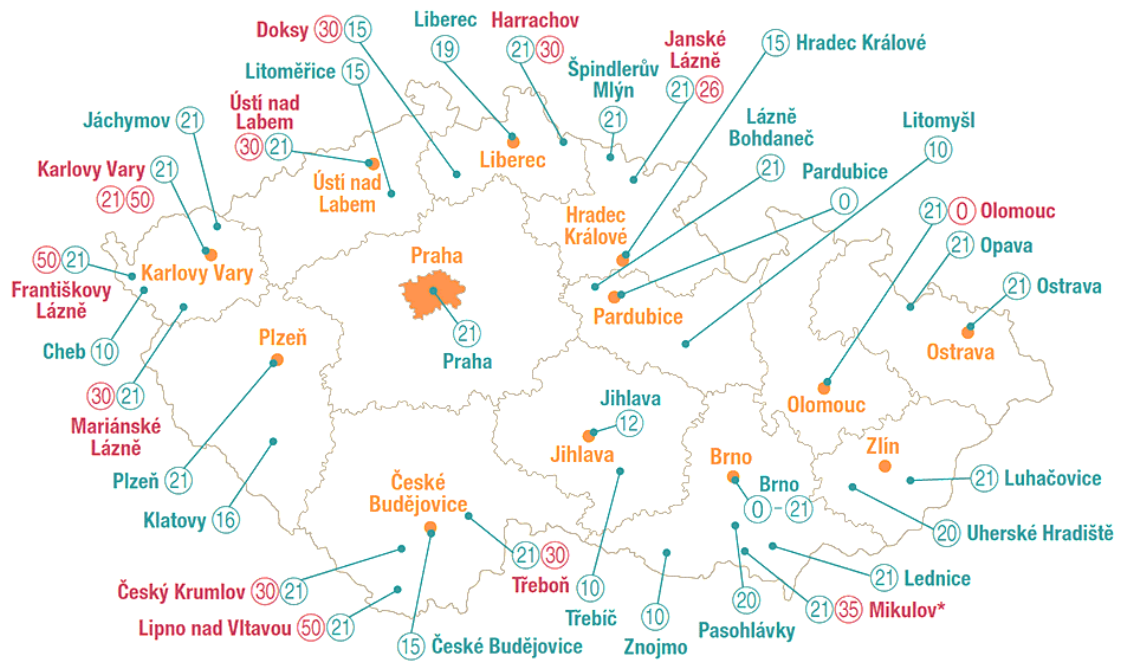
Tabulka 2: Celkové příjmy obcí za poplatek z pobytu a maximální sazby let 2020–2022

	2020	2021	2022
Maximální sazba MPzP (v Kč)	21 Kč	50 Kč	50 Kč
Celkový výnos obcí (v mil. Kč)	322,17	396,53	1 092,27

Zdroj: vlastní zpracování dle (Morávek, 2021)

Na obrázku 8 jsou vyznačena významná města pro cestovní ruch v ČR. Červenou barvou jsou označeny obce, které změnilo k roku 2021 výši sazby MPzP. Tyrkysová barva značí nezměněné sazby mezi lety 2020 a 2021. Z obrázku 8 je patrné, že možnost navýšení sazby nevyužilo příliš velké procento z vybraného vzorku obcí. Nejvyšší možnou sazbu 50 Kč/den využilo pouze Lipno nad Vltavou a lázeňská města Karlovy Vary a Františkovy Lázně. Obce, kde došlo ke zvýšení poplatku, většinou uvádí jako hlavní důvod pandemii Covid-19, která v roce 2020

způsobila dramatický pokles příjmů z turismu. Dalším důvodem bývá často zlepšení služeb jak pro obyvatele, tak pro turisty. Zajímavostí je město Olomouc, které jako jediné z uvedených zrušilo poplatek z pobytu, aby podpořilo místní ubytovatele v těžké době. V Brně se MPzP nezměnil, sazby jsou rozděleny podle jednotlivých městských částí. Obecně se dá říci, že sazbu navyšovala především horská střediska a lázeňská místa.

Obrázek 8: Sazba místního poplatku z pobytu v letech 2020 a 2021

Zdroj: (Ulrych, 2020)

3 ANALÝZA ZMĚN V PŘÍJMECH MÍSTNÍCH POPLATKŮ V SOUVISLOSTI S JEJICH TRANSFORMACÍ

Tato kapitola závěrečné práce zpracovává případovou studii na vybraném vzorku obcí v Královéhradeckém kraji, které mají jistou souvislost s lázeňstvím či jsou turisticky vyhledávanou oblastí a zároveň vybírají místní turistické poplatky. Na tomto vzorku obcí bude hodnocena transformace poplatků, kdy došlo ke změně z poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity na poplatek z pobytu.

V uvedené kapitole je nejprve charakterizována metodika práce a komparace míry využívání turistických poplatků v celé České republice, poté následuje bližší seznámení s vybraným vzorkem obcí, a dále již kapitola pojednává o samotné analýze dat.

3.1 METODIKA PRÁCE

Pro účely diplomové práce byl vybrán následující vzorek 7 obcí (viz tabulka 3). Obce byly vybírány na základě několika kritérií. Jedná se o obce v Královéhradeckém kraji, jelikož tento kraj disponuje rozmanitostí v rámci cestovního ruchu, především pak v oblasti horských středisek. Vybrané obce mají buď lázeňský charakter (Janské Lázně, Velichovky, Lázně Bělohrad) nebo je u nich velmi rozvinutý cestovní ruch. Agenturou CzechTourism (2021) byly označeny jako nejnavštěvovanější turistické cíle v roce 2020 (Dvůr Králové nad Labem, Adršpach, Pec pod Sněžkou). V poslední řadě je do vzorku zařazen Špindlerův Mlýn, který se pyšní nejvyššími příjmy z místních turistických poplatků v celém kraji a zároveň je v i TOP 10 v celé České republice. Až na výjimky se jedná o menší obce do 1000 obyvatel, které jsou pro Českou republiku specifické. V tabulce 3 je uveden i počet obyvatel vybraného vzorku obcí k 1.1.2021.

Tabulka 3: Vzorek vybraných obcí v Královéhradeckém kraji a počet obyvatel

Název obce	Počet obyvatel (2021)	Kritérium
Adršpach	513	< 1 000
Pec pod Sněžkou	646	
Janské Lázně	682	
Velichovky	744	
Špindlerův Mlýn	1057	1 000 – 10 000
Lázně Bělohrad	3677	
Dvůr Králové nad Labem	15471	> 10 000

Zdroj: vlastní zpracování dle (ČSÚ, 2021)

S obecními úřady jednotlivých obcí, a především jejich odbory soustředící se na cestovní ruch, byla navázána užší spolupráce na základě e-mailové a telefonické komunikace za účelem poskytnutí interních dokumentů. Další informace o turistických poplatcích vybraného vzorku obcí byly čerpány ze zdrojů s různým původem. Jednalo se především o informace z portálu Ministerstva financí MONITOR pro využití finanční analýzy, tj. rozebrání především příjmové stránky rozpočtu. Další významný zdroj představoval Český statistický úřad, z jehož internetového portálu byla získávána data o obcích a ubytovacích zařízeních.

Případová studie zahrnuje hned několik dílčích částí. K posouzení daného cíle je využita především metoda komparace a další matematicko-statistické metody vztahující se na ekonomická data. První část se zaměřuje na celou Českou republiku a na využívání místních turistických poplatků v praxi. Respektive na to, kolik obcí využívalo možnosti zvýšení vlastních příjmů do rozpočtu pomocí dvou turistických poplatků před jejich zrušením i porovnání s využíváním nového místního poplatku z pobytu v posledních třech letech. Další části se již zabírají konkrétními obcemi, které byly pro diplomovou práci vybrány.

Jelikož je cíl závěrečné práce zaměřen na transformaci místních turistických poplatků a příjmovou stránku rozpočtu, došlo nejprve ke srovnání příjmů z turistických poplatků vybraných obcí. Na komparaci těchto příjmů je zřejmý jak podíl mezi MP UK a MP LRP v letech 2011–2019, tak prudký přechod na MPzP v roce 2020. Tato srovnávací analýza má poukázat především na změnu, která nastala při syntéze dvou turistických poplatků do jednoho. Větší propojení s cestovním ruchem nabízí podkapitola 3.4, která upozorňuje na to, jaký vliv má turismus na příjmy obcí a zároveň tím ukazuje celkový význam turistických poplatků na rozpočty obcí. Aby bylo odpovězeno na otázku, zda mají poplatky vliv na rozpočet, bylo využito lineárního regresního modelu a s tím spojeného koeficientu determinace, který určuje míru kvality modelu a vyjadřuje proměnlivost závisle proměnné. Propojení se závislostí turistických poplatků na rozpočet má i samotná výše sazby, která je pro turistické poplatky rozhodná. Jednotlivé obce si určují sazby dle svého uvážení pouze se stanovenou maximální hranicí, kterou nelze ze zákona překročit. Je podstatné zjistit, jak důležitá výše sazby může pro určité skupiny obcí být. K zjištění vlivu sazby na příjmovou stránku rozpočtu byla využita metoda korelace, jejíž využití je popsáno u samotné analýzy. Poslední kapitola práce je věnována zhodnocení nabytých poznatků týkajících se transformace místních poplatků a shrnutí přínosnosti nově vzniklého poplatku z pobytu jak pro rozpočty obcí, tak pro rozvoj cestovního ruchu.

3.2 KOMPARACE MÍRY VYUŽÍVÁNÍ MÍSTNÍCH TURISTICKÝCH POPLATKŮ V ČR

Česká republika má aktuálně celkem 6254 obcí. Turistické poplatky jsou označovány mezi nejčastěji využívané místní poplatky ze stran obcí, přestože je vybírá pouze necelá třetina z nich. Počet obcí vybírající místní turistické poplatky zobrazuje tabulka č. 4. V roce 2019 se k výběru alespoň jednoho z turistických poplatků přihlásilo 1911 obcí. Některé z nich však na konci roku vykazovaly nulové příjmy. Počet obcí s nenulovými příjmy alespoň z jednoho z turistických poplatků v roce 2019 byl 1817, tedy 29 % obcí. Konkrétně se k výběru MP UK přihlásilo 1628 obcí, z čehož 105 obcí mělo na konci roku nulové příjmy. K výběru MP LRP bylo přihlášených 986 obcí, z čehož nulové příjmy mělo 45 obcí. To samé srovnání lze udělat i po transformaci poplatků na MPzP. V roce 2020 se k výběru poplatku z pobytu přihlásilo 1845 obcí, z toho 171 z nich vykázalo na konci roku nulové příjmy z tohoto poplatku. Pro rok 2021 platilo 1890 přihlášených obcí, z čehož 155 obcí nevybralo za MPzP ani korunu. V roce 2022 se počet obcí vybírající poplatek z pobytu zvýšil na necelých 29 %. Celkový počet obcí vybírající turistické poplatky se tak opět přiblížil počtu před transformací. Po transformaci místních turistických poplatků, došlo ke snížení počtu obcí vybírajících tyto poplatky o 2 %. Změna je však zanedbatelná a vzhledem k tomu, že v roce 2021 a 2022 se k výběru MPzP přihlásilo více obcí než v roce 2020, snížení se dá přisuzovat rychlým změnám v souvislosti s novelizací a neschopností některých obcí se rychleji přizpůsobit.

Tabulka 4: Míra využívání místních turistických poplatků v letech 2019 - 2022

	MP UK	MP LRP	MPzP
2019	1523 (24 %)	941 (15 %)	-
2020	-	-	1674 (27 %)
2021	-	-	1735 (28 %)
2022			1789 (29 %)

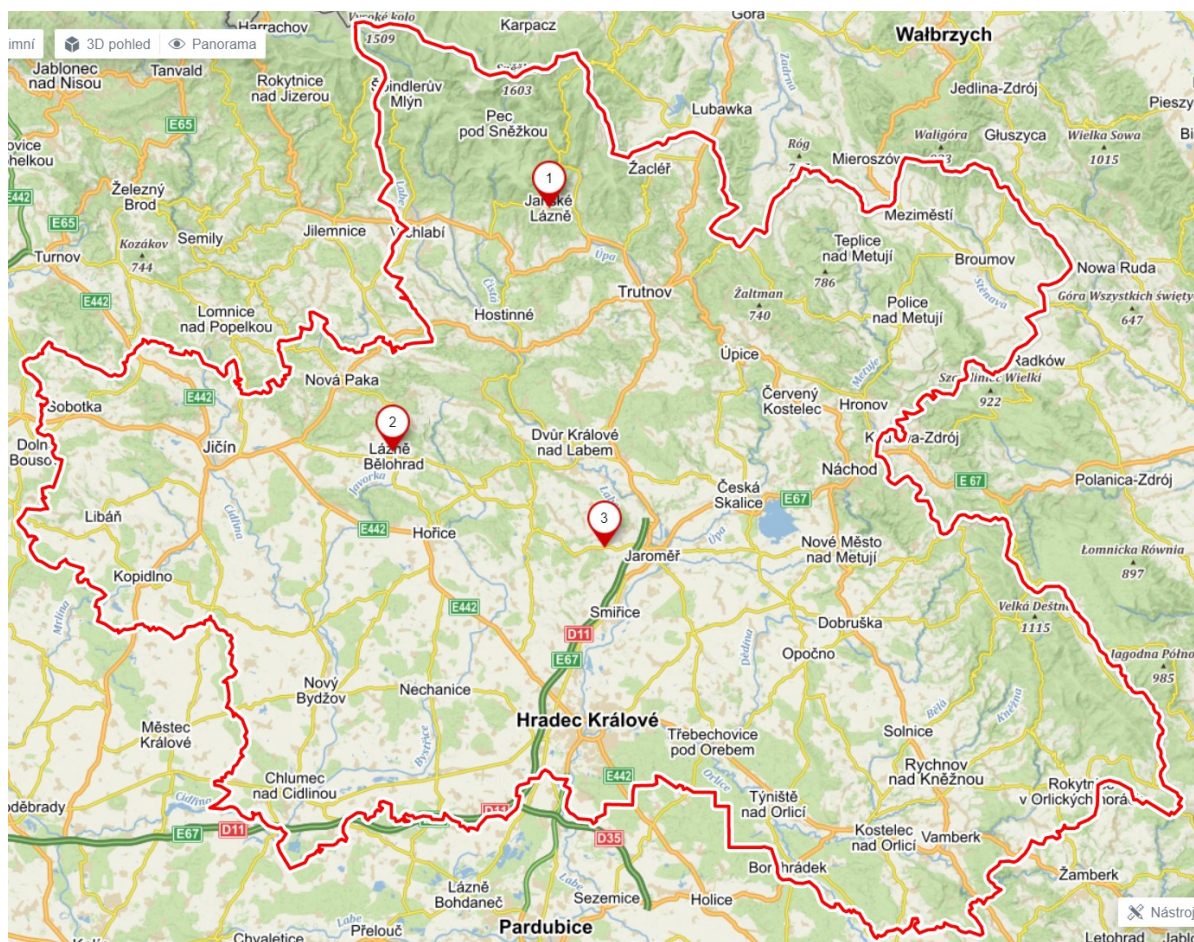
Zdroj: vlastní zpracování

3.3 CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO VZORKU OBCÍ

3.3.1 LÁZEŇSKÁ MĚSTA

V Královehradeckém kraji se nachází tři, respektive 4 lázeňská města. Patří mezi ně Janské Lázně (na obrázku 9 označeny pod číslem 1), Lázně Běláhrad (pod číslem 2) a Velichovky (pod číslem 3). Čtvrtým lázeňským městem je Náchod s běloveskými lázněmi, které je ovšem jediným lázeňským městem v republice, kde nemají fungující lázně, proto toto město není zahrnuto do vybraného vzorku. Město se malými kroky snaží o obnovu lázeňské atmosféry.

Prvním významným zlomem a přispěním k obnově lázeňství může být obnova tzv. Malých lázní otevřených koncem roku 2019.

Obrázek 9: Mapa Královéhradeckého kraje s lázeňskými místy (Janské Lázně, Lázně Bělá, Velichovky)

Zdroj: (Mapy.cz, 2021)

JANSKÉ LÁZNĚ

Janské Lázně se nachází v Královéhradeckém kraji v okrese Trutnov. Město se rozkládá na území 13,73 km² a žije zde pouze 682 obyvatel, tedy asi 50 obyvatel na km². Přičemž poměr mužů a žen je naprosto vyrovnaný. Věkový průměr obyvatel Janských Lázní je poměrně vysoký. Lidem je zde v průměru cca 51 let.

Součástí města je lázeňská kolonáda s léčebnými lázněmi, které jsou zaměřené na pohybové a nervové ústrojí pro děti i dospělé. Secesní kolonáda láká turisty a lázeňské hosty na řadu kulturních a sportovních akcí, jednou z tradic je „Zahájení lázeňské sezóny“. Kromě lázeňského střediska nabízí toto město další turisticky atraktivní místa. Obec leží na úpatí Černé hory, jejíž lyžařský areál je lákadlem jak pro lyžaře a další zimní sportovce, tak pro cyklisty a turisty v letních měsících. Na vrcholu Černé hory se nachází rozhledna Panorama. Největším lákadlem Janských Lázní je ale Stezka korunami stromů Krkonoše, která podle agentury

CzechTourism (2021) získala čtvrté místo mezi nejnavštěvovanějšími turistickými cíli Královéhradeckého kraje v roce 2020. Naučná stezka je dlouhá 1,5 km a vede od kořenů stromů až ke korunám, kde se ve výšce 45 metrů nachází výhled na přírodní krásy Krkonošského národního parku. Janské Lázně jsou městem, které velmi čerpá z turistického ruchu. Mimo již zmíněných turistických cílů se zde nachází také lanový park, aquapark, rozmanité restaurace, lázeňské vily, ale i přírodní krásy jako např. Černohorské rašeliniště. (Krkonoše.eu, 2020)

Organizační struktura města se skládá ze starosty, dvou místostarostů, tajemnice a dalších zaměstnanců městského úřadu. Městský úřad Janských Lázní zastává celkem pět odborů. (Janské Lázně, 2022)

Zastupitelstvo města má celkem 15 členů, což je nejnižší možný počet pro vznik Rady obce (v tomto případě Rady města), která vykazuje minimální počet členů, pouze 5. Mezi členy zastupitelstva i rady se nachází starosta obce i oba místostarostové. Město má zřízené dva povinné výbory, finanční a kontrolní a celou řadu komisí jako je Komise pro rozvoj města, Komise pro občanské záležitosti a Komise pro lázeňství a propagaci. Komise pro projednávání přestupků byla v roce 2020 zrušena a její služby jsou poskytovány v rámci veřejnoprávní smlouvy s Trutnovem.

Celkové příjmy města ke konci roku 2021 činily 37,01 mil. Kč a celkové výdaje 36,44 mil. Kč. Přičemž schválený rozpočet pro rok 2021 byl původně o něco méně příznivý. Příjmy byly schváleny ve výši 33,63 mil. Kč a výdaje ve výši 33,63 mil. Kč. Rozpočet byl tedy schválen jako vyrovnaný. Nakonec z toho byl však přebytek 571 tis. Kč. Není překvapením, že největší podíl, téměř 50 %, na příjmech měly právě daňové příjmy. Co se týče místních poplatků, příjmy v roce 2021 dosahovaly výše 2,36 mil. Kč, z čehož 2,21 mil. Kč pocházelo z poplatku z pobytu.

LÁZNĚ BĚLOHRAD

Město Lázně Bělohrad se nachází v Královéhradeckém kraji v okrese Jičín. Rozloha města je 28,39 km² a žije zde 3677 obyvatel, tedy přibližně 130 obyvatel na km². Přičemž poměr mužů a žen je stejně jako v předchozím případě vyrovnaný. Věkový průměr obyvatel Lázní Bělohrad je zhruba srovnatelný s republikovým průměrem (cca 44 let).

Významným prvkem města jsou slatinné lázně, kterým dala vzniknout ložiska rašeliny, která se v této oblasti vyskytují velmi hojně. V dnešní době jsou lázně nově zrekonstruovány a zmodernizovány. Tyto lázně se zaměřují především na léčbu pohybového ústrojí u dětí i dospělých. Zaměření přesahuje ale i do oblasti gynekologických, neurologických či kožních potíží. V okolí lázní se nachází spousta zeleně, zajímavých míst pro turisty i přírodní nadšence.

K pozoruhodným památkám nacházejících se okolo Lázní Bělohrad patří hrad Pecka, který turistům nabízí nesrovnatelné výhledy na hřebeny Krkonoš. Lákadlem zde mohou být například i skalní útvary a stezky po stopách spisovatele Karla Václava Raise, který je místním rodákem. (Lázně Bělohrad, 2022)

Organizační struktura města se skládá ze starosty, místostarosty, tajemníka a dalších zaměstnanců městského úřadu. Městský úřad Lázní Bělohrad zastává celkem čtyři odbory. Zastupitelstvo města má celkem 15 členů, což dává opět vznik Radě města, která vykazuje minimální počet členů, pouze 5. Mezi členy zastupitelstva i rady se nachází starosta obce i místostarosta. Město má zřízené dva povinné výbory, finanční a kontrolní a jedinou komisi, která řeší otázky lázeňství, kultury a cestovního ruchu. (Lázně Bělohrad, 2022)

Celkové příjmy města ke konci roku 2021 činily 87,99 mil. Kč a celkové výdaje 110,86 mil. Kč. Přičemž schválený rozpočet pro rok 2021 byl původně podstatně příznivější. Příjmy byly schváleny ve výši 71,32 mil. Kč a výdaje ve výši 72,43 mil. Kč. Rozpočet byl tedy schválen jako deficitní se schodkem pouze 1,11 mil. Kč, zatímco skutečnost se vyšplhala až na schodek ve výši 22,88 mil. Kč. Stejně jako v naprosté většině obcí zastávají nejvyšší podíl na celkových příjmech obce příjmy daňové, a to s neuvěřitelným podílem cca 75 %. Co se týče místních poplatků, příjmy v roce 2021 dosahovaly výše 3,26 mil. Kč, z čehož 1,08 mil. Kč pocházelo z poplatku z pobytu.

VELICHOVKY

Obec Velichovky se nachází v Královéhradeckém kraji v okrese Náchod. Jedná se o malou obec, rozkládá se na území 7,99 km² a žije zde 744 obyvatel, cca 93 obyvatel na km². Věkový průměr obyvatel v obci Velichovky je 37 let.

Obec je známá především lázněmi, které se zde nachází. Lázně Velichovky mají více než stodvacetiletou historii a specializují se především na léčbu pohybového ústrojí a některých onkologických onemocnění. Lázně spolupracují s ortopedy z fakultní nemocnice v Hradci Králové a v léčbě pohybového aparátu jsou považovány za nejúspěšnější v republice.

Organizační struktura města se skládá ze starosty, místostarosty, účetní a dalších zaměstnanců obecního úřadu. Zastupitelstvo obce má celkem 13 členů. Mezi členy zastupitelstva se nachází starosta i místostarosta obce. Město má zřízené čtyři výbory. (Velichovky, 2022)

Celkové příjmy obce ke konci roku 2021 činily 24,22 mil. Kč a celkové výdaje 38,59 mil. Kč. Přičemž schválené příjmy pro rok 2021 byly podstatně nižší, 13,06 mil. Kč. Výdaje byly

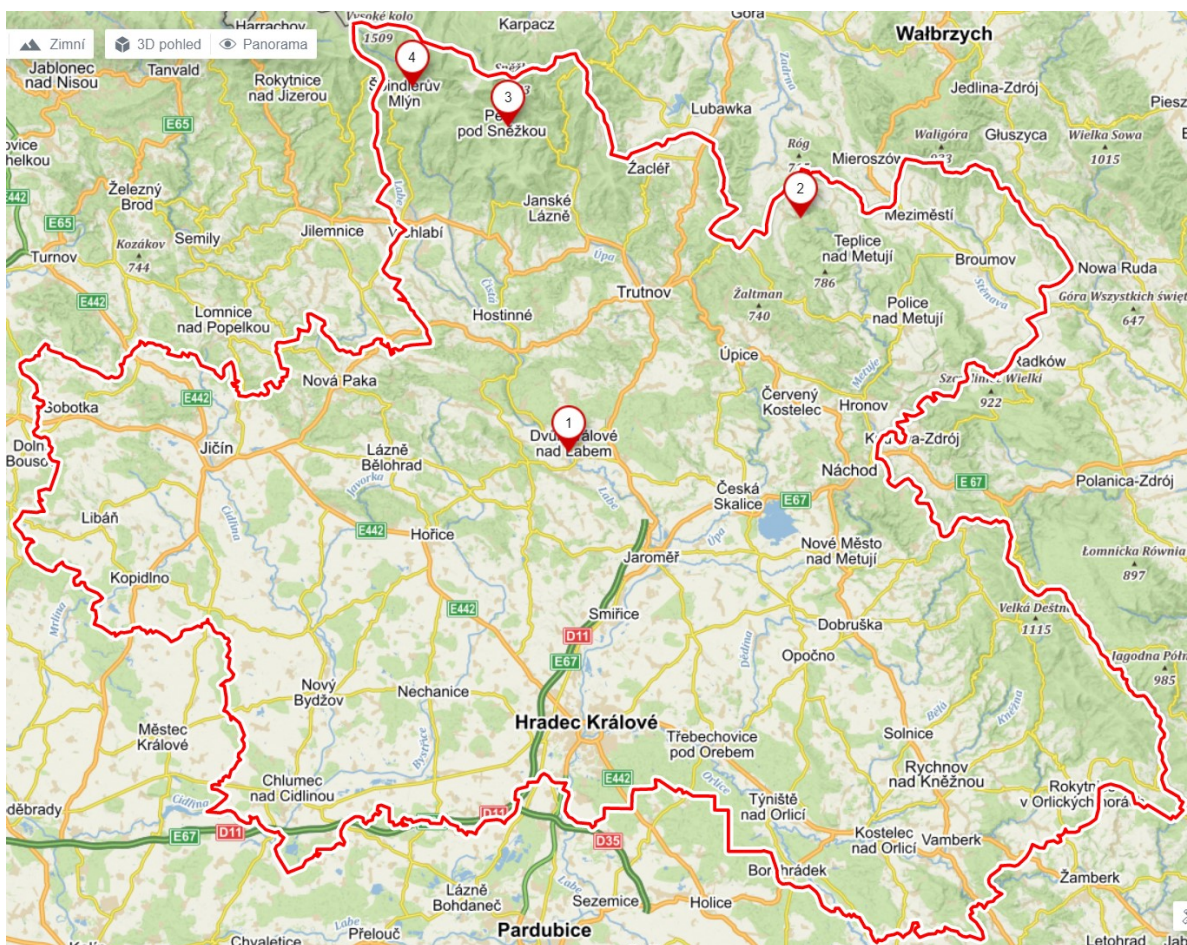

schváleny ve výši 38,59 mil. Kč. Rozpočet byl tedy schválen jako deficitní a deficitní skutečně byl, nicméně s dvojnásobným schodkem. Největší podíl na příjmech obce měly stejně jako v předchozích dvou případech daňové příjmy s podílem cca 55 %. Příjmy z místních poplatků v roce 2021 dosahovaly výše 0,47 mil. Kč, z čehož naprostá většina, tedy 0,45 mil. Kč, pocházela z poplatku z pobytu.

3.3.2 NEJNAVŠTĚVOVANĚJŠÍ MĚSTA

Na obrázku č. 10 jsou zobrazena vybraná turisticky atraktivní města a obce v Královéhradeckém kraji. Atraktivita obcí spočívá v různých faktorech. Některé obce prosluly horskými středisky, jiné návštěvností přírodních zajímavostí či safari parku. Čísla 1–4 na obrázku 10 níže určují polohu následujících obcí:

1. Dvůr Králové nad Labem;
2. Adršpach;
3. Pec pod Sněžkou;
4. Špindlerův Mlýn.

Obrázek 10: Mapa Královéhradeckého kraje s významnými turistickými místy (Dvůr Králové nad Labem, Adršpach, Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn)

Zdroj: (Mapy.cz, 2021)

DVŮR KRÁLOVÉ NAD LABEM

Město Dvůr Králové nad Labem se nachází v Královéhradeckém kraji v okrese Trutnov. Jde o obec s rozšířenou působností o rozloze 35,84 km² s počtem obyvatel 15 471, tedy cca 430 obyvatel na km². Z vybraných obcí se jedná o jedinou obec přesahující hranici 10 000 obyvatel a oproti již zmíněným lázeňským obcím se jedná i o několika násobně hustěji osídlené město. Průměrný věk obyvatel ve Dvoře Králové nad Labem se pohybuje okolo 45 let, přičemž zastoupení mužů a žen je zhruba stejné.

Již bylo zmíněno výše, že Dvůr Králové nad Labem byl za rok 2020 nejnavštěvovanějším turistickým místem v Královéhradeckém kraji. Za vysokou návštěvností stojí především Safari Park Dvůr Králové. Místní zoologická zahrada byla založena již roku 1946 a specializuje se především na africká zvířata a pomoc ohroženým druhům. Mimo klasických pěších tras mezi expozicemi nabízí i autoturistiku v části *safari*, kde lze vidět africká zvířata ve volných výbězích. Zajímavá místa ve Dvoře Králové nad Labem nekončí u zoologické zahrady, město zaujme i městskou památkovou zónou v centru historického města, celou řadou významných rodáků, jejichž stopy jsou zde viditelné, kulturními chráněnými památkami jako např. Městské opevnění, Mariánský sloup, Kaple Nejsvětější Trojice, Sousoší svatého Floriána a mnoho dalších. (Dvůr Králové nad Labem, 2022)

Organizační strukturu města tvoří starosta, dva místostarostové, tajemník úřadu a další zaměstnanci města. Úřad zastává několik odborů rozdělených na případná oddělení. Zastupitelstvo bylo ve Dvoře Králové nad Labem zvoleno v počtu 21 členů. Zřizuje dva povinné výbory, finanční a kontrolní, a čtyři osadní výbory v částech města. Rada města se skládá ze 7 členů. Poradními a iniciativními orgány rady jsou komise, kterých má Dvůr hned 13. Starosta i místostarostové jsou jako vždy členy zastupitelstva i rady města. (Dvůr Králové nad Labem, 2022)

Celkové příjmy města ke konci roku 2021 činily 425,92 mil. Kč a celkové výdaje 393,46 mil. Kč. Přičemž příjmy byly schváleny ve výši 404,56 mil. Kč a výdaje ve výši 444,78 mil. Kč. Schválený rozpočet pro rok 2021 byl tedy deficitní se schodkem 40,22 mil. Kč. Nakonec z toho však byl především zásluhou snížení výdajů přebytek 32,47 mil. Kč. Přes 60 % příjmů tvoří příjmy daňové. Co se týče místních poplatků, příjmy v roce 2021 dosahovaly výše 1,15 mil. Kč, z čehož 265,28 tis. Kč pocházelo z poplatku z pobytu, který představuje nejmenší podíl ze všech vybíraných poplatků ve Dvoře Králové nad Labem.

ADRŠPACH

Obec Adršpach se nachází v Královéhradeckém kraji v okrese Náchod. Obec se rozkládá na území 19,65 km² a žije zde pouze 513 obyvatel, tedy asi 30 obyvatel na km². Přičemž poměr mužů a žen je vyrovnaný a věkový průměr obyvatel Adršpachu je cca 45 let.

Dominantním přírodním úkazem jsou zde Adršpašské skály a místní zámek. Jedná se o národní přírodní rezervaci „Adršpašsko-teplické skály“, která nabízí řadu skalních věží a výhledů na přírodní krásy. Prohlídkový okruh skalního města je zakončen plavbou na pramici po jezírku. K vidění jsou i menší vodopády, největší z nich dosahuje výšky 16 metrů. Na své si v Adršpašských skalách přijdou i horolezci.

Organizační struktura města se skládá ze starostky, místostarostky a dalších zaměstnanců obecního úřadu. Zastupitelstvo obce čítá 9 členů. Výbory zřízené zastupitelstvem existují pouze dva povinné, finanční a kontrolní, jiné výbory obec zřízené nemá. Zajímavostí je, že byt' má obec malý počet zastupitelů a Zákon o obcích jasně říká, že „*Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.*“ (Zákon č. 128/2000 Sb.), obec ve své organizační struktuře uvádí radu o dvou členech, předsedy Bytové komise a předsedy Kulturní komise. (Adršpach, 2022)

Celkové příjmy obce ke konci roku 2021 činily 48,46 mil. Kč a celkové výdaje 50,7 mil. Kč. Schválený rozpočet pro rok 2021 byl původně příznivější, ukládal přebytek ve výši 3,49 mil. Kč. Příjmy byly schváleny ve výši 70,08 mil. Kč a výdaje ve výši 66,58 mil. Kč. Nakonec z toho byl však schodek 2,25 mil. Kč. Překvapením je, že největší podíl na příjmech netvoří daňové příjmy, ty mají podíl pouze 27 % a jsou až třetí v pořadí. Největší podíl utváří přijaté transfery a to 40 %, druhým největším podílem jsou příjmy nedaňové, cca 34 %. Co se týče místních poplatků, příjmy v roce 2021 dosahovaly výše 349,86 tis. Kč, z čehož 172,06 tis. Kč pocházelo z poplatku z pobytu.

PEC POD SNĚŽKOU

Pec pod Sněžkou se nachází taktéž v Královéhradeckém kraji v okrese Trutnov v samotném srdci Krkonošského národního parku. Město se skládá ze dvou částí, Pece pod Sněžkou a Velké Úpy, dohromady zabírají území o rozloze 52,1 km² a žije zde okolo 650 obyvatel, pouze 12 obyvatel na km², což je z uvedených obcí jednoznačně nejméně. Poměr mužů a žen je zde celkem vyrovnaný, mírnou převahu zaujímají muži. Věkový průměr obyvatel je 42 let.

Pec pod Sněžkou je významným místem pro milovníky zimních sportů. Díky své poloze je vyhlášeným horským střediskem, ale nabízí i celou řadu sportovních a turistických zážitků

mimo zimní sezónu, wellness apod. Na obecním území se tyčí nejvyšší hora České republiky, Sněžka. Město dominuje výhledy na panenskou přírodu, ať už z vrcholků hor či rozhleden a lanovek.

Organizační struktura města se skládá jako obvykle ze starosty, místostarosty, tajemníka a dalších zaměstnanců městského úřadu. Zastupitelstvo města má 9 členů, neumožňuje tak vznik Rady města. Město má zřízené dva povinné výbory, finanční a kontrolní, přičemž v každém výboru jsou zastoupeni 3 členové. (Pec pod Sněžkou, 2022)

Celkové příjmy města ke konci roku 2021 činily 66,51 mil. Kč a celkové výdaje 83,18 mil. Kč. Schválený rozpočet pro rok 2021 byl původně o něco příznivější a nepředstavoval tak velký schodek mezi příjmy a výdaji. Příjmy byly schváleny ve výši 68,46 mil. Kč a výdaje ve výši 72 mil. Kč. Skutečné saldo představovalo na konci roku 2021 až 16,68 mil. Kč. Největší podíl, téměř 45 %, na příjmech měly daňové příjmy. Nedaňové příjmy dosáhly 43 %. Co se týče místních poplatků, příjmy v roce 2021 dosahovaly výše 5,61 mil. Kč, z čehož nejvyšší částka 3,81 mil. Kč pocházela z poplatku z pobytu.

ŠPINDLERŮV MLÝN

Špindlerův Mlýn se nachází v Královéhradeckém kraji v okrese Trutnov na území Krkonošského národního parku. Rozloha města je 76,94 km² a žije zde 1057 obyvatel, tedy asi 14 obyvatel na km². Přičemž poměr mužů a žen je téměř vyrovnaný s lehkou převahou žen. Věkový průměr obyvatel Špindlerova Mlýna je okolo 43 let.

V České republice patří Špindlerův Mlýn k nejnavštěvovanějším horským střediskům. Nabízí hned pět lyžařských areálů na 27 km sjezdových tratí i několik kilometrů upravovaných běžeckých tratí. V zimě je také možné navštívit kluziště, ledolezení, sáňkařské dráhy a snowtubing. V letních měsících převládá ve Špindlerově Mlýně a okolí turistika a cyklistika, jejichž cílem může být návštěva Adventure parku, bobové dráhy, minigolfu, lanového parku apod. Město nabízí celou řadu aktivit mimo již zmíněné, proto není divu, že je nejnavštěvovanějším místem a zároveň místem, kde se trvale vybírá největší množství peněz z turistických poplatků.

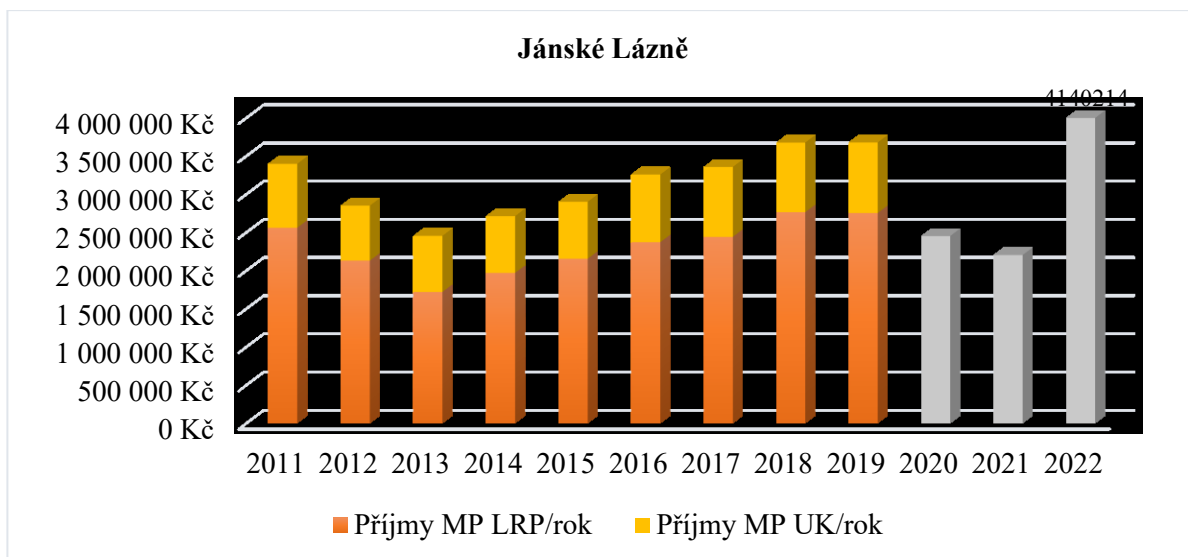
Organizační struktura města se skládá ze starosty, místostarosty, tajemnice městského úřadu a dalších zaměstnanců města. Městský úřad ve Špindlerově Mlýně zastává celkem pět odborů. Zastupitelstvo města má celkem 15 členů, tento počet umožňuje i vznik Rady města, která zde čítá 5 členů. Mezi členy zastupitelstva i rady se nachází starosta obce i místostarosta. Město má zřízené dva povinné výbory, finanční a kontrolní. (Špindlerův Mlýn, 2022)

Celkové příjmy města ke konci roku 2021 činily 89,67 mil. Kč a celkové výdaje 126,36 mil. Kč. Přičemž příjmy byly schváleny ve výši 75,15 mil. Kč a výdaje ve výši 85,15 mil. Kč. Schválený rozpočet pro rok 2021 tak představoval nižší schodek, než byl schodek skutečný s deficitem 10 mil. Kč. Skutečnost se kvůli vyšším výdajům, než byl předpoklad, změnila na deficit 36,69 mil. Kč i přesto, že skutečné příjmy oproti schváleným příjmům vzrostly. Není překvapením, že největší podíl na celkových příjmech mají jako obvykle daňové příjmy, téměř 57 %. Příjmy z místních poplatků dosahovaly koncem roku 2021 výše 9,54 mil. Kč, z čehož neuvěřitelných 9,12 mil. Kč pocházelo z poplatku z pobytu.

3.4 SROVNÁNÍ PŘÍJMŮ MÍSTNÍCH TURISTICKÝCH POPLATKŮ

Následující grafická znázornění (obrázky číslo 11–14) poukazují na příjmy z turistických poplatků v jednotlivých obcích. Z grafů je patrný podíl příjmů z MP LRP a MP UK za jednotlivé roky v období 2011–2019. Poslední tři sloupce znázorněné šedou barvou, rok 2020 až 2022, zobrazují vždy příjmy z MPzP. Příjmy obcí z těchto turistických poplatků budou vzájemně porovnány na základě podobnosti účelu z vybraných poplatků. První porovnávanou skupinou jsou lázně – Janské Lázně, Lázně Bělohrad a Velichovky. Druhá skupina obcí láká na turisticky atraktivní zážitky, ale ubytovací zařízení příliš využívaná nejsou, jedná se o obec Adršpach a Dvůr Králové nad Labem. V poslední řadě tu jsou horská střediska určená pro rekreaci – Špindlerův Mlýn a Pec pod Sněžkou.

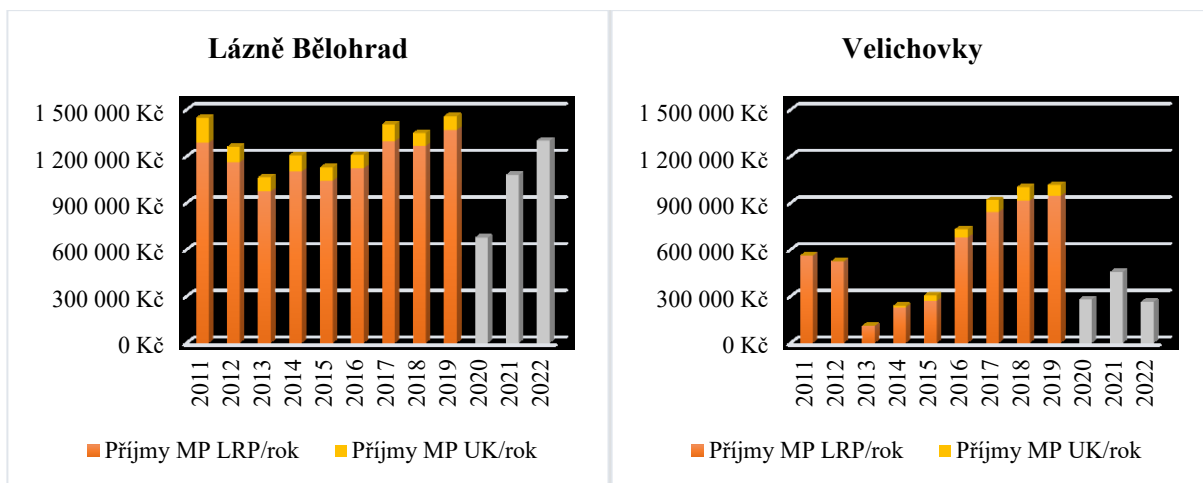
Janské Lázně lze zařadit mezi obě výše zmíněné skupiny. Jakožto město lázeňského charakteru a zároveň město s horskými středisky, vybírá obec z turistických poplatků poměrně vysoké částky. Podíl na celkových příjmech mají tyto místní poplatky v desetiletém průměru téměř 11 % za rok. Na obrázku č. 11 lze pozorovat celkový nárůst příjmů z poplatků od roku 2013 a s ním i zvětšující se podíl na příjmech z MP UK, což je následkem zvětšujících se lůžkových kapacit v ubytovacích zařízeních napříč lety. Vyšších příjmů z turistických poplatků dosahovaly Janské Lázně před transformací poplatků v roce 2019, a to s celkovou sumou za oba poplatky 3 679 727 Kč – 923 969 Kč z MP UK a 2 755 758 Kč z MP LRP. Nejvyšších příjmů z turistických poplatků tato obec však dosáhla v roce 2022. V roce 2020 došlo k rapidnímu úbytku hostů v ubytovacích a lázeňských zařízeních, roční počet hostů se vyrovnal roku 2012 a zároveň se zkrátila i průměrná doba pobytu, kterou zde lidé trávili. Především z toho důvodu tak příjmy jdoucí do rozpočtu města značně klesly.

Obrázek 11: Příjmy z MP LRP, MP UK a MPzP od roku 2011 v Janských Lázních

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2023)

U lázeňských obcí, jako jsou Lázně Bělohrad či Velichovky, příjmy z MP LRP značně převyšovaly příjmy z MP UK. U obou zmíněných lze na obrázku č. 12 opět pozorovat od roku 2013 zvyšující se příjmy z turistických poplatků, u Lázní Bělohrad s lehkými výkyvy v letech 2015 a 2018. Důvodem poklesu příjmů v období 2011–2013 může být zkracující se pobyt hostů v lázeňských zařízeních. Velichovky jsou, co se počtu obyvatelstva týče, téměř 5x menší obcí než Lázně Bělohrad a jejich celkové příjmy do municipálního rozpočtu jsou taktéž téměř 5x nižší, ale z grafů níže nelze až tak velký rozdíl pozorovat, z čehož vyplývá, že výběr turistických poplatků je pro tuto obec o něco významnější než pro Lázně Bělohrad. Při vyjádření podílu na celkových příjmech mají tyto místní poplatky v Lázních Bělohrad v desetiletém průměru zastoupení 1,6 % za rok a ve Velichovkách 3,2 %. Nejvyšších příjmů z místních turistických poplatků dosahovaly Lázně Bělohrad v roce 2019, s celkovou sumou za oba poplatky 1 455 153 Kč – 88 308 Kč z MP UK a 1 366 845 Kč z MP LRP. V roce 2011 dosahovaly tyto příjmy pouze o 10 tis. Kč nižší hodnoty. V obci Velichovky je největší objem finančních prostředků z turistických poplatků generován taktéž v roce 2019. Celková suma za oba poplatky činila 1 013 960 Kč – 70 430 Kč z MP UK a 943 530 Kč z MP LRP. V roce 2020 nastala situace, kdy došlo u obou obcí k rychlému úbytku hostů v ubytovacích a lázeňských zařízeních. Roční počet hostů klesl na úroveň z roku 2012. Jak již bylo zmíněno, zkrátila se i průměrná doba pobytu, kterou zde lidé trávili. Oproti Lázním Bělohrad se obci Velichovky nedaří vyrovnávat příjmy z turistických poplatků s dobou před transformací místních poplatků a zároveň dobou před pandemií v roce 2020, která pozastavila cestovní ruch.

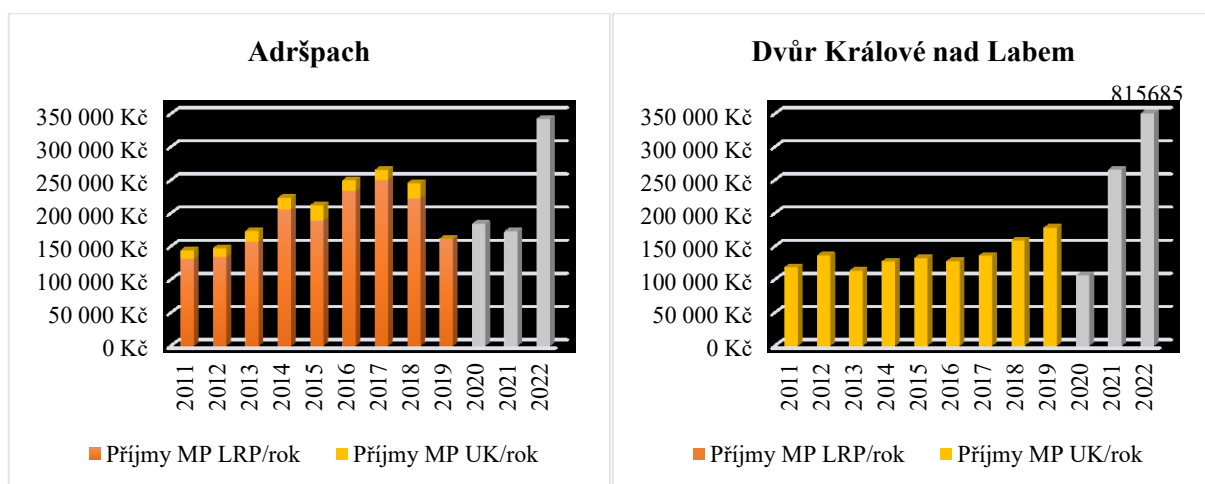
Obrázek 12: Příjmy z MP LRP, MP UK a MPzP od roku 2011 v Lázních Bělohrad a ve Velichovkách

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2023)

Do dalšího uskupení obcí, které lze srovnávat mezi sebou, patří Adršpach a Dvůr Králové nad Labem. Již bylo zmíněno, že tyto obce jsou turisticky velmi oblíbené. Adršpach je proslulý přírodními krásami, především skalními útvary. Dvůr Králové nad Labem má nejnavštěvovanější zoologickou zahradu České republiky. Přesto všechno se těmto obcím nedaří rozvinout svůj potenciál při rozvoji ubytovacích zařízení a výběru většího objemu finančních prostředků z turistických poplatků, dnes už jen z místního poplatku z pobytu. Město Dvůr Králové nad Labem nikdy MP LRP nevybíralo. Stejně jako v předešlých případech i ve Dvoře Králové nad Labem je patrná tendence růstu příjmu z turistického poplatku, konkrétně z MP UK, a to až do roku 2019. V roce 2020 nastal výrazný pokles, viz obr. č. 13 vpravo. Zajímavostí je ovšem prudký nárůst příjmů z MPzP v roce 2021. Byla navýšena sazba poplatku z 10 Kč na 15 Kč, tato sazba začala platit až od 1. června 2021, do té doby bylo město od MPzP z důvodu pandemie zcela osvobozeno. Počet přenocování se v roce 2021 vyrovnal době před pandemií, kdy ovšem sazba poplatku činila pouhé 3 Kč. Nejvyšších ročních příjmů z místního poplatku z pobytu dosahovalo město v roce 2022 s částkou 815 685 Kč, což je trojnásobek oproti předchozímu roku. Při vyjádření podílu na celkových příjmech mají tyto místní poplatky ve Dvoře Králové nad Labem v desetiletém průměru zastoupení pouhé 0,05 % za rok.

Obrázek č. 13 v levé části zobrazuje také příjmy z turistických poplatků v obci Adršpach. Opět je zde v minulosti vidět tendence postupného růstu příjmů z těchto poplatků, ale nárazový pokles nepřichází v roce 2021 spolu s transformací MP UK a MP LRP na MPzP a také spolu s rozvíjející se pandemií koronaviru, ale již o rok dříve. Přičemž rok 2019 byl pro Adršpašské skály paradoxně nejúspěšnějším rokem vůbec, co se návštěvnosti týče. Obec tak generuje zisk především z hospodářské činnosti provozu turistických tras ve skalách a z parkovného, které přináší značný podíl do obecního rozpočtu. Tyto příjmy jsou pro cestovní ruch využívány na

postupné rekonstrukce historických památek, včetně zámku a zřízení muzea. Mimo jiné v roce 2020 došlo v obci k navýšení ubytovací kapacity téměř o 100 lůžek, proto se dá další růst příjmů z poplatku z pobytu v příštích letech očekávat. Nejvyšších příjmů z místních turistických poplatků před jejich transformací dosahoval Adršpach v roce 2017 s celkovou sumou za oba poplatky 264 724 Kč – 15 186 Kč z MP UK a 249 538 Kč z MP LRP. Skokový nárůst poplatku je zaznamenán za rok 2022, kdy MPzP dosáhl výše příjmů 341 891 Kč. Při vyjádření podílu na celkových příjmech mají tyto místní poplatky v Adršpachu v desetiletém průměru zastoupení pouze 0,6 % za rok.

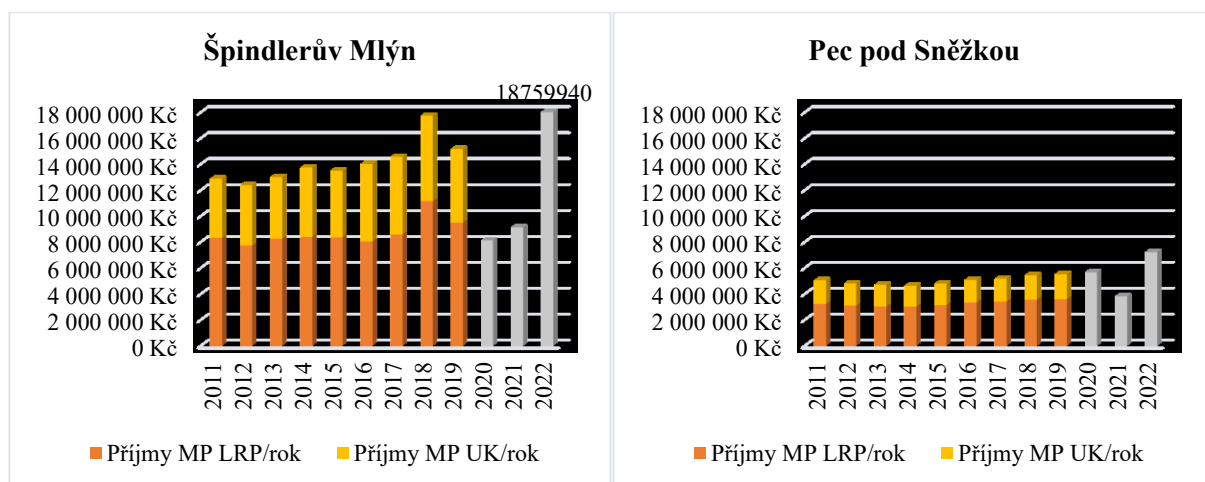
Obrázek 13: Příjmy z MP LRP, MP UK a MPzP od roku 2011 v Adršpachu a ve Dvoře Králové nad Labem

Zdroj: vlastní zpracování dle (Míniator, 2023)

Poslední zmiňovanou srovnávací skupinou jsou významná horská střediska, Špindlerův Mlýn a Pec pod Sněžkou. I u těchto obcí převažuje MP LRP nad MP UK, i když podíl poplatku z ubytovací kapacity je větší než v předešlých případech. Stejně tak lze na obrázku č. 14 s postupem let pozorovat nárůst příjmů z obou turistických poplatků. Při vyjádření podílu na celkových příjmech mají tyto municipální poplatky ve Špindlerově Mlýně v desetiletém průměru zastoupení až 14,27 % za rok a v Peci pod Sněžkou 6,66 %. Špindlerův Mlýn vykazuje nejvyšší příjmy z turistických poplatků v celém Královehradeckém kraji. Nejvyšších příjmů před transformací město dosahovalo v roce 2018. Celková suma z obou vybíraných poplatků se vyšplhala na 17 726 293,22 Kč – za MU UK 6 581 211,20 Kč a 11 145 082,02 Kč z MU LRP. V roce 2022 došlo k navýšení sazby MPzP na 25 Kč a příjmy z tohoto poplatku se vyšplhaly až na částku 18 759 940 Kč. V roce 2020, kdy došlo k transformaci poplatků, došlo také k prudkému poklesu příjmů z poplatku z pobytu a výrazně ubylo hostů v ubytovacích zařízeních. K dalšímu poklesu příjmů z poplatku z pobytu, i ke snížení průměrného počtu nocí strávených hosty v ubytovacích zařízeních, došlo v roce 2021. Pec pod Sněžkou vykazuje o něco nižší příjmy z turistických poplatků, přestože celkové příjmy těchto dvou obcí se velmi

podobají. Nejvyšších příjmů z těchto poplatků dosahovala obec Pec pod Sněžkou v roce 2022. Vysokých příjmů obec dosahovala paradoxně i v roce 2020, kdy se příjem poplatku z pobytu vyšplhal na 5 647 000 Kč. Pokles přišel až o rok později, spolu s nižší návštěvností a zkracujícími se pobyty.

Obrázek 14: Příjmy z MP LRP, MP UK a MPzP od roku 2011 ve Špindlerově Mlýně a v Peci pod Sněžkou

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2023)

Příjmy z turistických poplatků lze sledovat v jednotlivých obcích napříč lety. Tabulka 5 níže zobrazuje míry růstu těchto poplatků, respektive jejich příjmů, a to od roku 2012. Jinak řečeno, o kolik se změnila minulá hodnota vybraných příjmů z turistických poplatků oproti hodnotě aktuální. Z tabulky většinou vychází kladné hodnoty, tzn., že míra příjmů z turistických poplatků obecně roste. Důležité období pro významnost analýzy je zejména po roce 2020. Toto období lze označit jako reakci na lockdown a zároveň jde o období po transformaci turistických poplatků. Ve většině obcí v roce 2020 byla míra růstu v záporných číslech. Výjimku tvoří pouze obec Adršpach a Pec pod Sněžkou, kde se záporná čísla objevila až o rok později. V posledním zkoumaném roce míra růstu vzrostla u většiny sledovaných obcí výrazným způsobem, například u Dvora Králové nad Labem o více než 200 %. Okolo 100 % se pohybovala míra růstu v roce 2022 u obcí Špindlerův Mlýn a Adršpach, výrazně nezaostaly ani ostatní obce mimo Velichovky.

Tabulka 5: Míra růstu turistických poplatků vybraných obcí v letech 2012–2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Jánské Lázně	-0,16	-0,14	0,10	0,07	0,12	0,03	0,10	0,00	-0,33	-0,10	0,88
Velichovky	-0,07	-0,79	1,19	0,29	1,40	0,26	0,09	0,01	-0,73	0,63	-0,42
Lázně Bělohrad	-0,13	-0,15	0,13	-0,06	0,07	0,16	-0,04	0,08	-0,54	0,60	0,20
Adršpach	0,02	0,18	0,29	-0,05	0,18	0,06	-0,08	-0,34	0,14	-0,06	0,99
Pec pod Sněžkou	-0,05	-0,02	-0,02	0,04	0,06	0,02	0,05	0,01	0,03	-0,33	0,89
Špindlerův Mlýn	-0,04	0,05	0,06	-0,02	0,04	0,04	0,22	-0,14	-0,46	0,12	1,06
Dvůr Králové nad Labem	0,15	-0,17	0,12	0,04	-0,04	0,07	0,17	0,12	-0,40	1,50	2,07

Zdroj: vlastní zpracování

Pro výpočet míry růstu turistických poplatků v tabulce č. 5 výše byla využita data součtu příjmů z MU LRP a MU UK za roky 2012–2019 a příjmy z MPzP za roky 2020–2022 u jednotlivých obcí. Dosazením konkrétních hodnot do vzorce uvedeného níže lze zjistit míru růstu turistických poplatků.

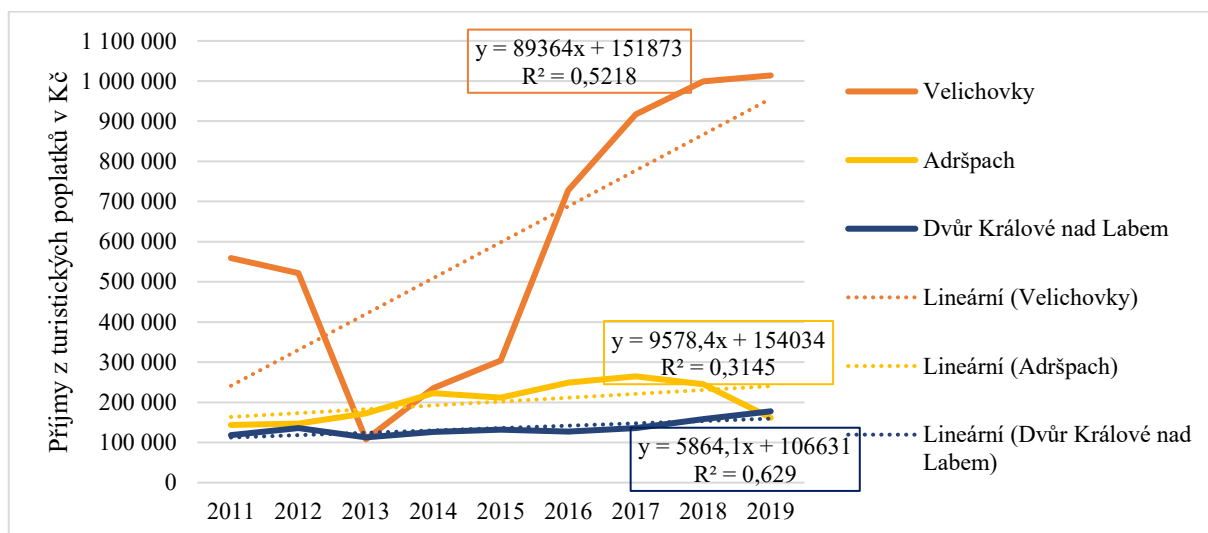
$$\frac{\text{aktuální hodnota} - \text{předchozí hodnota}}{\text{předchozí hodnota}}$$

3.4.1 SROVNÁNÍ VE SPOJENÍ S TRANSFORMACÍ TURISTICKÝCH POPLATKŮ

Následující kapitola se zaměřuje na časové řady před a po transformaci turistických poplatků a porovnání směrnic trendových funkcí. Pro lepší přehlednost jsou grafy rozděleny na dvě části, obce vykazující nižší turistické příjmy a vyšší. Na obrázcích 15 a 17 lze vidět příjmy z turistických poplatků mezi lety 2011–2019. Jedná se o roky, kdy se rozlišoval místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity. V tomto období se výše sazeb MP UK a MP LRP u zkoumaných obcí neměnily s výjimkou obce Velichovky, kde byl zaveden poplatek z ubytovací kapacity až v roce 2014. Od tohoto roku ve Velichovkách nastal stálý růst příjmů z turistických poplatků.

Grafická znázornění na obrázcích 16 a 18 zaznamenávají pouze příjmy z poplatku z pobytu za tříleté období od transformace místních poplatků v roce 2020. Čtyři obce z vybraného vzorku

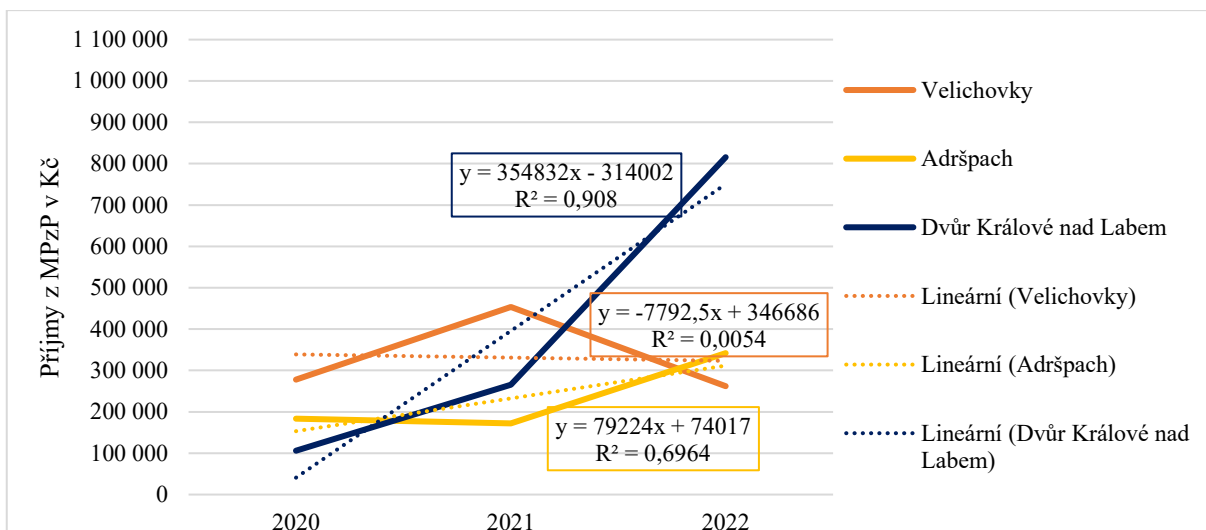
navýšily pro rok 2021 sazby z MPzP. Jedná se o obce Janské Lázně, Lázně Bělohrad, Dvůr Králové nad Labem a Špindlerův Mlýn. V roce 2022 navýšila tuto sazbu pouze obec Pec pod Sněžkou. Za tříleté období 2020–2022 zůstala neměnná výše sazby u obcí Velichovky a Adršpach. Výše sazby nemá pravděpodobně žádný vliv na přílišný zvyšující se trend v uvedených grafech níže.

Obrázek 15: Analýza příjmů z turistických poplatků za rok 2011–2019 (obec Velichovky, Adršpach, Dvůr Králové nad Labem)

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2023)

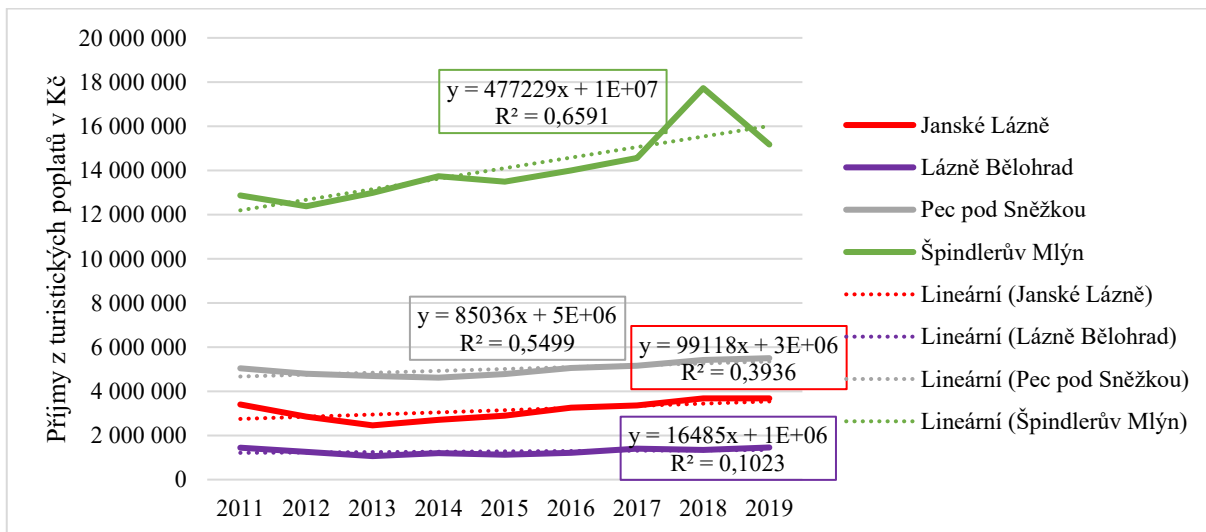
Jak je patrné z obrázku č. 15, všechny z uvedených obcí s nižšími příjmy z turistických poplatků mají do roku 2019 rostoucí směrnici trendu. Příjmy z cestovního ruchu se tak těmito obcím průměrně zvyšovaly. U obce Velichovky lze sledovat větší rozdíly ve vybíraných poplatcích než u ostatních obcí. Mezi lety 2020–2022, tedy v období po transformaci poplatků (viz obr. 16), se u této obce vyskytuje záporná směrnice trendu, opět s většími výkyvy v příjmech. Model ale nepřináší pro poznání závisle proměnné téměř žádnou informaci, koeficient R^2 nabývá nulových hodnot, je tedy zcela neúčinný.

Obrázek 16: Analýza příjmů z MPzP za rok 2020–2022 (obec Velichovky, Adršpach, Dvůr Králové nad Labem)

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2023)

Již byla zmíněna obec Velichovky a Adršpach, které neměnily sazby z MPzP. Oproti tomu Dvůr Králové nad Labem zvedl sazbu v roce 2021 o 5 Kč, ale razantní nárůst příjmů z grafického znázornění na obrázku č. 16 v tomto roce není patrný. Trend za uvedené roky je rychle rostoucí a při porovnání s trendovou funkcí let před transformací je viditelné, že poplatek nabývá na svém významu.

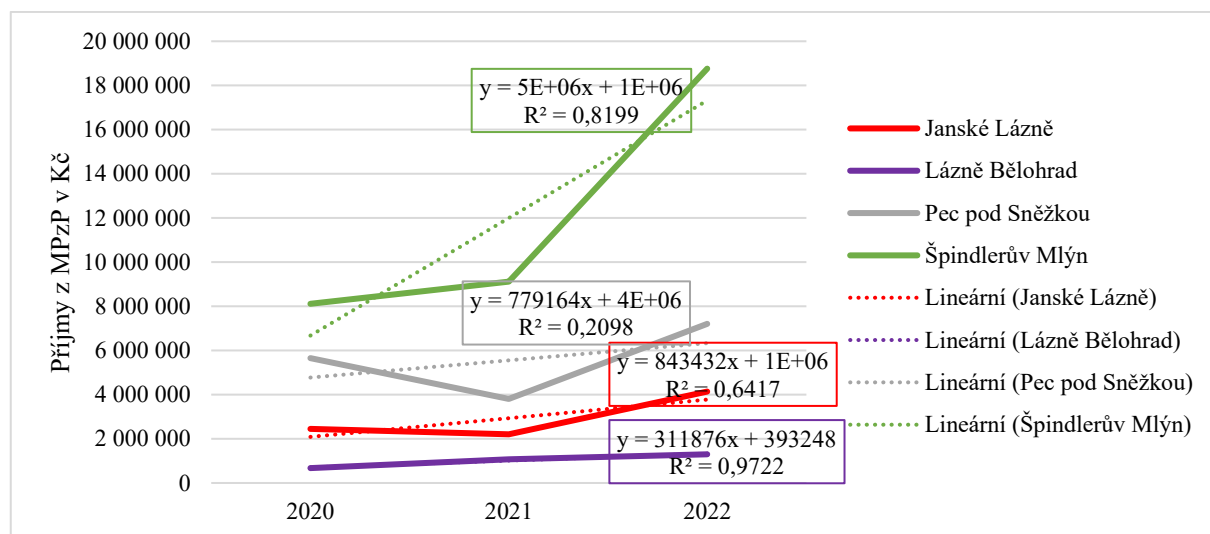

Obrázek 17: Analýza příjmů z turistických poplatků za rok 2011–2019 (obec Janské Lázně, Lázně Bělohrad, Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn)

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2023)

Taktéž obce s vyššími příjmy z turistických poplatků mají všechny rostoucí směrnici trendu, tentokrát bez výjimek i po transformaci (viz obr. 17 a 18). Obecně lze konstatovat, že příjmy z cestovního ruchu se obcím zvyšují nezávisle na oblíbenosti či velikosti destinace. Hodnoty spolehlivosti nezobrazují nikterak vysoké hodnoty s výjimkou Lázní Bělohrad po roce 2020,

kde je model téměř dokonalý. Spolu se Špindlerovým Mlýnem zaznamenává přesnější predikci hodnot závisle proměnné než ostatní.

Obrázek 18: Analýza příjmů z MPzP v roce 2020–2022 (obec Janské Lázně, Lázně Bělohrad, Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn)

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2023)

Všechny obce znázorněné na obrázku 18 navýšily v průběhu uvedených tří let sazbu z MPzP. Pec pod Sněžkou jako jediná až v roce 2022 a jako jediná vykazuje známky výraznějšího nárůstu příjmů od tohoto okamžiku. Ostatní obce, které své poplatky navýšily už v roce 2021, nezaznamenávají výrazný rozdíl v příjmech z nich vybraných. Janské Lázně evidují v tomto roce dokonce pokles z vybraných příjmů z MPzP. Přičemž počet hostů, kteří strávili noc v některých z uvedených obcí, po roce 2020 také výrazně klesl. Z čehož by plynul negativní vztah mezi sazbou a úbytkem počtu turistů. Tzn., že v tomto případě má, zvláště v Janských Lázních, zvyšující se sazba vliv na úbytek turistů. Data jsou ovšem ovlivněna pandemií a dobíhajícími bezpečnostními opatřeními, která se uvolňovala až po roce 2021. Při pohledu na grafické znázornění do roku 2019, konkrétně na obec Velichovky, kde se navyšovala sazba MP UK z 0 Kč na 6 Kč v roce 2014, je viditelný vliv sazeb na příjmy do municipálního rozpočtu, přičemž hodnoty v tomto období nebyly ovlivněny vnějšími vlivy a návštěvnost dosahovala podobných hodnot. To samé lze pozorovat u Pece pod Sněžkou ve zmíněném roce 2022. Negativní vztah mezi výší sazby a počtem hostů lze proto v těchto případech vyloučit a přisuzovat ho především zmiňovanému lockdownu.

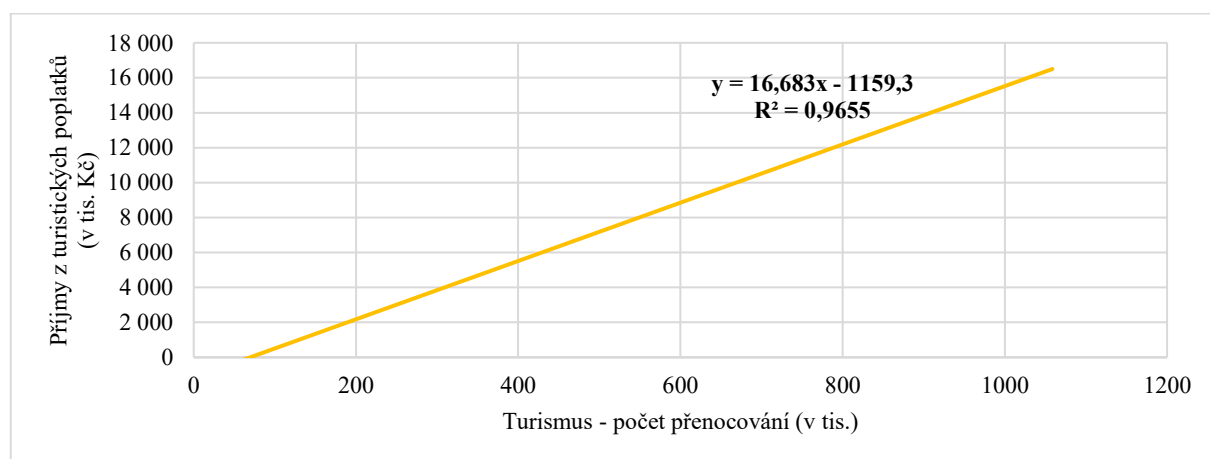
3.5 VLIV TURISTICKÝCH POPLATKŮ NA ROZPOČET

Určit vliv a dopady turistických poplatků na rozpočty obcí v České republice je velmi problematické. Jak již bylo mnohokrát zmíněno, místní poplatky jsou při respektování zákonných ustanovení zcela v rukou obecních zastupitelů. Poplatník je tedy povinen zaplatit

poplatek ve chvíli, kdy je na území dané obce zaveden prostřednictvím OZV, která nadále určuje další podmínky užívání. V České republice vybírá turistické poplatky méně než 30 % obcí. Výše sazeb poplatků, podmínky osvobození či úlevy se v jednotlivých obcích mohou přesto značně lišit. Odlišnosti jednotlivých obcí lze spatřovat i na vybraném vzorku obcí v předešlých kapitolách.

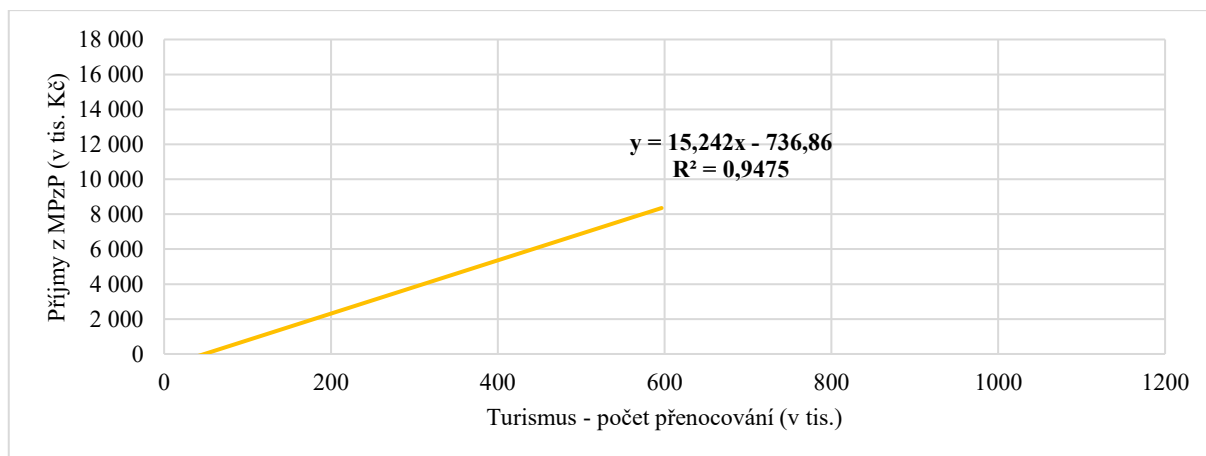
Grafy (obr. č. 19–24) níže znázorňují vždy závislosti dvou ukazatelů v letech 2018 a 2021 u vybraného vzorku 7 obcí, tzn. u obcí Janské Lázně, Lázně Bělohrad, Velichovky, Dvůr Králové nad Labem, Adršpach, Pec pod Sněžkou a Špindlerův Mlýn. Jedním z ukazatelů je vždy turismus neboli počet přenocování v ubytovacích zařízeních. Pro rok 2021 je z analýzy vyjmuta obec Velichovky pro nedostatek informací o počtu hostů v ubytovacích zařízeních.

Na prvních dvou grafech (obr. 19 a 20) lze vidět závislost příjmů z turistických poplatků, respektive roční sumy příjmů MP UK a MP LRP pro rok 2018 a pro rok 2021 příjmy z MPzP, na turismu. Tato grafická znázornění jsou víceméně demonstrativní, nepřímá závislost by v tomto případě vykazovala jistou absurditu. Z daných rovnic vyplývá kladná závislost, což způsobuje, že přímka má rostoucí průběh. Jinak řečeno, růst turismu má kladný vliv na růst příjmů z místních turistických poplatků, což znamená, že pokud se zvýší X (turismus), zvýší se i Y (příjmy z turistických poplatků) a naopak. Koeficient determinace R^2 se pohybuje v rozmezí od 0 do 1 a udává výši sledované závislosti, čím více se blíží k 1, tím větší je závislost. U těchto dvou grafů níže R^2 pro rok 2018 vychází 0,97. Pro rok 2021 je hodnota R^2 téměř totožná, nabývá hodnoty 0,95. Z těchto hodnot lze usuzovat, že vzájemný vliv je velmi vysoký.

Obrázek 19: Závislost příjmů z MP UK a MP LRP na turismu ve vybraných obcích v roce 2018

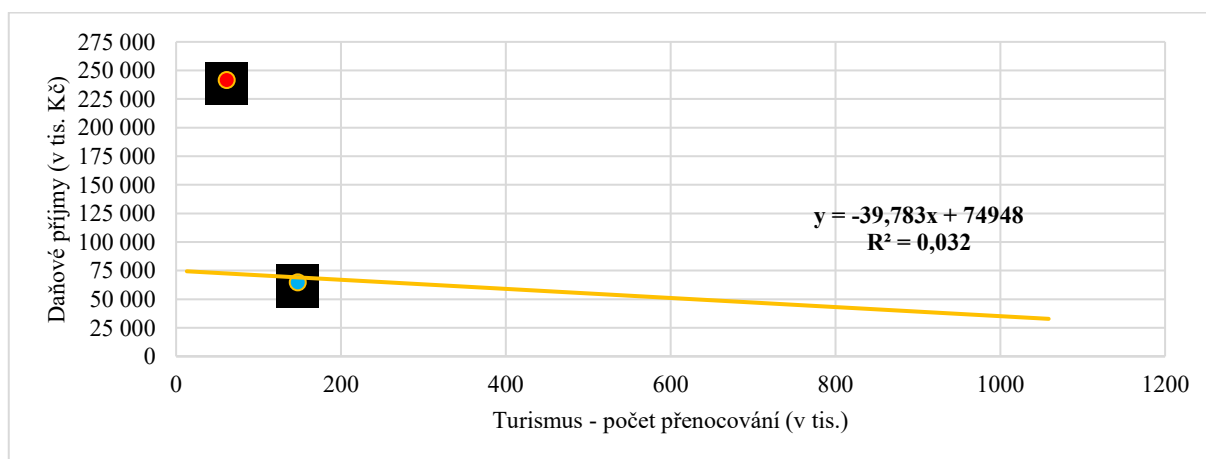
Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2022)

Obrázek 20: Závislost příjmů z MPzP na turismu ve vybraných obcích v roce 2021

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2022)

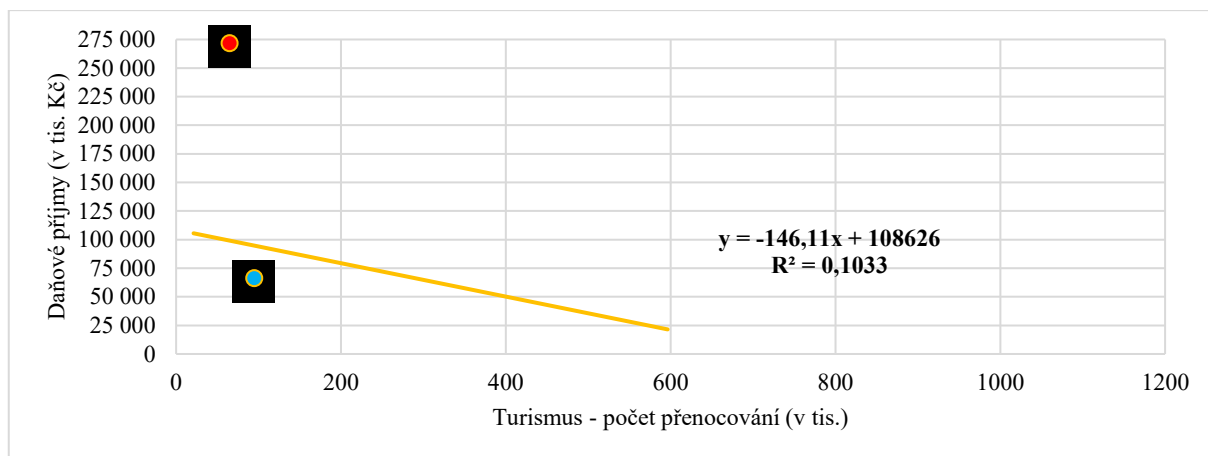
Další dvě grafická schémata (obr. 21 a 22) znázorňují opět závislost na turismu, ale tentokrát závislost daňových příjmů v letech 2018 a 2021, kde počet turistů je nezávislou proměnnou a příjmy z daňových příjmů proměnnou závislou. Z klesajícího průběhu obou přímek a rovněž z daných rovnic je zřejmé, že vliv je negativní a ve vztahu působí nepřímá úměra. Jinými slovy lze říci, že s rostoucím počtem přenocování v ubytovacích zařízeních klesají daňové příjmy obcí. Koeficient R^2 je zde roven výši 0,03 pro rok 2018 a 0,1 pro rok 2021. Vzájemný vliv je tak naprosto nevýznamný.

Obrázek 21: Závislost daňových příjmů na turismu ve vybraných obcích v roce 2018

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2022)

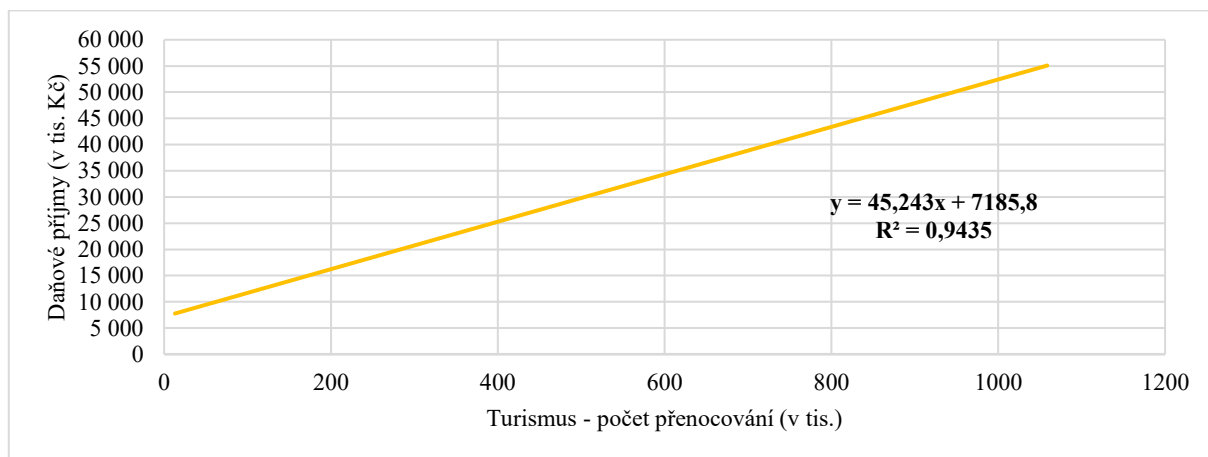
V grafu 21 a 22 je na první pohled patrný jeden bod (označen červenou barvou), který se značně vymezuje od ostatních. Jedná se o obec Dvůr Králové nad Labem, která je největší z uvedených obcí, co do počtu obyvatel, a má tak daleko vyšší daňové příjmy než ostatní obce, proto se s nimi nelze srovnávat. Druhou obcí, která není z grafického vyjádření patrná, ale taktéž do jisté míry zkresluje analýzu vybraného vzorku, je obec Lázně Bělohrad (na obr. 21 a 22 označena modrou barvou). Lázně Bělohrad vykazují nadměrně vysoké daňové příjmy, okolo 75 % z celkových příjmů.

Obrázek 22: Závislost daňových příjmů na turismu ve vybraných obcích v roce 2021

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2022)

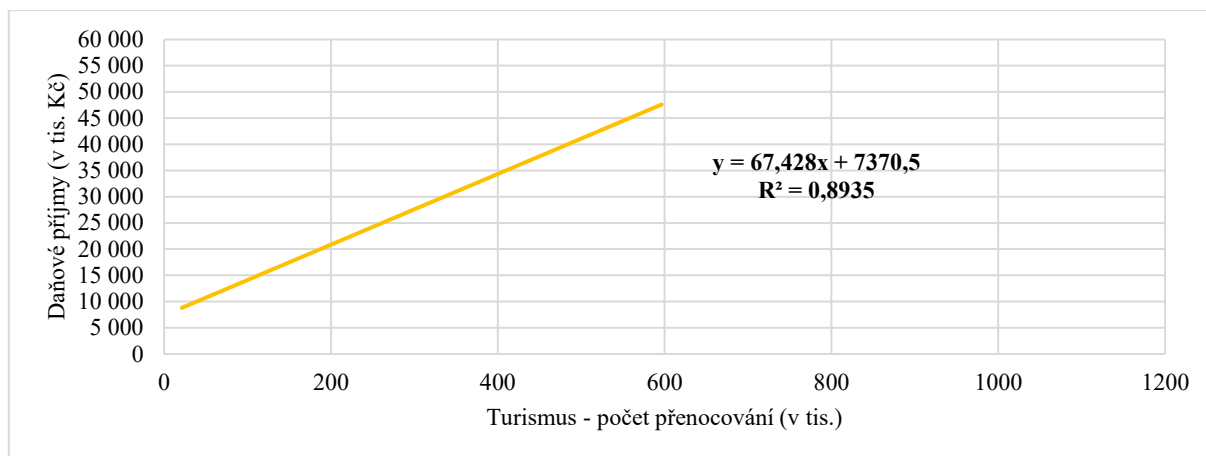
Obrázek 23 a 24 z výše zmíněných důvodů poukazuje na změnu, kdy byly obce Dvůr Králové nad Labem a Lázně Bělohrad z analýzy vyjmuty. Na první pohled je zřejmá změna sklonu přímk, nyní se zde objevuje rostoucí průběh a koeficient determinace se v obou případech přibližuje k hodnotě 1. Konkrétně se jedná o hodnoty $R^2 = 0,94$ za rok 2018 a $R^2 = 0,89$ za rok 2021. Závislost daňových příjmů na turismu v obcích Janské Lázně, Velichovky, Adršpach, Pec pod Sněžkou a Špindlerův Mlýn je tak nepopíratelná. Naopak nižší vliv na rozpočet má příjezd hostů a s tím i související turistické poplatky na obec Lázně Bělohrad a naprosto zanedbatelný vliv je vnímám u Dvora Králové nad Labem.

Obrázek 23: Závislost daňových příjmů na turismu ve vybraných obcích v roce 2018 (bez Dvora Králové nad Labem a Lázní Bělohrad)

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2022)

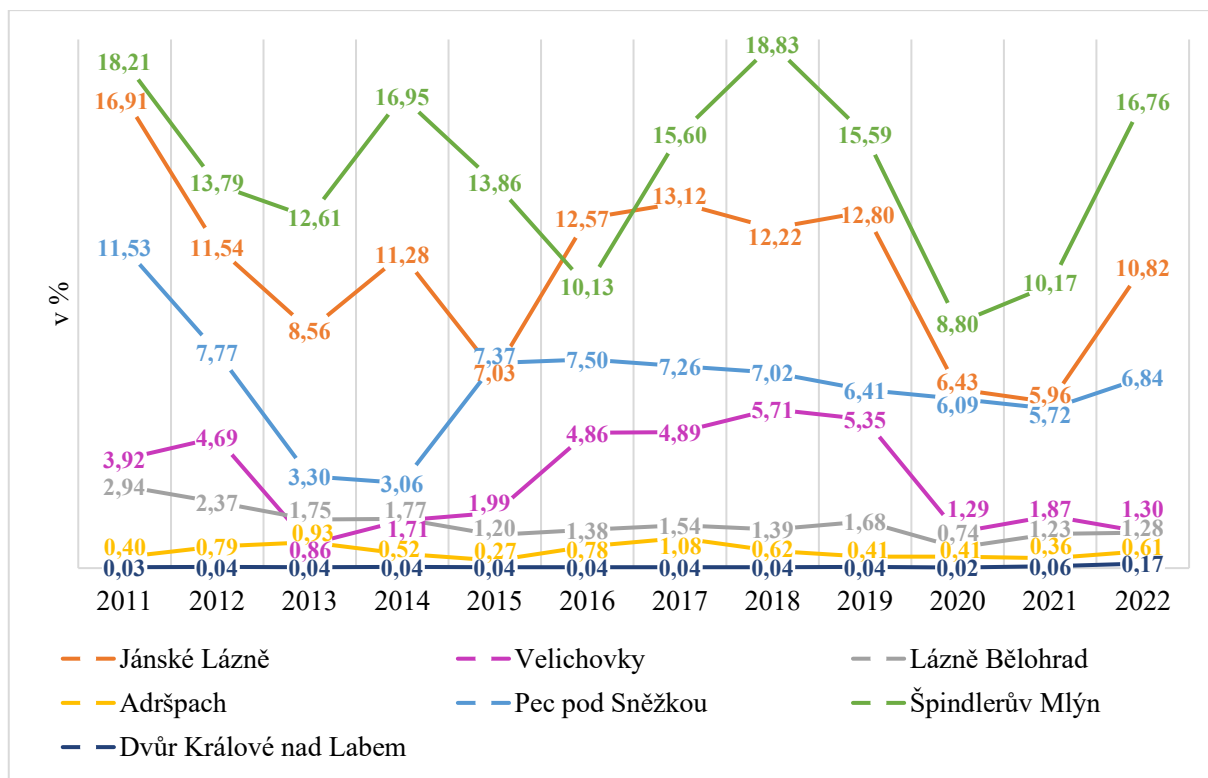
Obrázek 24: Závislost daňových příjmů na turismu ve vybraných obcích v roce 2021 (bez Dvora Králové nad Labem a Lázní Bělohrad)

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2022)

Při vyjmutí pouze Dvora Králové nad Labem z analýzy a ponechání Lázní Bělohrad ve vybraném vzorku, se objevuje kladný vztah, tedy rostoucí průběh přímky. Nicméně koeficient determinace vychází v tomto případě pouze 0,25, což značí, že vzájemný vliv není příliš velký a nelze tento vztah brát příliš vážně, proto zde není graficky uveden.

Na obrázku č. 25 lze vidět procentuální vyjádření podílu příjmů z turistických poplatků na celkových příjmech ve vybraných obcích za jednotlivé roky. Grafické znázornění poukazuje na to, pro kterou obec jsou tyto poplatky přínosem v rozpočtu a u kterých se jedná jen o zanedbatelné položky. Pro Špindlerův Mlýn (zelená) a Janské Lázně (oranžová) představují turistické poplatky významný přínos do veřejného rozpočtu. O něco menší podíl už představují poplatky v Peci pod Sněžkou (světle modrá) či v obci Velichovky (růžová). Naprosto zanedbatelné jsou naopak příjmy z poplatků v Lázních Bělohrad (šedá), Adršpachu (žlutá) a ve Dvoře Králové nad Labem (tmavě modrá).

Špindlerův Mlýn ročně navštíví suverénně nejvíce hostů. Zajímavostí je rozložení Janských Lázní a Peci pod Sněžkou. Přestože Pec pod Sněžkou navštíví v součtu více lidí a sazby MP UK a MP LRP byly mezi lety 2011–2019 téměř totožné, podíl na celkových příjmech z turistických poplatků je zde nižší. Vysvětlením je, že Pec pod Sněžkou realizuje v některých letech i více jak dvojnásobné celkové příjmy plynoucích do rozpočtu města. Podíl příjmů z turistických poplatků se tak s vyšší příjmů celkových zákonitě snižuje.

Obrázek 25: Podíl příjmů z turistických poplatků na celkových příjmech ve vybraných obcích v období 2011–2022

Zdroj: vlastní zpracování

3.5.1 VLIV SAZBY TURISTICKÝCH POPLATKŮ

Celkové příjmy z místních poplatků do obecního rozpočtu ovlivňuje výše sazby samotného poplatku. Tabulka č. 6 zobrazuje přehled výše místního poplatku z ubytovací kapacity a za lázeňský nebo rekreační pobyt v letech 2011–2019 a také místní poplatek z pobytu v období od roku 2020 do roku 2022. Obce zpravidla obecně závazné vyhlášky, kterými je výše místních poplatků ustanovena, příliš nemění. Z tabulky je patrné, že téměř žádná z vybraných obcí poplatek v uvedených letech neměnila, z čehož se dá usuzovat, že zásadní vliv na obecní rozpočet mít nebudou. Výjimkou je pouze obec Velichovky, která neměla zavedený poplatek z ubytovací kapacity a na základě *Obecně závazná vyhlášky obce Velichovky č. 1/2013 o místním poplatku z ubytovací kapacity* tento poplatek s účinností od 1. 1. 2014 zavedla.

V roce 2020 došlo k transformaci MP UK a MP LRP na poplatek z pobytu a obce byly nuceny ke změně OZV ze zákona. Jedním z důvodů vedoucích k zavedení změny byla složitá právní úprava mezi oběma poplatky. To dále způsobovalo zmatenost obcí, který z poplatků a v jakém případě využít. K dalším důvodům patří neutichající rozvoj na trhu s ubytovacími službami a další. Maximální sazba poplatku z pobytu byla stanovena ve výši 21 Kč na osobu za den, kterou většina uvedených obcí využila.

Z tabulky č. 6 je na první pohled patrné, že obce spojením poplatků nepřišly o příjem do obecních rozpočtů, poněvadž výše MPzP se v roce 2020 často rovná či dokonce převyšuje sumu MP UK a MP LRP z minulých let. Ve výsledku se však celkové příjmy z těchto poplatků po změně výrazně snížily, jelikož ustál cestovní ruch. Vzhledem k pandemii koronaviru se většina obcí pro rok 2021 rozhodla pro navýšení místního poplatku z pobytu, aby tím dorovnaly ušlé příjmy vzniklé poklesem turistického ruchu či srovnaly snížený poplatek z průběhu lockdownu, který měl odlehčit situaci podnikatelským subjektům v krizi. V roce 2022 většina obcí zachovala výši sazby poplatku na stejné úrovni jako v roce 2021 kromě obce Pec pod Sněžkou, kde došlo k navýšení sazby o 5 Kč. Žádná z uvedených obcí však neuplatnila maximální výši poplatku stanovenou na 50 Kč na osobu za den. Šipky v tabulce 6 zdůrazňují navyšování sazeb.

Tabulka 6: Přehled výše sazby místních poplatků z ubytovací kapacity, lázeňského nebo rekreačního pobytu a poplatku z pobytu v období 2011–2022

	MP UK	MP LRP	MPzP		
	2011–2019	2011–2019	2020	2021	2022
Janské Lázně	5 Kč	15 Kč	21 Kč	↑ 26 Kč	26 Kč
Lázně Bělohrad	3 Kč	15 Kč	21 Kč	↑ 30 Kč	30 Kč
Velichovky	6 Kč ¹⁰	15 Kč	21 Kč	21 Kč	21 Kč
Dvůr Králové nad Labem	3 Kč	0 Kč	10 Kč ¹¹	↑ 15 Kč	15 Kč
Adršpach	3 Kč	15 Kč	18 Kč	18 Kč	18 Kč
Pec pod Sněžkou	4 Kč	15 Kč	20 Kč	20 Kč	↑ 25 Kč
Špindlerův Mlýn	6 Kč	15 Kč	21 Kč	↑ 30 Kč ¹²	30 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle OZV vybraných obcí

Sazby z poplatku z pobytu jsou velmi symbolické a naprostá většina obcí nevyužívá nejvyšších povolených sazeb, proto se nabízí otázka, zda má sazba vliv na příjmy z turistických poplatků či nikoliv. Závislost je v tabulce č. 7 vyjádřena v souvislosti s lůžkovou kapacitou obce. K vyjádření závislosti je aplikována korelační analýza za rok 2020 a 2021. Vybrané obce jsou rozděleny do dvou skupin na základě počtu lůžek, která v ubytovacích zařízeních obce evidují. Mezi obce s menším počtem lůžek, v řádu několika stovek, patří Velichovky (pouze 2 ubytovací zařízení), Lázně Bělohrad (cca 680 lůžek), Adršpach (cca 340 lůžek) a Dvůr Králové nad Labem (cca 470 lůžek). Naopak k obcím s větší lůžkovou kapacitou, v řádu několika tisíc

¹⁰ Ve Velichovkách se místní poplatek z ubytovací kapacity vybíral až od roku 2014.

¹¹ Od července 2020 do června 2021 se kvůli covidové situaci MPzP ve Dvoře Králové nad Labem zrušil.

¹² Výše 30 Kč platí ve Špindlerově Mlýně od dubna 2021, do té doby byl poplatek ve výši 21 Kč.

lůžek, lze řadit Pec pod Sněžkou (cca 7445 lůžek), Špindlerův Mlýn (cca 8265 lůžek) a Janské Lázně (cca 3340 lůžek). Následující tabulka č. 7 zaznamenává výsledky vztahů sazeb a celkových příjmů poplatku z pobytu.

Tabulka 7: Vliv sazby a příjmů poplatku z pobytu

	2020	2021
Obce s menším počtem lůžkové kapacity	0,6674358	0,9580784
Obce s větším počtem lůžkové kapacity	-0,0739188	0,6510800

Zdroj: vlastní zpracování

Z korelační analýzy pro poplatek z pobytu vyplývají vztahy mezi příjmy z tohoto poplatku a výší jeho sazby. Čím více se hodnota blíží k 1 v absolutní hodnotě, tím silnější je závislost. Pro obce s nižší lůžkovou kapacitou vyplývá silná a přímá závislost, především pro rok 2021. S růstem jedné hodnoty roste i hodnota druhá a naopak. Zvyšování výše sazby tak pro tyto obce znamená i zvyšující se příjmy do obecního rozpočtu. Problém by mohl nastat v případě zvyšování sazeb v lázeňských zařízeních, kde lidé mohou pobývat v řádu několika týdnů či měsíců a výše poplatku by tak pro ně byla již značná. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích však v §3a definuje, že: „*Předmětem poplatku z pobytu je úplatný pobyt trvající nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů u jednotlivého poskytovatele pobytu.*“ Tzn., že pokud by lázeňský pobyt překročil délku trvání dvou měsíců, tento poplatek by již dál nebyl započten. V případě obce Velichovky a Lázně Bělohrad, kde se tato ozdravná zařízení nachází, a která patří do skupiny s menším počtem lůžek, se dá konstatovat, že se jich tento problém netýká. Důvodem je průměrný počet přenocování klientů v ubytovacích zařízeních těchto dvou obcí, který nepřekračuje délku jednoho týdne.

Slabší závislost jeví obce s větším počtem lůžek. V roce 2020 se hodnoty přibližují velmi blízko 0, navíc se objevuje záporná korelace, z čehož vyplývá nepřímá závislost mezi proměnnými. Zvětšující se hodnoty první skupiny tedy znamenají zmenšení hodnot skupiny druhé.

Pro obce s vyšší lůžkovou kapacitou nemá výše sazby zásadní vliv na vývoj příjmů. Obě zmíněné skupiny mají v uvedených letech 2020–2021 tendenci růstu. Závislost se zvyšuje a tím i přínosnost z výše poplatku pro rozvoj obce.

V souvislosti s lůžkovou kapacitou obcí lze zmínit i počet hostů, kteří navštívili vybrané obce v uvedeném období 2020–2021, jak ukazuje tabulka 8. Do kategorie s nižší lůžkovou kapacitou byly zařazeny první čtyři obce z tabulky č. 8. Lze spatřovat, že u těchto obcí je počet lůžek

s počtem hostů přímo úměrný, jejich počet tedy není převratný. Zbylé 3 obce uvedené na konci tabulky 8 patří do kategorie s vyšší lůžkovou kapacitou a počty návštěvníků jsou taktéž větší.

Tabulka 8: Počet hostů ve vybraných obcích v roce 2020–2021

	2020	2021
Velichovky	14 517 (rok 2017)	13 481 (rok 2018)
Lázně Bělohrad	13 352	14 401
Ardšpach	7056	8191
Dvůr Králové nad Labem	9245	30 580
Pec pod Sněžkou	128 860	108 495
Špindlerův Mlýn	212 269	184 366
Jánské Lázně	46 207	34 321

Zdroj: vlastní zpracování dle (ČSÚ, 2023)

U obce Velichovky chybí dostupná data za roky 2020–2021. Pro představu jsou v tabulce 8 uvedena alespoň data za roky 2017–2018. Velký skok u obce Dvůr Králové nad Labem je způsoben jednak průměrným počtem přenocování, který byl v roce 2021 v této obci zaznamenán nejvyšší za posledních deset let, která byla sledována. Druhým faktorem je velký vliv pandemických opatření v roce 2020.

Vztah mezi výší sazby poplatku z pobytu a počtem turistů u sledovaných obcí vykazuje poměrně nízkou závislost. Korelace nabývá hodnotu 0,44 pro rok 2020 a 0,37 pro rok 2021. Kladná korelace sice značí přímo úměrný vliv na sledované faktory, tedy že s výší sazby roste i počet hostů, což poukazuje na stále se rozvíjející turistický ruch, nicméně závislost je příliš slabá.

4 ZHODNOCENÍ HLAVNÍCH DOPADŮ TRANSFORMACE NA ROZPOČET A MÍSTNÍ EKONOMIKU VYBRANÉHO VZORKU OBCÍ

Od novely zákona o místních poplatcích, která dala vzniknout poplatku z pobytu, si zákonodárci i obecní představitelé představovali jisté zásahy do podnikání osob, které se zabývají poskytováním ubytování hostům mimo konvenční ubytovací zařízení, jako jsou hotely, penziony, ubytovny, lázně. Plánovanou změnou na trhu s ubytováním vznikla představa o navýšení objemu finančních prostředků do municipálních rozpočtů pro veškeré obce. (Petrušová, 2019)

Mezi hlavní dopady transformace lze řadit níže vyjmenované body. Některé z dopadů přeměny jsou do jisté míry ovlivněny pandemií Covid-19, která propukla současně s novelizací zákona o místní poplatcích. Z tohoto důvodu je třeba na to brát zřetel. Souvislosti s konkrétními situacemi budou dále upřesněny.

- Nižší příjmy do municipálních rozpočtů v závislosti na omezeném cestovním ruchu,
- srovnání podmínek na trhu s ubytováním – rozšíření okruhu ubytovatelů,
- zjednodušení agendy,
- řešení problému ubytoven.

Hned z prvního výše uvedeného bodu je patrné, že představu o navýšení příjmů do obecních rozpočtů transformace turistických poplatků nepřinesla, což ovšem nelze přisuzovat samotné změně, ale spíše omezení cestovního ruchu z důvodu propuknutí pandemie. Objem finančních prostředků plynoucí do rozpočtů obcí se naopak ve většině případů výrazně zmenšil. Z analýzy předešlé kapitoly nicméně u některých obcí vyplývá tendence postupného růstu u příjmů z MPzP. Zda tomu tak skutečně bude, ukáží až následující roky. Analýza vychází pouze z let 2020 a 2021, k ustálení pandemických opatření a úplné obnově turistického ruchu dochází až v roce 2022.

Co se týče srovnání podmínek na trhu s ubytováním, tedy především rozšíření okruhu ubytovatelů jako reakci na rychle se rozvíjející sdílenou ekonomiku, lze změnu pozorovat na stoupajícím počtu ubytovacích zařízení (viz tabulka 9). Z tohoto tvrzení lze usuzovat, že se do systému poplatku z pobytu zapojili již zmínění netradiční ubytovatelé. Předpokladem je vyhýbání se poplatkové povinnosti ze stran netradičních poskytovatelů ubytování. Nedá se tedy ani předpokládat registrace všech těchto plátců. Dříve platilo, že pokud zařízení nebylo zkolaudováno k účelům přechodného ubytování, nebylo ani možné poskytnutí ubytování zpoplatnit. Nový poplatek z pobytu se soustředí i na drobné ubytovatele nabízející pobyt

v rodinných domech apod., kteří mohou namítat, že ubytování jsou ve skutečnosti například rodinní příslušníci a pobyt není za úplat. Odpadlé administrativní náklady na správu dvou turistických poplatků by tak mohly nahradit náklady na kontrolu poplatkové povinnosti ubytovatelů.

Tabulka 9: Počet ubytovacích zařízení ve vybraných obcích v letech 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Janské Lázně	49	51	51	58	56
Lázně Bělohrad	7	9	9	9	9
Velichovky	-	3	2	1	1
Dvůr Králové nad Labem	10	8	7	9	10
Adršpach	8	9	9	11	11
Pec pod Sněžkou	173	175	172	187	191
Špindlerův Mlýn	148	150	150	152	151

Zdroj: vlastní zpracování dle (ČSÚ, 2022)

Turistické poplatky byly v obcích zavedeny za účelem zajištění příjmů k financování veřejných služeb. Striktní výklad turistických poplatků rozhodoval pouze na základě počtu využívaných lůžek, charakteru zařízení a využití přechodného pobytu za úplat. Mezi odbornou veřejností panovaly neshody týkající se ubytovaných osob na ubytovnách, nicméně krajské soudy se spíše přikláněly k variantě poplatků v tomto případě nevyměřovat. Pobyt osob, u kterých byl evidován trvalý pobyt na ubytovnách či na ohlašovně obecního úřadu, není zřejmě možné pokládat za přechodný. Trvalý pobyt na ubytovnách byl tak jeden z dalších problémů, který měla transformace poplatků vyřešit. Zákon o místních poplatcích uvádí již zmiňovanou definici, která upřesňuje plnění poplatku týkající se trvání pobytu. Poplatek z pobytu tak lze u osob bez trvalého pobytu v dané obci vybírat maximálně po dobu 60 dní. (Malinová, Ščučka, 2018)

4.1 POPLATEK Z POBYTU A JEHO PŘÍNOSNOST PRO ROZPOČET

Místní poplatky jsou podstatnou součástí každé obce a čím dál více nabývají na svém významu. Jsou zdrojem vlastních obecních příjmů, čímž přispívají k větší samostatnosti obcí, která je ceněná víc než kdy dříve. Jinak tomu není ani v případě místního poplatku z pobytu. Sazba poplatku z pobytu pro rok 2021 může dosahovat výše až 50 Kč za noc, což znamená značné navýšení o více než 100 % oproti předchozím rokům. Málolokální obec však maximální sazby využila, přičemž obdobné turistické poplatky v zahraničí bývají vyšší. Doporučením tedy je řídit se zahraničními trendy a v turisticky atraktivních obcích, které jsou hojně navštěvovány

i zahraničními turisty, tyto sazby navýšit. V úvahu přichází i varianta novelizace zákona, která by vnesla volbu nižším samosprávným celkům, zda vybírat vyšší sazby za lepší ubytovací prostory a služby. Zavedení odlišné sazby pro různé typy ubytování, kdy za ubytování v luxusnějších hotelech by bylo možné využít vyšších sazeb než například v běžných penzionech, lázeňských zařízeních či soukromých rekreačních ubytováních. Příjmy do municipálního rozpočtu by se tak mohly opět navýšit. Odpovědnost v rámci sestavení konkrétních podmínek by i nadále zůstávala v gesci samospráv. Tento princip uplatňují i některé zahraniční státy. Příkladem může být Řecko, Tunisko, v některých oblastech i Spojené arabské emiráty či ostrovy patřící ke Španělsku. (DER Touristik, 2023) Západní evropské státy se však k těmto způsobům příliš nepřiklání.

Tabulka 10: Příjmy z MPzP a jejich podíl na celkových a daňových příjmech v roce 2021

	Příjmy z MPzP	Podíl na celkových příjmech	Podíl na daňových příjmech	Přepočet na turistu
Špindlerův Mlýn	↑ 9 116 153 Kč	↑ 10,17 %	↑ 17,92 %	↑ 49,45 Kč
Pec pod Sněžkou	↓ 3 806 848 Kč	↓ 5,72 %	↓ 12,82 %	↓ 35,09 Kč
Janské Lázně	↓ 2 205 181 Kč	↓ 5,96 %	↓ 11,96 %	↑ 64,25 Kč
Lázně Bělohrad	↑ 1 077 892 Kč	↑ 1,23 %	↑ 1,63 %	↑ 74,85 Kč
Velichovky	↑ 453 558 Kč	↑ 1,87 %	↑ 3,41 %	-
Adršpach	↓ 172 058 Kč	↓ 0,36 %	↓ 1,34 %	↓ 21,01 Kč
Dvůr Králové nad Labem	↑ 265 275 Kč	↑ 0,06 %	↑ 0,10 %	↓ 8,67 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2022)

Při pohledu do tabulky 10, která zobrazuje příjmy z MPzP z roku 2021 a jejich podíl na celkových příjmech a poté i na příjmech daňových, lze zpozorovat, že obce mohou, ve spojení s tímto poplatkem, dosahovat skutečně vysokých příjmů. Řeč je o obci Špindlerův Mlýn, jejíž podíl na celkových příjmech obce činí neuvěřitelných 10 %. Město se řadí mezi oblíbené destinace Čechů, ale i zahraničních návštěvníků. Při navýšení sazby poplatku z pobytu z 30 Kč na maximální povolenou sazbu 50 Kč by přitom město mohlo získat o více než 6 mil. Kč navíc. Úbytek turistů v takovém případě není předpokládán. Tabulka 10 obsahuje mimo jiné i přepočet příjmů z MPzP na turistu, který se počítá za celkový pobyt, nikoliv za noc. Vezme-li se v úvahu opět obec Špindlerův Mlýn a předpoklad, že lidé za 3–4denní pobyt na horách zaplatí o 49 Kč na osobu více, jedná se v porovnání s cenou ubytování o zanedbatelnou částku. V kapitole 3.4.1 již bylo konstatováno, že zvýšení sazby nemá vliv na úbytek počtu turistů.

Ostatní obce mírně zaostávají, jak je patrné z podílů MPzP na příjmech obce. Turisté však, vyjma Janských Lázní a Lázní Bělohrad, zaplatí na poplatcích podstatně méně než ve Špindlerově Mlýně, kam přes vyšší sazbu poplatku hojně jezdí.

Šipky v tabulce 10 znázorňují pohyby oproti předešlému roku 2020, který je viditelný z tabulky č. 11. Z těchto dvou tabulek se nedá obecně konstatovat, zda přínos pro rozpočet u obcí v ČR roste či klesá, hodnoty jsou vyrovnané. Předpokladem je, že pokud vzroste jedna hodnota dané obce z tabulky č. 10, vzrostou i hodnoty ostatní, to samé platí pro pokles hodnot. Obec Janské Lázně však v roce 2021 zaznamenala pokles příjmů z MPzP, jeho podíl na celkových i daňových příjmech, ale nárůst u MPzP přepočítaného na turistu. Důvodem je úbytek turistů v roce 2021, nikoliv však počet přenocování, ten zůstává pro oba pozorované roky srovnatelný. Hosté Janských Lázní si v roce 2021 prodloužili pobyt v průměru o dva dny, z 6 dní na 8.

Tabulka 11: Příjmy z MPzP a jejich podíl na celkových a daňových příjmech v roce 2020

	Příjmy z MPzP	Podíl na celkových příjmech	Podíl na daňových příjmech	Přepočet na turistu
Špindlerův Mlýn	8 113 931 Kč	8,80 %	15,73 %	38,22 Kč
Pec pod Sněžkou	5 647 000 Kč	6,09 %	15,78 %	43,83 Kč
Janské Lázně	2 453 351 Kč	6,43 %	14,67 %	53,09 Kč
Lázně Bělohrad	674 678 Kč	0,74 %	1,13 %	50,53 Kč
Velichovky	277 665 Kč	1,29 %	2,33 %	-
Adršpach	183 444 Kč	0,41 %	1,40 %	26,00 Kč
Dvůr Králové nad Labem	106 022 Kč	0,02 %	0,04 %	11,47 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2022)

Z analýzy předchozí kapitoly vyplynul jednoznačný vliv turistických poplatků na rozpočet ve všech uvedených obcích kromě Lázní Bělohrad a Dvora Králové nad Labem. U těchto dvou obcí není tak významný vliv MPzP, protože se jedná o větší města, a to především v případě Dvora Králové nad Labem, který má daleko vyšší celkové i daňové příjmy. Při zpracování této práce došlo mnohokrát ke střetu názoru jiných autorů, že obce s větším počtem obyvatel, či obce větší svou rozlohou, mají vyšší příjmy z turistických poplatků než obce menší, což tato analýza u vybraného vzorku popírá. Nicméně, toto tvrzení nelze kvantifikovat na území celé České republiky. I malý podíl z turistického poplatku na příjmech obce je pro ni přínosem a předpokladem realizace či navýšení vlastních příjmů i v budoucích letech.

4.2 PŘÍNOS POPLATKU Z POBYTU PRO ROZVOJ V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU

Příjmy z místního poplatku z pobytu patří do vlastních příjmů obcí, se kterými mohou volně disponovat. Zákon o místních poplatcích neurčuje, kam má být objem finančních prostředků získaný z poplatku vložen, existuje pouze doporučení vynaložit ho zpět do cestovního ruchu. Z tohoto důvodu je určení přínosu pro cestovní ruch problematické. Velmi zjednodušeně se na tuto problematiku dá nahlížet skrze výdaje obcí na cestovní ruch.

Níže zobrazená tabulka č. 12 vykresluje pohled na výdaje související s cestovním ruchem ve vybraném vzorku obcí v letech 2020 až 2022, uvedené údaje jsou v mil. Kč. V tabulce jsou uvedeny dva druhy výdajů a obě skupiny obsahují souhrn jak běžných, tak kapitálových výdajů. Prvním z nich jsou výdaje na cestovní ruch podle paragrafu 2143 uvedeného ve vyhlášce č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, kam obce zařazují např. provoz turistického informačního centra, podporu kulturních akcí a činností místních spolků, galerií, muzeí, cyklostezek apod. Do této skupiny se řadí převážně výdaje běžné, nicméně některé z uvedených obcí (Adršpach, Pec pod Sněžkou a Špindlerův Mlýn) evidují v tomto výčtu i kapitálové výdaje. Druhou skupinou jsou přímé výdaje na cestovní ruch¹³. Tyto výdaje jsou daleko obsáhlejší a zahrnují i související výdaje z různých oblastí, které se dotýkají cestovního ruchu, tedy i výdaje za služby využívané také obyvateli obce.

Tabulka 12: Výdaje na cestovní ruch ve vybraných obcích v letech 2020–2022 v mil. Kč

	Výdaje na cestovní ruch paragraf 2143			Přímé výdaje na cestovní ruch		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Špindlerův Mlýn	9,24	7,76	8,91	56,37	71,67	56,30
Pec pod Sněžkou	0,92	0,70	0,97	109,06	31,10	26,41
Janské Lázně	0,09	0,09	0,04	7,11	12,80	12,60
Lázně Bělohrad	0	0	0	21,85	17,70	24,79
Velichovky	0	0	0	5,16	3,60	2,14
Adršpach	0,01	0,04	0,08	25,26	29,06	14,92
Dvůr Králové nad Labem	1,20	1,00	1,10	107,30	89,93	107,61

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2023)

¹³ Přímé výdaje na cestovní ruch zahrnují dle rozpočtové skladby paragraf: 2142, 2143, 2219, 2221, 2242, 2271, 2272, 2279, 3311, 3312, 3315, 3317, 3319, 3321, 3322, 3326, 3329, 3412, 3419, 3635, 3636, 3639, 3741, 3745, 3900.

Výdaje jsou odvětvově tříděny. Cestovní ruch je položkou, která spadá do druhé skupiny, tudíž jde o výdajovou skupinu *Průmyslových a ostatních odvětví hospodářství*, z níž pododdíl *Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch* pojímá zmíněný paragraf 2143 – Cestovní ruch. Do tohoto paragrafu se zařazují výdaje související s iniciační, koordinační, plánovací a informační funkcí v rámci činností sektoru cestovního ruchu. Blíže specifikovaná oblast není.

Výdaje na činnosti, které přímo ovlivňují cestovní ruch, se týkají již zmíněného paragrafu 2143 a dalších. Mezi těmi nejvýznamnějšími pododdíly lze zmínit výdaje na ubytování a stravování, silniční a železniční dopravu, kulturu, ochranu památek a péči o kulturní dědictví, komunální služby a územní rozvoj, ochranu přírody a krajiny a další. Jsou zde zastoupeny výdaje např. na opravu místní komunikace, příspěvky na kulturní a sportovní činnost (např. provoz místního fotbalového hřiště) a další. (Plzáková, Studnička, Tittelbachová, 2018)

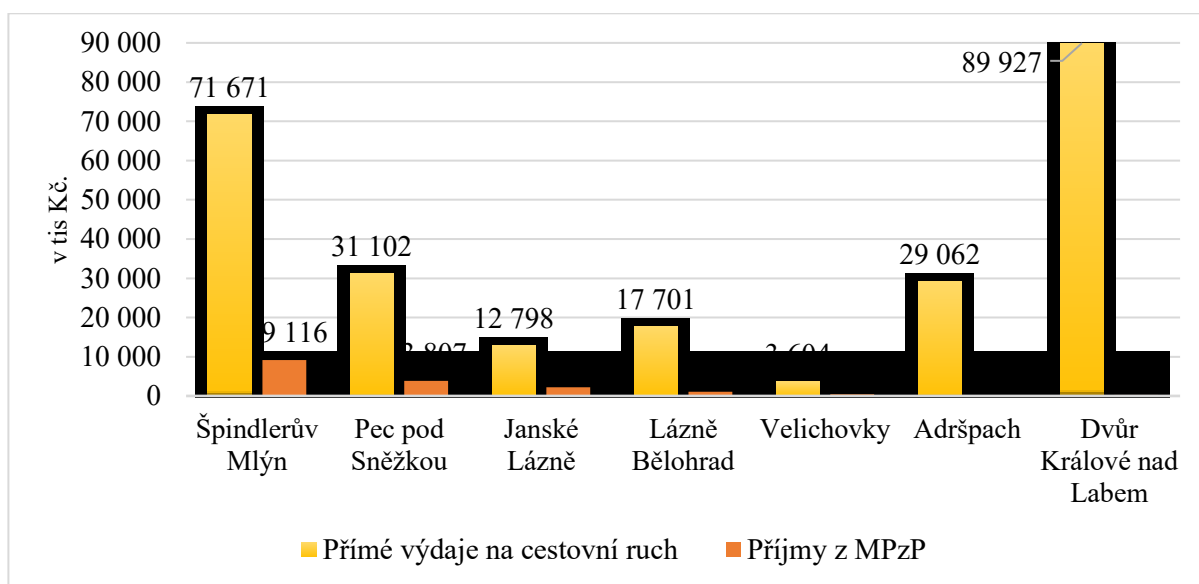
Tabulka 13: Běžné výdaje vybraných obcí v letech 2013–2022 v mil. Kč

	Dvůr Králové nad Labem	Lázně Bělohrad	Špindlerův Mlýn	Velichovky	Janské Lázně	Pec pod Sněžkou	Adršpach
2013	236,61	44,09	62,89	9,19	23,56	12,99	15,76
2014	256,46	40,64	67,31	9,48	21,11	20,27	15,75
2015	268,12	44,68	74,09	9,76	36,63	30,41	15,78
2016	256,43	49,63	94,95	9,27	22,12	33,51	25,00
2017	287,71	57,62	81,89	8,92	19,80	36,70	25,86
2018	305,03	66,64	89,04	12,13	20,31	42,74	28,94
2019	382,00	61,51	85,62	11,99	24,01	19,78	30,18
2020	306,08	56,75	73,07	13,39	20,69	30,66	31,66
2021	312,75	62,58	69,61	11,98	24,37	38,61	29,96
2022	345,52	76,09	85,51	13,41	24,70	55,50	37,35

Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2023)

Tabulka 13 obsahuje běžné výdaje vybraných obcí za posledních 10 let v mil. Kč. Při srovnání těchto údajů s údaji v tabulce 12 lze zjistit, že např. obec Adršpach vynakládá téměř veškeré výdaje spojené s běžným provozem do cestovního ruchu. Běžné výdaje obce Adršpach v roce 2021 dosahovaly hodnoty 29,96 mil. Kč (viz tabulka 13), přičemž přímé výdaje na cestovní ruch tvořily 29,06 mil. Kč (viz tabulka 12), tzn. 97 % z běžných výdajů je v podobě výdajů přímo spojených s cestovním ruchem. Podobně je na tom i obec Pec pod Sněžkou nebo Špindlerův Mlýn.

Příjmy z MPzP ve většině případů bezpečně pokryjí výdaje na cestovní ruch dle paragrafu 2143. Nicméně je zcela nejednoznačné, co si obecní zástupci pod tímto pojmem představují a dochází tak do jisté míry ke zkreslení informací. Jak je vidět z tabulky 12, obce Lázně Bělohrad a Velichovky uvedly v předložených letech nulové výdaje na cestovní ruch. Výdaje související s cestovním ruchem a jejich vztah k příjmům z poplatku z pobytu znázorňuje obrázek č. 26. Ani jedna z vybraného vzorku obcí se nepřibližuje úplnému pokrytí přímých výdajů na cestovní ruch prostřednictvím finančních prostředků, které plynou z poplatku z pobytu. Nejlépe na tom je obec Janské Lázně, v relativním vyjádření pokrývají příjmy z MPzP výdaje na cestovní ruch ze 17,2 %. Okolo 12,5 % mají obce Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou a Velichovky, Lázně Bělohrad dosahují pouhých 6,1 %. Adršpach a Dvůr Králové nad Labem nepokryjí svými příjmy z MPzP ani 1 % výdajů na cestovní ruch a činnosti s ním související. Obec Adršpach je závislá na přijatých transferech, které tvoří až 40 % z celkového příjmu obce. Daňové příjmy zde tvoří největší podíl příjmů, což je unikát oproti ostatním obcím.

Obrázek 26: Srovnání přímých výdajů na cestovní ruch s příjmy z MPzP v roce 2021 v tis. Kč
Zdroj: vlastní zpracování dle (Monitor, 2022)

Místní poplatek z pobytu obcím nestačí jako jediný zdroj příjmů pro pokrytí výdajů z cestovního ruchu, mezi které mohou patřit i výdaje investiční. Jeho přínos pro rozvoj této oblasti se zdá být zanedbatelný. Analýza vyplývá především z roku 2021, kdy ještě nedošlo k úplné obnově cestovního ruchu po pandemických opatřeních. Předpokladem budoucího vývoje je navýšení příjmové i výdajové stránky rozpočtu v oblasti turismu, a tedy i nadále závislost obcí na dotačních programech a státní podpoře investičních i neinvestičních projektů pro rozvoj cestovního ruchu.

ZÁVĚR

Cílem závěrečné práce bylo analyzovat transformaci místních poplatků za lázeňský nebo rekreační pobyt a místního poplatku z ubytovací kapacity na poplatek z pobytu. Zároveň došlo ke komparaci míry využívání tohoto místního poplatku a v úplném závěru i k zhodnocení jeho přínosu pro rozpočty a pro rozvoj v oblasti cestovního ruchu na území vybraného vzorku obcí.

Definovaný rozdíl ve významnosti vybíraných turistických poplatků, který byl očekávaný mezi dvěma skupinami obcí, lázeňskými obcemi a turisticky atraktivními obcemi, se neprokázal. V obcích lázeňského charakteru lidé v průměru tráví více nocí než v ostatních obcích, nicméně z analýzy vyplynulo, že tento aspekt není příčinou vyšších příjmů do rozpočtů pro tyto obce.

Co se týče transformace poplatků, změna skutečně usnadnila obcím správu a administrativu. Namísto dvou turistických poplatků zaměřených na ubytování, vnikl jeden jediný. Obce již nemusí kontrolovat účel pobytu a správné zařazení objektu mezi dva předchozí poplatky, jejichž zařazení bylo dříve mnohdy zmatečné. Dá se tedy konstatovat, že transformace do jisté míry zefektivnila výběr poplatku. Nicméně zákonodárci i obecní zástupci doufali v navýšení vlastních příjmů do municipálních rozpočtů prostřednictvím transformovaného poplatku, což se ovšem z důvodu pandemie a vzniklých opatření nepodařilo. Některé obce navyšují sazby poplatku z pobytu, aby dosáhly alespoň stejných příjmů z turismu jako v předešlých letech. Ze závěrečné práce vyplývá tendence růstu příjmů za poplatek z pobytu, proto předpoklad, že se po transformaci tyto příjmy zvýší, se do jisté míry potvrdil, jen ještě nedošlo k jeho naplnění.

Míra využívání poplatku z pobytu v České republice v roce 2020 poklesla o dva procentní body oproti roku 2019, kdy bylo ještě zavedeno využívání místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt i poplatku z ubytovací kapacity. V roce 2021 i během roku 2022 je znatelné postupné zapojování dalších obcí do systému místního poplatku z pobytu. Lehký pokles byl způsoben adaptací na změny a pandemií, kvůli které některé obce dočasně přerušily výběr turistického poplatku.

Obecně se dá konstatovat, že poplatek z pobytu je přínosem pro obecní rozpočty, protože přispívá k samostatnosti obcí. Některé obce však neumí využít svůj potenciál v odvětví s ubytovacími službami. Největšího ekonomického efektu dosahují turisticky atraktivní destinace, jimiž jsou v Královehradeckém kraji horská střediska v oblasti Krkonoš. Ze zkoumaných obcí je místní poplatek z pobytu velkým přínosem pro Špindlerův Mlýn a Janské Lázně, ostatní obce spíše zaostávají. Nicméně obec Dvůr Králové nad Labem zaznamenala

během zkoumaných let velký progres ve výběru turistických poplatků. Příjmy z MPzP se zde výrazně navýšily, avšak podíl na celkových příjmech zůstává stále nepatrný.

Přínosnost poplatku z pobytu pro rozvoj v oblasti cestovního ruchu není příliš velká. Vzhledem k velmi vysokým výdajům na cestovní ruch obce nezvládají tyto výdaje pokrýt pouze z vlastních zdrojů, tedy pouze z příjmů z místního poplatku z pobytu. Jednotlivé obce podporují turistický rozvoj, opravují památky, spravují turistické stezky, přispívají na dopravní obslužnost – v rámci čehož poskytují například lyžařům skibusy zdarma a další. Financování turismu pouze na základě výběru poplatku z pobytu není možné v žádné z uvedených obcí. Tento poplatek je spíše symbolický a mohl by obcím pokrýt základní služby běžné denní spotřeby, které ubytovaní užívají v době pobytu mimo své trvalé bydliště, tzn. například využívání komunikace, kanalizace, svozu odpadu a dalších služeb v navštívené obci.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] Adršpach. *Obec Adršpach - Oficiální stránka obce Adršpach* [online]. 2022 [cit. 03.10.2022]. Dostupné z: <https://www.obecadrspach.cz/>
- [2] BERÁNEK, Jaromír. *Ekonomika cestovního ruchu*. Praha: Mag Consulting, 2013. ISBN 978-80-86724-46-1.
- [3] BINEK, Jan a Zdeněk ŠILHAN. Spolek pro obnovu venkova ČR. *Řízení rozvoje obce. Doporučení a inspirace pro malé obce*. [online]. 2018. [cit. 02.02.2022]. Dostupné z: <https://www.obcepro.cz/data/rizeni-rozvoje-obce--doporuceni-a-inspirace-pro-male-obce.pdf>
- [4] CzechTourism. *Nejnavštěvovanější turistické cíle 2020 - TOP 10 dle kraje*. [online]. 2021. [cit. 15.12.2021]. Dostupné z: <https://www.czechtourism.cz/cms/getmedia/590dcbc3-fea7-429a-af50-7834d097c72f/NTC-2020-TOP-KRAJE-REVIZE.pdf>
- [5] ČSÚ. *Počet obyvatel v obcích - k 1.1.2021*. [online]. 2021. [cit. 10.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>
- [6] ČSÚ. *Kapacity hromadných ubytovacích zařízení v obcích vybraného území*. [online]. 2022. [cit. 12.10.2022]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&sp=A&skupId=4229&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_U~501_null_&p_vokc=&katalog=31742&pvo=CRUD012kap&z=T
- [7] ČSÚ. *Hosté a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních*. [online]. 2023. [cit. 28.02.2023]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&z=T&f=TABULKA&katalog=31743&sp=A&skupId=1330&pvo=CRU03a&u=v300_VUZEMI_43_573094&str=v300
- [8] DELITHEOU, Vassiliki a Stavroula GEORGAKOPOULOU. “Integrated territorial investments as a tool for sustainable urban development. The case of Piraeus municipality.” *Theoretical and Empirical Researches in Urban Management* 14, no. 3. [online]. 2019.: 22–40. [cit. 02.02.2022]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/26753787>.
- [9] DER Touristik. *Víza a pobytové poplatky v destinacích*. [online]. 2023. [cit. 24.03.2023]. Dostupné z: <https://www.dertouristik.cz/viza-a-pobytove-taxy>

- [10] Dvůr Králové nad Labem. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. 2022. [cit. 29.09.2022]. Dostupné z: <https://www.mudk.cz/>
- [11] European Commission. *Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs: Tourism-related taxes across the EU*. [online]. 2017. [cit. 12.01.2022]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/sectors/tourism/business-portal/financing-your-business/tourism-related-taxes-across-eu_en
- [12] HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Veřejné finance: vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-577-2.
- [13] HATZOPOULOS, Vassilis. *The Collaborative Economy and EU Law*. Oxford and Portland, Oregon: Hart Publishing, 2018. ISBN 978-1-50991-714-3.
- [14] JAKUBÍKOVÁ, Dagmar, Eliška VILDOVÁ, Petr JANEČEK a Jan TLUČHOŘ. *Lázeňství: management a marketing*. Praha: Grada Publishing, 2019. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-2461-9.
- [15] Janské Lázně. *Vítejte na stránkách města Janské Lázně. Orgány města*. [online]. 2022. [cit. 05.02.2022]. Dostupné z: <https://janske-lazne.cz/>
- [16] Krkonoše.eu. *Krkonoše – oficiální webové stránky. Janské lázně*. [online]. 2020. [cit. 26.12.2021]. Dostupné z: <https://www.krkonoše.eu/janske-lazne>
- [17] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.
- [18] Lázně Bělohrad. *Lázně Bělohrad – oficiální stránky města*. [online]. 2022. [cit. 06.02.2022]. Dostupné z: <http://www.lazne-belohrad.cz/>
- [19] LED. *Local Economic Development. Training Module. Introduction to Local Economic Development*. Malaysia. [online]. 2016. [cit. 02.02.2022]. Dostupné z: <https://www.local2030.org/library/254/Local-Economic-Development-Training-Module.pdf>
- [20] MALAST, Jan. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2016. ISBN 978-80-261-0657-9.
- [21] MALINOVÁ, Radka a Jan ŠČUČKA. *Veřejný ochránce práv | Ombudsman. Správce místních poplatků*. [online]. 2018. [cit. 16.11.2022]. Dostupné z: https://www.ochrance.cz/uploads-import/projekt_ESF/00_2018_VA/SEMINARE/04_24_Sprava_mistnich_poplatku/04_24_Sprava_mistnich_poplatku_PREZENTACE.pdf

- [22] Mapy.cz. [online]. 2021. [cit. 22.12.2021]. Dostupné z:
<https://mapy.cz/zakladni?x=15.8448762&y=50.4304272&z=9&q=kr%C3%A1lovehrad eck%C3%BD%20kraj&source=regi&id=6&ds=1>
- [23] MILETIĆ, Geran-Marko, Berislav ŽMUK a Roko MIŠETIĆ. “Second Homes and Local Socio-Economic Development: The Case of Croatia.” *Journal of Housing and the Built Environment* 33, no. 2. [online]. 2018.: 301–18. [cit. 02.02.2022]. Dostupné z:
<http://www.jstor.org/stable/44983749>.
- [24] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Rozvoj ve všech oblastech. *Rozvojové možnosti obce*. Praha. [online]. 2010. [cit. 02.02.2022]. Dostupné z:
https://www.mmr.cz/getmedia/5a2e3c9c-0a0e-4737-a66e-a67424bc24c6/Brozura-Rozvojove-moznosti-obci-MMR_Brozura.pdf
- [25] Ministerstvo vnitra ČR. *Metodický materiál č. 28 - stav k 1. 1. 2021*. Praha. [online]. 2021. [cit. 23.12.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/metodicky-material-c-28-stav-k-1-1-2021.aspx>
- [26] Ministerstvo vnitra ČR. *Metodika pro stanovení nákladů na výkon státní správy v přenesené působnosti - Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 2020. [cit. 25.05.2023]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/metodika-pro-stanoveni-nakladu-na-vykon-statni-spravy-v-prenesene-pusobnosti.aspx>
- [27] MONITOR. *Územní samospráva*. [online]. 2021. [cit. 10.11.2021]. Dostupné z:
<https://monitor.statnipokladna.cz/uzemni-samosprava/prehled?rad=t&obdobi=2109>
- [28] MONITOR. *Územní samospráva*. [online]. 2022. [cit. 10.09.2022]. Dostupné z:
<https://monitor.statnipokladna.cz/uzemni-samosprava/prehled?rad=t&obdobi=2109>
- [29] MONITOR. *Územní samospráva*. [online]. 2023. [cit. 02.04.2023]. Dostupné z:
<https://monitor.statnipokladna.cz/uzemni-samosprava/prehled?rad=t&obdobi=2109>
- [30] MORÁVEK, Daniel. *Kde začnou vybírat poplatek z pobytu? Máme srovnání poplatků v okresních městech*. [online]. 2021. [cit. 23.12.2021]. Dostupné z:
<https://www.podnikatel.cz/clanky/mistni-poplatek-z-pobytu-okresni-mesta-2021-2022/>
- [31] Obecně závazná vyhláška obce Adršpach č. 1/2019, *o místním poplatku z pobytu*.
- [32] Obecně závazná vyhláška obce Adršpach č.1/2021, *o místním poplatku z pobytu*.
- [33] Obecně závazná vyhláška obce Adršpach č. 2/2003, *o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt*.
- [34] Obecně závazná vyhláška obce Adršpach č. 5/2003, *o místním poplatku z ubytovací kapacity*.

- [35] Obecně závazná vyhláška obce Dvůr Králové nad Labem č. 2/2021, *o místním poplatku z pobytu.*
- [36] Obecně závazná vyhláška obce Dvůr Králové nad Labem č. 3/2019, *o místním poplatku z pobytu.*
- [37] Obecně závazná vyhláška obce Dvůr Králové nad Labem č. 3/2020, *kteřou se ruší obecně závazná vyhláška č. 3/2019, o místním poplatku z pobytu.*
- [38] Obecně závazná vyhláška obce Dvůr Králové nad Labem č. 5/2011, *o místním poplatku z ubytovací kapacity.*
- [39] Obecně závazná vyhláška obce Janské Lázně č. 1/2021, *o místním poplatku z pobytu.*
- [40] Obecně závazná vyhláška obce Janské Lázně č. 2/2020, *o místním poplatku z pobytu.*
- [41] Obecně závazná vyhláška obce Janské Lázně č. 4/2019, *o místním poplatku z pobytu.*
- [42] Obecně závazná vyhláška obce Janské Lázně č. 3/2012, *o místním poplatku z ubytovací kapacity.*
- [43] Obecně závazná vyhláška obce Janské Lázně č. 4/2012, *o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt.*
- [44] Obecně závazná vyhláška obce Janské Lázně č. 4/2010, *o místním poplatku za lázeňský a rekreační pobyt.*
- [45] Obecně závazná vyhláška obce Janské Lázně č. 7/2010, *o místním poplatku z ubytovací kapacity.*
- [46] Obecně závazná vyhláška obce Lázně Bělohrad č. 1/2021, *o místním poplatku z pobytu.*
- [47] Obecně závazná vyhláška obce Lázně Bělohrad č. 2/2020, *o místním poplatku z pobytu.*
- [48] Obecně závazná vyhláška obce Lázně Bělohrad č. 3/2019, *o místním poplatku z pobytu.*
- [49] Obecně závazná vyhláška obce Lázně Bělohrad č. 6/2011, *o místním poplatku za lázeňský a rekreační pobyt.*
- [50] Obecně závazná vyhláška obce Lázně Bělohrad č. 8/2011, *o místním poplatku z ubytovací kapacity.*
- [51] Obecně závazná vyhláška obce Pec pod Sněžkou č. 1/2019, *o místních poplatcích.*
- [52] Obecně závazná vyhláška obce Pec pod Sněžkou č. 1/2018, *o místních poplatcích.*
- [53] Obecně závazná vyhláška obce Pec pod Sněžkou č. 1/2021, *kteřou se mění obecně závazná vyhláška č. 1/2019, o místních poplatcích.*
- [54] Obecně závazná vyhláška obce Pec pod Sněžkou č. 5/2010, *o místních poplatcích.*
- [55] Obecně závazná vyhláška obce Špindlerův Mlýn č. 1/2021, *o místním poplatku z pobytu.*

- [56] Obecně závazná vyhláška obce Špindlerův Mlýn č. 3/2020, *o místním poplatku z pobytu*.
- [57] Obecně závazná vyhláška obce Špindlerův Mlýn č. 2/2015, *o místních poplatcích*.
- [58] Obecně závazná vyhláška obce Špindlerův Mlýn č. 1/2012, *o místních poplatcích*.
- [59] Obecně závazná vyhláška obce Špindlerův Mlýn č. 1/2011, *o místních poplatcích*.
- [60] Obecně závazná vyhláška obce Velichovky č. 1/2021, *o místním poplatku z pobytu*.
- [61] Obecně závazná vyhláška obce Velichovky č. 3/2019, *o místním poplatku z pobytu*.
- [62] Obecně závazná vyhláška obce Velichovky č. 1/2013, *o místním poplatku z ubytovací kapacity*.
- [63] Obecně závazná vyhláška obce Velichovky č. 4/2011, *o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt*.
- [64] Pec pod Sněžkou. *Úvodní strana | Pec pod Sněžkou* [online]. 2022. [cit. 03.10.2022]. Dostupné z: <https://www.pecpodsnezkou.cz/>
- [65] PLZÁKOVÁ, Lucie, Petr STUDNIČKA a Šárka TITTELBACHOVÁ. *Místní poplatky v přímé vazbě na cestovní ruch, hotelnictví a lázeňství*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-984-8.
- [66] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.
- [67] PETRUSOVÁ, Lenka. *Návrh novely zákona o místních poplatcích – další výzvy pro sdílenou ekonomiku*. [online]. 2019. [cit. 22.10.2022]. Dostupné z: <https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6766774>
- [68] RADVAN, Michal. *Místní daně*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. Téma (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-932-6.
- [69] RIGEL, Filip, Michal BOUŠKA a Robin MLYNÁŘ. *Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-592-5.
- [70] Špindlerův Mlýn. *Úvodní stránka - Špindlerův Mlýn* [online]. 2022. [cit. 03.10.2022]. Dostupné z: <https://www.mestospindleruvmlyn.cz/>
- [71] TĚŽKÝ, Václav a Michal JANTOŠ. *Novela zákona o místních poplatcích – obce si budou zvykat na nový místní poplatek z pobytu*. [online]. 2019. [cit. 22.12.2021]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6783776>

- [72] ULRYCH, Petr Manuel. *Místní poplatky z pobytu v roce 2021*. [online]. 2020. [cit. 22.12.2021]. Dostupné z: <https://celyoturismu.cz/mistni-poplatky-z-pobytu-v-roce-2021/>
- [73] Velichovky. *Obec Velichovky* [online]. 2022. [cit. 26.09.2022]. Dostupné z: <https://www.obecvelichovky.cz/>
- [74] Zákon č. 128/2000 Sb., *Zákon o obcích*.
- [75] Zákon č. 250/2000 Sb., *Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*.
- [76] Zákon č. 565/1990 Sb., *Zákon České národní rady o místních poplatcích*.